

Nr 2, 1997 årgång 34

50:- inkl moms

Sökaren

– tidskriftens frågor –

ANNIKA WALDENSTRÖM DRIVER AKAL CENTER I STOCKHOLM MED KURSER OCH FÖREDRAG I ÄMNEN SOM KUNDALINIYOGA, THE SCIENCE OF THE AURA, GNOSTICISM OCH DRÖMTOLKNING. TOMAS FRANKELL, MA OFTEDAL, STEFAN DEMERT, JEJA SUNDSTRÖM, MARIE LINDMARK M FL FRAMTRÄDER.

Kartan och verkligheten

De olika religionerna har haft och har sina kartor över verkligheten. Dessa har ibland ändrats och mer eller mindre anpassats till vetenskapens annorlunda karta, som i vår tid har stor auktoritet. Men vetenskapskartan blir då och då ändrad den också, när nya upptäckter visar att den delvis måste ritas om. Copernicus, Einstein och Bohr visade att en gammal karta delvis var felaktig. En i tiden gällande karta har emellertid alltid sina trogna förespråkare, som fått lära sig hur den ser ut och hur man räknar fram dess konturer. De försvarar kartan med motiveringen att den är den enda rätta, eftersom den bygger på upptäckter som gjorts med vetenskapliga metoder.

Om rapporterad verklighet inte alltid stämmer med kartan, så är säkerligen beskrivningen av verkligheten felaktig, resonerar de på kartan troende.

Så kallade paranormala fenomen stämmer inte med gällande karta – de anses därför med stor sannolikhet inte existera.

Om verkligheten inte stämmer med kartan, så är det kartan som gäller!

Tolkningen interplanetariska farkoster av UFO-observationer stämmer inte med kartan. Utomjordingar måste alltså vara en felaktig tolkning, anser de som tror att någon annan karta inte kan gälla. "Skeptiker" kallar sig dessa troende.

Vissa former av alternativmedicinsk behandling stämmer inte heller med kartan, och underkänns följaktligen.

Väljer man ett mer rationellt synsätt, då drar man utifrån existensen av bland annat paranormala fenomen slutsatsen att kartan i grunden är felaktig.

Av allt att döma är dagens vetenskapskarta ofullständig och delvis oriktig. När folk i den vetenskapliga världen till sist inser detta, öppnas möjligheter till nya viktiga upptäckter i en verklighet som är annorlunda än vi tänkt.

Hur ser då den ännu gällande, men felaktiga, vetenskapskartan ut? Jo, den beskriver en ateistisk-materialistisk värld, där slumpen är en betydande faktor, liksom naturligt urval i kampen för tillvaron. För övrigt består livet i universum av fysiska och kemiska processer, vilka under enorma tidsrymder med *trial and error* leder till en *till synes* intelligent uttänkt verklighet. Någon intelligent skapande faktor bakom allt tror man inte på. Världen kan förklaras "utan Gud", anser man.

I stället för en intelligent faktor sätter man *tidsfaktorn*: oerhört lång tid.

En alternativ världsbild, mer i överensstämmelse med vad vi vet, kan innebära att världsgrunden uppfattas som mental, att vi alltså lever i ett tankeuniversum. Denna gamla insikt hos mystiker dyker ju också upp hos vetenskapliga nytänkare i vår tid.

Med en rimligare karta över verkligheten *måste* inte sådant som paranormala fenomen, utomjordingar på besök hos oss och skilda former av alternativ medicin vara överkligt.

Sven M

SÖKAREN
Adress Box 10
663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Fax 054-51 89 02
E-post red@sokaren.se
Postgiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128

Tidskriftsmakare
och ansv. utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-

Annonser Ring för prislista

Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Åsa Freij: Priset för rätt levnadssätt	4
Åsa Freij: Medmänniska och homeopat	8
Clas Svahn: Hennes majestäts UFO-expert	10
Olav Hammer: Naturfolk som guruer	12
Eva Sanner: Annika Waldenström	16
Gunnar Martin Aronsson: Planetstaden	18
Elisabet Broomé: Öppna sinnen	20
Åsa Freij: Jag själv som Sökarenreporter	22
Elsie-Marianne Molin: Ma Oftedal	28
Ralph Lundsten: Kosmiska drömskheter	31
Sökarnyheter	34
Läsarforum	37
Bokfloden	38
Nils-Axel Mörners forskning	45

Jubileum för Åsa

Åsa Freij har nu medverkat i Sökaren i 20 år, och detta firar vi med en minnesartikel på sex sidor, där hon ger glimtar från sina spännande upplevelser som sökarnjournalist.

Jag träffade Åsa Freij första gången 1977. Hon kom upp på min redaktion i stövlår och ridkläder – om hon hade en häst stående utanför på Bergsundsgatan kommer jag inte ihåg... men hon luktade häst. Hon medverkade första gången i Sökaren nr 7, 1977. Sedan har det blivit drygt 200 artiklar – och ett 20-tal dikter. Hon har alltid glatt ställt upp som reporter, när jag bett henne, och haft många egna reportageidéer.

Tack, Åsa, för allt ditt resande och skrivande arbete för Sökaren!

I det här numret berättar Åsa litet runt några av sina reportage – upplevelser och iakttagelser som inte tidigare varit i tryck. Det är allvar, humor och skepsis i en skön blandning.

Sedan Right Livelihood Award delades ut första gången 1982 och Åsa fick mig att acceptera ett reportage om den då ännu okände Jakob von Uexkülls pris, har hon varit ivrig att varje år för Sökaren skriva om det unika och fina priset.

Ett av 1996 års pris gick till mångas överraskning till en homeopat. Vi tar därför i detta nummer upp homeopatin i några inslag. Den ses ju över axeln av tongivande medicinska kretsar i Sverige, men i flera andra länder har den tydligen ett gott anseende.

Jag vill att de bästa kännarna inom Sökarens intresseområden skall medverka i tidskriften. Därför har jag vänt mig till bland andra Clas Svahn, en av Sveriges främsta UFO-expert, för att förmå honom att skriva något, och trots att han är en mycket upptagen man, finns i detta nummer en intressant artikel av hans hand.

Olav Hammer har som religionshistoriker specialiserat sig på nyandligheten, varav new age är en del. Han har av Lunds universitet fått till uppgift att forska och skriva om den nya andligheten, och han kommer snart också ut med en bok i ämnet. Det torde vara av intresse för många sökare inom

nyandligheten att få veta något om vad han i sitt vetenskapliga sökande kommit fram till. Planetstaden, Peace in Mind-festivalerna och Akal Center är karakteristiska uttryck för den folkliga new age i Sverige. De tillvaratar ett betydande gräsrotsintresse för tankar och metoder utanför såväl den etablerade religionen som den etablerade vetenskapen och terapin.

Det är i nutiden något av en våg av intresse för esoterik, helhetstänkande, new age, ockultism, spiritualism. Bokfloden är enorm. (Man undrar: vad av detta kommer att visa sig ha ett värde som varar?) Vi skriver också om Ma Oftedal, som inte vänder prästskappan efter den teologiska vinden, och Nils-Axel Mörner, som med övertygelse följer sin vision av vetenskap trots motvinden inom det akademiska etablissemanget.

Numret har kryddats med några karakteristiska "Lundstenare". Ralph Lundsten är inte bara kompositör utan även populärfilosof och språklig formuleringskonstnär. SM

Åsa Freij, sökande reporter

I bakre raden Jakob von Uexkull, stiftelsens grundare och ordförande, och professor Herman Daly. I främre raden från vänster professor Narayanan och professor Ravindran från Kerala Sastra Sahithya Parishat, George Vithoulkas och från Ryska soldatmödrars kommitté Valentina Vonti, Lubov Kuznetsova, Ida Kuklina, Flera Salikhovskaya och Tatiana Znatchkova. Foto Lars Lindwall, Right Livelihood Awards.

Priset för rätt levnadssätt

En homeopat, initiativrika indier, modiga mödrar och en etisk ekonom fick 1996 Jakob von Uexkulls pris, Right Livelihood Award.

Reportage: Åsa Freij

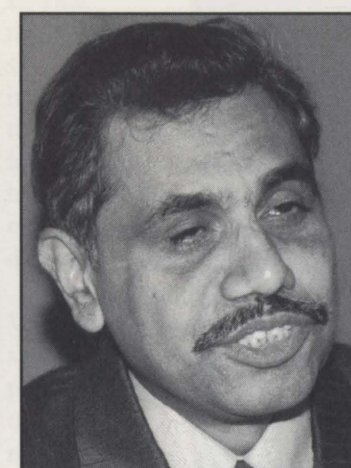
George Vithoulkas, homeopat från Grekland, Keralas vetenskapliga folkrörelse i Indien, Ryska soldatmödrars kommitté och Herman Daly, ekonom från USA, belönades vid senaste utdelningen av Right Livelihood Award – det så kallade alternativa Nobelpriset – i december 1996. Som vanligt skedde det dagen innan Nobelprisen delades ut.

Det finns de som tycker att Right Livelihood Award – priset för rätt levnadssätt på jorden – är viktigare än Nobelpriset.

Enligt Alfred Nobels testamente skall *de som gjort mänsklig-*

heten den största nytta belönas, men tysk-svensken Jakob von Uexkull, numer bosatt i England, menar att det inte genomgående är sådana personer som får Nobelprisen, fast det finns många som verkligen är värda uppmuntran för arbete för mänskligheten, men aldrig uppmärksammas.

När Nobelstiftelsen tackade nej till Jakobs erbjudande att skänka en betydande summa pengar, som han tjänat som frimärksexpert, till ett nytt pris, så grundade han en stiftelse, som skulle dela ut pris till sådana personer som idealistiskt arbetar för att *människors mest fundamentala behov ska tillgodoses.*

Från vänster: Den etiske ekonomen Herman Daly, som visat svagheter i vanlig ekonomisk teori; Ida Kuklina, talesman för Ryska soldatmödrars kommitté, som i ord och handling framhäver det gemensamt mänskliga hos ryssar och tjetjenier i opposition mot militärism och våld; professorn i kemi K. Ravindran, president i Keralas vetenskapliga folkrörelse, som åstadkommit dramatiska framsteg inom hälsa och utbildning i Kerala, Indien; George Vithoulkas, som gett homeopatin en plats inom vetenskapen som ett effektivt medicinskt alternativ. Foto: Per Frisk.

Första året, som priset delades ut, ignorerades det i stort sett av svenska massmedia, men Sökaren och Idagsidan i Svenska Dagbladet skrev. Som åren gått har dock Right Livelihood Award fått en högre status och uppmärksammas nu med respekt i media. De senaste åren har prisutdelningen också haft en fin inramning. Utdelningen sker i den gamla andrakammarsalen i Riksdagshuset. Förra året var där fullsatt. Där fanns miljö-kämpar, fredsaktivister och andra idealister, men mest av det mer prydliga slaget med goda kunskaper i engelska och internationella intressen. Också flera släktingar till pristagarna hade rest till Stockholm. Där talades många språk. Människor i sirliga saris trängdes med västerländska kvinnor i korta kjolar och karlar i strikta kostymer.

Jakob fanns mitt bland dem alla med sin pojaktiga gänglighet och snälla uppsyn bakom vilken döljer sig mycken kraft, en stark optimism, kanske med stänk av bitterhet, när han alltjämt ser de stora farorna för vår överlevnad och den hårdhet som människor med makt visar mot de svaga. Och de flesta av oss vanliga människor vill heller inte se det elände som en stor del av jordens befolkning lever i.

Det finns de som tycker att Jakob själv vore en värdig mottagare av sitt pris.

Själv framhåller Jakob att hans pris inte skulle vara vad det är idag, om inte många donerat pengar. Bidragen har mest kommit från kvinnor, framför allt i Tyskland.

– Det *finns* hopp, det *finns* lösningar, inledde Jakob sitt tal, som om han utgick från att människorna i den församling som han talade till var väl medvetna om hur illa det är ställt på vår jord, men kanske samtidigt inte så medvetna som han själv om hur många lösningar det trots allt finns.

Och så presenterades de, pristagarna.

Herman Daly hade fått hederspriset (inte pengar) för sitt mångåriga engagemang att formulera en ekonomisk teori som integrerar etik, livskvalitet, miljö och samhälle i kontrast till den rådande fixeringen vid ekonomisk tillväxt och frihandel. Han vore i sanning värd Nobelstiftelsens ekonomipris, framhöll Jakob vid ett annat tillfälle och släppte då fram de litet bittra tonfall, som han kan ha.

Dalys huvudbudskap är att ekonomisk tillväxt inte längre skall ses som ett medel för ökat välstånd eller som ett mått på sådant. Han har stora kunskaper och intressanta teorier, baserade på vad vi brukar kalla helhetssyn.

Avsaknaden av bitterhet hos många av dessa kämpar, som arbetar i problemens mitt, är något man förundras över och beundrar. Hur håller de hatet borta – till exempel de mödrar som fått hem sina söner från kriget, stympade och med även psyket förstört, de ryska mödrar som uppmärksammades och belönades med en tredjedel av det 250.000 dollar (cirka 1,6 miljoner kronor) stora priset.

– De gjorde det som kanske alla mödrar i alla tider drömt om att göra i krigstid men inte kunnat drömma om att verkligen göra – gå rakt ut i fronten och närmast handgripligen ta hem sina barn, sa Jakob.

Sjelva sa de fem kvinnor som kommit till Sverige som representanter för sin organisation att de gjorde mycket mer än detta som de blivit kända för. De arbetade för icke-våld över huvud taget, och stora och långvariga insatser behövdes för rehabilitering av pojarna, sedan de kommit hem. De hade kriget med sig. Några tog livet av sig efter hemkomsten. De orkade inte leva med sina minnen, sina trauman. De ryska mödrarna arbetar också för att förbättra förhållandena inom krigsmakten på hemmaplan. Enligt Ida Kuklina, som höll tacktalet å alla soldatmödrarnas vägnar, är förhållandena på regementena så dåliga att det finns de som svälter ihjäl eller dör av andra umbäranden.

Den indiske professorn P. K. Ravindran, talesman för Kerala Sastra Sahithya Parishat, hade ljusare saker att säga. KSSP är en vetenskaplig folkrörelse som i hög grad bidragit till den uppseendeväckande goda utveckling som den lilla delstaten Kerala uppvisat. Utan att vänta på att först bli rika och sedan med pengarna åtgärda fattigdom och andra brister tog de fattiga själva itu med problem som barnadödlighet och analfabetism och åstadkom häpnadsväckande resultat. På många sätt kan denna indiska delstat nu mäta sig med västerlandet. Nästan alla barn får lära sig läsa, skriva och räkna, och hygien och hälsa har starkt förbättrats.

Homeopaten George Vithoulkas fick priset för sitt, som det hette i prismotiveringen, "enastående bidrag till återupprättandet av homeopatisk kunskap och för hans tålmodiga arbete med att utbilda kunniga homeopater, vilket har gett homeopatin en plats inom vetenskapen som ett effektivt alternativ till andra medicinska skolor och traditioner".

Efter att ha kurerat sig själv och många kroniskt sjuka patienter med homeopatiska mediciner började George Vithoulkas söka efter möjligheter till formell utbildning i homeopati. Det är nu trettio år sedan. Till sin förvåning fann han att det inte gick att finna någon. Det var upptakten till hans egen forskning och senare utbildning av andra. Right Livelihood Award var mycket välkommet och "i grevens tid", anförtrorde han oss som lyssnade, för han har varit nära att ge upp, så svårt har det varit att få gehör i västvärlden för den metod som han funnit fungerar så väl och är så väl belagd.

– Homeopati lärdes inte ut vid någon europeisk eller amerikansk medicinsk läroanstalt, och bara väldigt elementärt i Indien och Mexiko. Homeopatin existerade bara nätt och jämnt i utkanten av den etablerade medicinen och gömd från allmän insyn, så att de allra flesta lidande människor, som skulle ha kunnat få bot eller bättring genom den, var ovetande om dess existens.

– Homeopatin bygger på den uppfattning som redan medicinens "fader" Hippocrates företrädde, att lika botar lika – "similis similibus curetur" – förklarade Vithoulkas. Men det var först vid 1800-talets början som denna teori omsattes i praktik på ett organiserat sätt som en terapeutisk metod av en tysk läkare, Christian Samuel Hahnemann.

När Vithoulkas själv hörde talas om homeopatin, var den fortfarande densamma som när Hahnemann lämnade den 150 år tidigare. Han beslöt då att vidareutveckla den, mest för att ingen annan tycktes vara intresserad av att göra det, och lovade sig själv att göra allt som stod i hans förmåga för att återuppliva den, utveckla den till en vetenskaplig nivå och ge den tillbaka till mänskligheten – med bevis för att den verkligen fungerade som läkekonst.

Han har hållit sitt löfte, behandlat och följt upp tusentals fall och skrivit flera böcker. Han tror sig våga säga att homeopatin härigenom berikat den medicinska vetenskapen med en ny dimension som man kan kalla "energi-medicin", ett medicinskt tänkande baserat på den subtila kraft som finns bakom alla medicinska fenomen i levande organismer. Det handlar om principerna som styr hälsa och sjukdom och som hjälper alla som arbetar inom terapi och medicin att förstå om en patient blir bättre eller sämre med en viss behandling.

Vithoulkas anser sig också mot denna bakgrund våga säga att världen och den medicinska vetenskapen har hamnat på ett terapeutiskt villospår. Han säger det medan han medger att det kan låta övermaga med tanke särskilt på att han inte har traditionell läkarutbildning.

– Dock, fakta väger tyngre än fördomar, och när det handlar om något så viktigt, kanske man ändå kan finna det värt att lyssna på en som har erfarenhet av lyckad behandling av mer än 100 000 patienter, säger han och tillägger:

– Dessa patienter hade inte bara betraktats som hopplösa fall av den traditionella medicinen, utan deras sjukdomar var till och med resultat av den!

Detta förklarar han kort med att den traditionella medicinens villospår består i att den genomgående tränger undan

Vad är homeopati?

Den tyske läkaren S. Hahnemann (1755–1843) grundade homeopatin, en lära för sjukdomsbehandling enligt vilken en sjukdom botas med ett medel som hos den friske framkallar sjukdomen. Han anknöt till Paracelsus (1493–1541) tes att "lika botar lika". Homeopatisk medicin verkar fördelaktigast ju mer utspädd den ges, förklaras det också. Därför är homeopatiska mediciner så utspädda att de inte innehåller några kemiskt verk-samma substanser.

"Homeopati är framtidens medicin" annonserades det optimistiskt när Svenska Homeopraktikers Riksförbund och Svenska Akademin för Klassisk Homeopati arrangerade ett särskilt program tillsammans med The Right Livelihood Foundation ett par dagar före utdelningen av stiftelsens pris.

Med den allt större acceptans av en helhetssyn på människan som gör sig märkbar trots ett fortfarande stort motstånd från den traditionella medicinen, så uppmärksammas alltmer olika former av alternativ medicin.

När alltfler kusliga sjukdomar tycks vara resistent mot det mesta inom västerländsk medicin, förklarar homeopater att den västerländska medicinen har slagit in på fel väg. Den försöker bara ta bort symptomen, medan homeopatin vill komma till rätta med de grundläggande störningar i kroppens balans, som ger upphov till sjukdom.

Bland alternativa behandlingsformer är homeopatin den avgjort största i Europa. Enligt uppgift använder sig 40 procent av de holländska läkarna och drygt 30 procent av läkarna i Tyskland och Frankrike av homeopatiska mediciner, och i USA är homeopatin på stark frammarsch.

Att angripa sjukdom utifrån är den västerländska medicinens stora misstag, menar homeopaterna. De traditionella läkarna får med sina metoder sjukdomen att bara dra sig tillbaka för att sedan kunna komma åter med förnyad styrka och kanske i nya former.

Homeopatisk medicin verkar på energinivån, sägs det, där störningar i kroppen – och själen – finns. Där söker sig det homeopatiska medlet till energiläckan hos människan, för det är en skada i den "hela" livsenergin som gör att "sjukdomsanden" bildligt talat kan börja nära sig på denna, som då i sin tur blir allt svagare. Hur detta och botandet går till måste man kanske vara homeopat för att förstå. Jag tar hjälp av en svensk homeopat, Monika Svärd, när Vithoulkas lämnat oss med en del outrätade frågetecken. Hon hjälper oss med följande exempel: "Om du uppvisar de symtom som kommer av för mycket kaffedrickande, det vill säga lätt hjärtklappning, viss rastlöshet, svårighet att sova, behov av att urinera ofta och detta *utan* att ha druckit mycket kaffe, då ger homeopaten dig små mängder av kaffe!

sjukdomssymptomen medan den störning, som är underliggande, ökar och så småningom tar sig nya och värre uttryck.

Vithoulkas ger några exempel. MS, multipel sklerosis, en sjukdom som i sitt slutskede helt förlamar sitt offer, är mycket utbredd i västvärlden men okänd för de människor i Afrika, Asien och Sydamerika, som inte haft den tvivelaktiga förmånen att ha tillgång till västerländsk medicin. Och så är det med en rad sjukdomar. Epilepsi är mycket sällsynt i de nämnda världsdelen. Samma gäller en rad mentalsjukdomar och nervösa besvär. Homeopatin gör gällande att dessa kroniska sjukdomar inklusive astma, cancer och aids är resultat av ett felaktigt sätt att se på och behandla kroppen. Immunförsvaret har störts av för mycket kemisk medicin och vaccination och det sjuka har trängts längre och längre tillbaka tills det nått själva nervsystemet. Mänskligheten har faktiskt degenererat av den traditionella medicinen och den grundläggande missuppfattning om vad sjukdom är, som den bygger på.

Detta drastiska uttalande förtydligade Vithoulkas genom att peka på det faktum att om västerländsk medicin verkligen hade fungerat, så skulle vi i västerlandet ha nästan uteslutande psykiskt och fysiskt friska människor.

– Men det är ju lätt för vem som helst att konstatera att så inte är fallet.

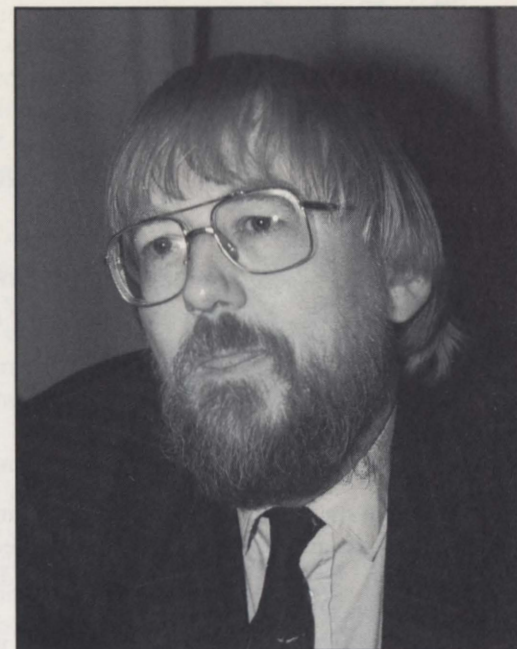
Vithoulkas säger också att han förutspådde aids, vilket han har en grupp forskare i Aten som vittnen på.

Idag vill han göra en ny förutsägelse – han förutspår att större delen av mänskligheten inom en inte avlägsen framtid kommer

att vara mentalt sjuk – såvida man inte lyssnar till vad homeopatin har att säga och rättar sig därefter.

George Vithoulkas slutade sitt prisceremoni- och tacktal med ett något mer hoppingivande uttalande än sin domedagsprofetia:

– Kanske kan detta tillfälle som Right Livelihood Award ger mig att uttrycka dessa varningar dock börja ge spridning åt budskapet i vidare kretsar, så att mänsklighetens lidande i framtiden kan minskas.

Jakob von Uexkull, stiftare av Right Livelihood Award och ordförande i stiftelsen.

Foto: Per Frisk

Vithoulkas personliga historia

George Vilhoukas föddes i Grekland 1932. Under andra världskriget förlorade han åtta familjemedlemmar inklusive sina föräldrar och fick arbeta hårt från elva års ålder, först för att överleva och sedan för att kunna studera. Han lärde sig att tänka och handla själv.

På grund av undernäring som en följd av kriget utvecklade han en svag ryggrad som vid 16 års ålder gav honom svåra smärtor som sedan varade i tolv långa år – tills han kom i kontakt med homeopatin.

Den första boken om homeopati, som han läste, fascinerade honom så att han sedan läste allt han kunde finna i ämnet och sökte sig till de få homeopatiska skolor som fanns. Dessvärre var dessa av så låg kvalitet att de inte kunde förmedla den visdom som han anade att homeopatin innehöll. Han såg ingen annan utväg än att själv söka sig till svaren på de frågor han hade om homeopatin och sedan också föra ut dem till andra människor.

Genom att noga studera alla de patienter som i ökat antal sökte sig till honom och genom att noggrant men försiktigt prova olika homeopatiska medel på såväl patienterna som på sig själv ökade han sin kunskap. Och allt dokumenterade han.

Han fann att hälsa bäst kan definieras som "frihet". Ohälsa är det som belastar och begränsar den hälsa som

är vår naturliga ägodel.

Hälsa är frihet från fysisk smärta, frihet från mental och emotionell stress, frihet från själviskhet, ego-bundenhet och i stället en känsla av kontakt med helheten eller Gud.

Vithoulkas fann få sådana fria, friska människor i västvärlden. De präglades i stället av rädsla, ångest, panik, depression, förvirring och mängder av fysiska besvär. De levde ofta med kemiska mediciner för att kunna fungera.

– Det borde finnas en internationell lag som förbjuder tillverkning och spridning av läkemedel i vinstsyfte, menar han.

Vithoulkas har nu undervisat läkare och terapeuter i homeopati i 30 års tid och omvänt tusentals av dem enligt vad han själv säger. Elever till honom har med hans uppbackning startat undervisningscentra och mottagningar över hela världen. Han har i samarbete med ett belgiskt universitet utvecklat ett datasystem som imiterar hans eget tänkande när det gäller att analysera svåra fall. 1995 började han förverkliga en dröm när han startade en utbildningsanstalt på den grekiska ön Alonissos för att undervisa i homeopati "från A till Z". Han vill ge sina elever, de flesta läkare, all den kunskap han själv förvärvat.

Medmänniska och homeopat

Ett samtal med Monika Svärd

Sedan nu George Vithoulkas fått Right Livelihood Award, kanske homeopatin blir mer uppmärksam i Sverige. Är den något av värde?

Av Åsa Freij

Man måste vara en medkännande medmänniska för att vara en god homeopat. Det sa homeopater som jag mötte i George Vithoulkas närhet, när denne fick det så kallade alternativa nobelpriset i december.

Nyfiken på homeopatin och homeopaterna intervjuar jag en svensk homeopat, Monika Svärd. Jag är hennes patient sedan ett par år, har fått några små flaskor med mystiska droppar, som jag tagit.

Monika förefaller vara just en medmänniska, lugn, tolerant och intresserad av patienten. Hon lyssnar och gör väl valda kommentarer endast när det blir luckor i ens berättelse eller när man ber om hennes åsikt. Hon har en tro på helhet och full hälsa, på den människans gränslöshet, som det ofta talas om i nyandliga kretsar, men hon har också fötterna på jorden.

Monika är så förstående att hon inte ens blir arg när jag kommer för sent eller av glömska inte kommer alls. Till slut undrar jag varför.

Monika ställer motfrågan varför hon skulle bli arg. Och hon lägger till att hon ser min försenade eller uteblivna ankomst bara som ett symtom på hela störningsbilden hos den patient som är jag.

Det ska tilläggas att störningar har vi nog alla. Knappast någon västerlänning är helt frisk i homeopatins bemärkelse. Och jag har inte sökt Monikas hjälp annat än som en del av mitt intresse för personlig utveckling. Litet väl mycket stress och en del tråkiga beteendemönster – och så den hos många sökare vanliga existentiella ångesten.

Monika har ofta patienter av min sort, som vill få ut något mer av sitt liv utan att riktigt veta vad.

En god homeopat kan också vara något av en guru, som för lärjungen tillbaka till sig själv.

När jag undrar vad det beror på att jag missar tiderna med henne så mycket, säger hon:

– Vad tror du själv? Du har all kunskap inom dig själv. Gå till den!

Genast tycker jag mig ana något gammalt misslyckandemönster, som gör att jag väntar mig att folk ska bli arga, att vänner förr eller senare ska svika och bli ovänner och att jag har en tendens att provocera fram detta, när det inte händer, så som jag väntar mig att det ska göra. Man måste liksom känna igen sig... Och de gamla livsmönstren ger en viss trygghet, hur illa man än tycker om dem.

Monika gör en gest med huvudet som om hon till hälften nickade, till hälften skakade på huvudet. Gesten betyder väl "kanske, kanske inte". Fortfarande ska jag känna efter själv.

Jag vet egentligen ingenting om homeopatin. Kanske har jag en slarvig föreställning att den *i alla fall inte kan skada* – men förhoppningsvis förbättra mitt allmäntillstånd. Men nu, efter Vithoulkas

utmärkelse och hans lovord av homeopatin tycker jag mig ha anledning tro att jag faktiskt har fått en mycket bra behandling, utan att riktigt ha insett det.

Men Monika säger att helt ofarlig är inte homeopatin.

– Den är fantastisk. Men just för att den är exakt anpassad till varje individ, varje störning, så kan den skada om diagnosen, och därmed medicinen, blir fel.

När Monika ser min förskräckta min, lugnar hon mig med att det inte är som vid någon överdos av gift att man faller död eller medvetlös ned eller får plötsliga smärtor.

Liksom de homeopatiska medicinerna verkar helande på sikt, så tar det också lång tid innan skadliga effekter visar sig, och då hinner oftast även en mindre rutinerad homeopat se att patienten blir sämre i stället för bättre.

Liksom all äkta läkekonst ställer homeopatin stora krav på sin utövare. En god homeopat bör vara en mogen och medveten person, som inte blandar ihop eget mentalt "skräp" med patientens, en som kan lyssna och iakta rent – och som är engagerad.

– Diagnosen, eller snarare iakttagandet, börjar oftast redan i väntrummet, eller när man öppnar dörren och släpper in patienten, säger Monika. Är det en arg, rädd, misstänksam, slö eller stressad blick man möter?

– En god homeopat iakttar allt, men låter sig inte påverkas av patientens beteende, kanske irritation mot homeopaten.

I homeopatins helhetssyn har slumpen mycket litet plats. Det är mening med det mesta, med möten och med livet självt, och det finns en gudomlig harmoni, som är vår födslorätt och som homeopaten ska hjälpa naturen att återställa.

När Monika och jag träffades på stan första gången efter många år, sa hon att hon just hade tänkt på mig och att hon inte var förvånad över att vi sågs just då och just där. Hon har nämligen en övertygelse att allt hänger samman.

En gång i tiden var Monika min elev. Nu är det hon som är min lärare. Jag var hennes ridlärare på en ridskola jag drev, när vi bodde i samma småstad. Monika var stalltjej. Vid nio års ålder blev hon mitt enda allvarliga olycksfall – och någonstans inom mig har jag alltid undrat vad som hände henne sedan. När Monika en gång fick förtroendet att rida min tävlingshäst, blev detta annars så lugna och pålitliga djur skrämt och Monika föll av och spräckte skallbenet – trots hjälm.

I sex dygn låg hon medvetlös, och läkarna var oroliga och befarade att hon inte skulle klara sig utan allvarliga skador. Men så vaknade hon plötsligt som om hon bara hade tagit sig en tupplur, undrade vad det var för säng hon låg i och gick fullt frisk och utan hjälp till toaletten.

– Min reaktion efter olyckan och tillfrisknandet var, fast jag

En god homeopat måste vara en god medmänniska, säger Monika Svärd. Foto Åsa Freij.

amerikanskan Samantha Khury, som nyligen gästade Sverige, svarar hon att det vet både du och jag, som hållit på mycket med djur, att man lär sig förstå dem så väl att man ungefär vet vad som hänt dem. Och man behandlar dem, med kärlek, därefter.

– Man vet på något sätt, vad de behöver. Man behöver inte kalla detta att tala med djuren på något mystiskt sätt. Mindre vanligt är det väl att människor kan se i bild så som Samantha Khury sägs göra. Men för en typisk "bild-människa" kan det kanske bli så.

Enligt homeopatin behöver man inte veta exakt vad som är roten till det onda. Man ser på symptomen och anar att där finns "något". Medicinen letar sedan själv upp vad det är.

– Säg att du ofta och oförklarligt har ont i magen på ett sätt som andra kan ha av känd orsak. En homeopat ger som behandling något som liknar den orsaken.

bara var ett barn, en övertygelse att jag skulle lära något av denna händelse, både av olyckan och av det mirakulösa tillfrisknandet, säger Monika. Efter detta blev jag mycket intresserad av sjukdom och hälsa, läste facklitteratur och tycktes ha en viss synsk förmåga och även förmåga att bota.

– Jag blev litet mer stillsam och iakttagande, litet lillgammal kanske, och min utstrålning och påverkan på andra hade förändrats. Bland annat hade jag en väldigt lugnande inverkan på djur, och vi förstod varandra väl.

När jag frågar henne om hon upplevde att hon kunde tala med djuren, såsom den kända

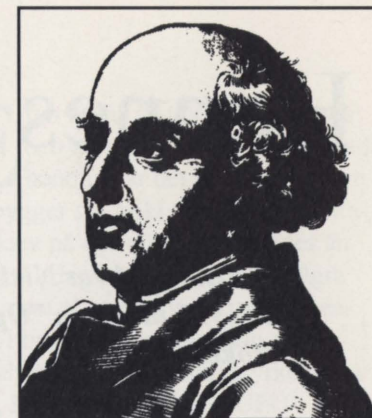
Homeopatin används för såväl psykiska som fysiska problem – om det nu finns några absoluta gränser där emellan. Monika botade faktiskt min katt en gång. Den hade ett oförklarligt sår, som inte ville läka. När Monika träffade katten, sa hon att det var ett sår som kom inifrån – katten kände sig psykiskt störd på något sätt. Den fick droppar att ta i maten. Och se, minsann, var inte såret borta efter ett tag!

Monika anser att sjukdom inte alltid är något som skall behandlas och botas. De flesta barnsjukdomar till exempel borde få ha sitt förlopp. Det är nämligen svårare och onaturligare för kroppen att handskas med antibiotikan mot sjukdomen än med själva sjukdomen, och det får konsekvenser framför allt på lång sikt.

George Vithoulkas säger sig ha förutsagt aids. Bakgrunden är åsikten bland homeopater att aids är en effekt av att vi har manipulerat med immunförsvaret. Typiskt för de bortträngda sjukdomarna är att de, när de kommer tillbaka i annan form, har en förrädisk lång inkubationstid. På så vis blir de också farligare, sprider sig utan att vi vet om det och kan göra något åt det. En del homeopater tror att bara de som haft syfilis själva, eller haft det i släkten, kan få hiv och utveckla aids. Aids skulle alltså vara tillbakaträngd syfilis.

Monika gläder sig åt det erkännande som homeopatin fått genom Right Livelihood Award.

– Det bidrar väl till att man blir litet mindre häcklad och sedd som en häxa, säger hon.

S. Hahnemann, homeopatins grundare. (Efter stick från omkring år 1800.)

Homeopati av Stuart Holroyd

Homeopatin skapades av den tyske läkaren Samuel Hahnemann. När denne översatte en lärobok i medicin, hittade han en beskrivning av effekterna av en drog som hade framställts ur en peruansk bark och som sades mildra malaria och andra febersjukdomar. Han blev nyfiken och experimenterade med ämnet på sig själv, och efter några dagar fann han att han hade utvecklat symtom på malaria. Det verkade som om ett ämne som botade en sjukdom hos den som hade den, i stället alstrade samma sjukdom hos den som var frisk. Utifrån denna hypotes fortsatte Hahnemann att lägga grunden för homeopatin genom att pröva ett antal ämnen på friska människor och studera de symtom som då uppstod, varpå han ordinerade samma ämnen som botemedel för sjukdomar som var förbundna med samma symptom. Dessa kurer fungerade utan undantag. Hahnemann drog slutsatsen att den konventionella medicinska inställningen till symptomen var felaktig och att symptomen var kroppens sätt att bekämpa sjukdomen, varför läkarens funktion gick ut på att hjälpa kroppen i dess kamp genom att ge upphov till de lämpliga symptomen, snarare än genom att angripa dem.

Den drog som Hahnemann först experimenterade med var kinin. Eftersom denna drog har obehagliga biverkningar, försökte Hahnemann bestämma den minsta verksamma dosen. Detta ledde honom till ännu en överraskande upptäckt. Han fann att ju mindre dosen var, desto större var dess läkande verkan. Han tog ett mått av drogen, spädde ut det med nio mått vatten eller alkohol och skakade

om blandningen ordentligt, varvid han fick en medicin som var utspädd i förhållandet 1/10. Om ett mått av denna blandning sedan i sin tur blandades med nio mått vatten eller alkohol, så blev resultatet en utspädning i förhållandet 1/10² eller 1/100. Hahnemann använde utspädningar i förhållandet 1/10¹² eller 1/1000 000 000 000, och han fann att de var verksamma. G. O. Barnard på National Physical Laboratory har antytt att "det Hahnemann fann av en ren händelse var ett sätt att separera en kemikalies strukturella informationsinnehåll från den kemiska massa som detta innehåll är förbundet med". Doktor Barnard har också formulerat en teoretisk förklaring på hur vattenmolekyler, när de skakas om tillsammans med ett ämne som har upplösts tillsammans i dem, kan bilda polymerer, eller långa molekyldedjar, med samma form som det upplösta ämnets molekyler, och hur detta "budskap" kan föras vidare genom en rad utspädningar.

Vilken förklaringen än må vara, så har många människor vittnat om att homeopatiska mediciner är verksamma. Skeptiker har påpekat att många människor också reagerar på placebo. Vissa kliniska test tyder dock på att homeopatiska behandlingar har djupare och långvarigare verkan än placebo.

Ur *Nya perspektiv – en uppslagsbok* (Bokförlaget Korpen 1991). Översättning: Gunnar Gällmo.

Hennes majestäts UFO-expert

1991 till 1994 var Nick Pope det brittiska försvarsdepartementets utredare i UFO-frågor. Han gav 1996 ut boken "Open Skies, Closed Minds", där han redovisar sin slutsats att utomjordingar besöker vår planet.

Av CLAS SVAHN

Nick Pope

Nick Pope blev 1991 utsedd att göra UFO-undersökningar för det brittiska försvarsdepartementet. Han visste då inte mer om UFO än vad han sett på TV och läst i tidningar.

– Men jag upptäckte att det fanns flera UFO-rapporter som var verkligt intressanta och inte kunde förklaras bort, säger han. Min slutsats blev att det faktiskt finns ett möjligt hot från yttre rymden och att vi måste ta det på allvar.

Under sin tid som UFO-undersökare inom försvarsdepartementet verkade Nick Pope för en större öppenhet gentemot allmänheten. Han knöt kontakter med flera UFO-grupper och enskilda ufologer och bytte informationer med dem. Idag är situationen en annan. Popes attityd uppskattades inte inom departementet och hans efterträdare håller en så låg profil att, som Nick Pope säger, *Arkiv X har stängts*.

– Det verkar som om försvarsdepartementet nu betecknar allt som har med UFO att göra som skräp, säger Pope.

Nick Popes bok "Open Skies, Closed Minds", som snabbt blev en storsäljare, har retat många på grund av sin starka vinkling mot en utomjordisk förklaring. Pope blev under sitt arbete alltmer övertygad om att en del UFO:n verkligen är farkoster av utomjordiskt ursprung.

Nick Pope är en trevlig och öppen person som gärna diskuterar UFO-frågan med den som är intresserad. Under den av UFO-Sverige arrangerade internationella UFO-konferensen

i Göteborg förra året gick diskussionens vågor höga mellan honom och den engelska ufologen Jenny Randles. Randles hävdade att det inte finns bevis för att några UFO:n är utomjordiska, medan Pope sa att han blivit övertygad om det. Pope hävdade också att cirkelarna i säd, som framför allt påträffats i England, är gjorda av besökare utifrån världsrymden, medan Randles, som skrivit en bok om cirkelarna, menade att cirkelarna har gjorts av människor, med vissa meteorologiska undantag.

Under sina tre år som det brittiska försvarsdepartementets UFO-undersökare fick Nick Pope inblick i hur militären handlägger UFO-observationer och vilken typ av rapporter som kommer in.

Clas Svahn: Vad kunde du göra om du till exempel fick in ett radarfall?

Nick Pope: Undersökning av UFO-rapporter hade låg prioritet på departementet. Jag var ensam om att försöka undersöka omkring 300 rapporter per år, och jag hade mycket begränsade resurser.

Jag försökte alltid använda mitt sunda förnuft. Jag frågade mig: Vilken är den mest sannolika förklaringen? Det gällde alltid att först utesluta de vanligaste felkällorna. Så jag kontrollerade med luftfartsmyndigheterna, de civila såväl som de militära. Jag kunde också begära att få in inspelningar från radar. Men oftast informerade jag experter inom flygvapnet om alla detaljer samtidigt som jag bad dem undersöka om det funnits något ovanligt i luften vid det aktuella tillfället. Men det gav inte mycket, eftersom de flesta radarstationerna finns längs Englands östkust – man väntar sig inte att något hot skall komma rakt uppfifrån.

Ett annat problem var radar-experternas sätt att tänka. Om något de observerade på radarskärmen inte påminde om ett konventionellt flygande föremål, så struntade de helt enkelt i det. Det avskrevs som "ovanligt meteorologiskt fenomen", "fel på radarn" eller liknande. Det de tittar efter, är hot som är kända: föremål som ska bete sig på ett visst sätt, komma från ett visst håll och röra sig i speciella banor.

Många tror att radar ska kunna ge tydliga svar, men så är det inte.

CS: Hade du möjlighet att beordra radaroperatörer att skicka band till dig?

NP: Ja. För det mesta bad jag någon annan att kontrollera den information jag fått, men vid ett par tillfällen, när jag arbetade med mycket intressanta rapporter, bad jag dem skicka banden till mig. I regel sparas inte radar-inspelningar. Bandet återanvänds, och om man inte är snabb, hinner den information man är ute efter att spelas över.

CS: Vad visade banden?

NP: Jag fick aldrig in något band där man kunde se att det rörde sig om en verklig farkost som inte gick att identifiera. Men radarpersonal berättade att de såg egendomliga saker på radar med jämna mellanrum.

CS: Men de banden såg du aldrig?

NP: Nej, de sparas inte. Man har inte plats att spara dem. 1967 gjordes en serie UFO-observationer i Storbritannien, vilka ökade allmänhetens intresse för UFO. Då började försvarsdepartementet spara UFO-rapporter till eftervärlden. Men en hel del av detta äldre material har sedermera förstörts. Det produceras så mycket dokument inom försvarsdepartementet, och det är alltid ont om plats, så att man måste rensa ut.

CS: Blev du någonsin nekad att ta del av information som du ville ha?

NP: Nej. Mitt intryck var att flygvapnet var lika nyfikna som jag på vad som orsakade rapporterna, och de var mycket måna om att hjälpa till. Det berodde delvis på att flygvapenpiloter själva har sett UFO:n. De flesta av dem rapporterar inte sina observationer, eftersom de är rädda för att bli förlöjlade. Men när jag träffade folk från flygvapnet blev jag ofta tagen åt sidan och fick höra deras berättelser.

CS: Vad berättade de?

NP: De flesta hade sett vaga ljus eller konturer av något på himlen, men det fanns också de som hade sett tydliga farkoster. Ett av mina favoritfall var en händelse som inträffade 1990, när en skvadron tornadoplan var på väg tillbaka från Nordsjön och blev förblifflig av ett UFO. Föremålet var så snabbt att de inte försökte följa efter det. I sin rapport gissade piloterna att det kunde ha rört sig om ett stealthplan, fast det inte liknade ett sådant.

CS: Hur många av de rapporter som du såg var från civila källor och hur många var från militära?

NP: De allra flesta UFO-rapporterna i försvarsdepartementets arkiv kommer från civila källor. Jag skulle uppskatta att de militära rapporterna utgör en procent av samtliga, om ens det. Men de som finns är ganska intressanta.

CS: Hur ser de militära myndigheterna på UFO-rapporterna?

NP: Man gör UFO-undersökningar för att man vill veta om det finns något hot mot Storbritannien. Detta har sin rot i det kalla kriget, då man spanade efter ryska flygplan och missiler. Men det svar man får från de militära myndigheterna är att det inte finns något bevis för att UFO:n utgör ett hot mot landet. *Jag håller inte med om detta.*

CS: I Bill Chalkers bok "The Oz Files", som handlar om det australiska försvarsdepartementets arbete med UFO-rapporter, framkommer det tydligt att det australiska flygvapnet aldrig var särskilt intresserat av rapporterna utan tog emot dem mest för att någon måste göra det.

NP: Precis! De flesta inom försvaret sätter likhetstecken mellan UFO och flygande tefat och alla de knepiga individer som dras till området. På det sättet avfärdar man ofta rapporterna som varande av mindre vikt. Men det finns personer inom den militära hierarkin som inser att det finns intressanta rapporter. Men intresse för UFO främjar knappast ens karriär!

CS: Hade du någon kontakt med militära UFO-undersökare i andra länder?

NP: Nej, det fanns snäva gränser för vad jag kunde göra. Min chef ansåg att jag gjorde för mycket, att jag var för engagerad. Jag tror de ville att jag bara skulle ta en snabb titt på rapporterna för att sedan skriva ett kort svar till observatören med innebörden att det han sett kunde ha varit ungefär vad om helst.

CS: Hur såg du på ditt arbete som UFO-undersökare?

NP: Jag försökte arbeta som en detektiv och alltid utesluta sådant som kunde förklaras och sedan undersöka det som fanns kvar. På det sättet hittade jag förklaringar, eller möjliga förklaringar, till 90–95 procent av rapporterna.

Efter att ha läst Nick Popes bok och haft flera långa samtal med honom står det klart för mig att han bygger sin åsikt om utomjordiska besökare på egen övertygelse mer än på fakta. Han hänvisar inte till några dokument eller intervjuer, och ingenstans i boken presenterar han några förstahandsuppgifter som styrker hans åsikt. Popes erfarenhet av UFO-undersökningar är mycket begränsad och kompenseras bara delvis av hans stora entusiasm. Så snart jag försökte gå på djupet under våra samtal hamnade vi i andra- och tredjehandskällor.

Nick Pope har utan tvekan påverkats av de ufologer han kommit i kontakt med, och hans åsikt om utomjordiska besök grundar sig mer på dessa kontakter än på material i försvarsdepartementets arkiv. Den engelska ufologen Jenny Randles, med ett par årtiondens erfarenhet av UFO-undersökningar, är kritisk till Popes slutsatser. Hon menar att de fall han redovisar i boken är mycket summariskt undersökta och åtminstone ett av dem är redan förklarat som en misstolkning av ett naturligt föremål, utan att Pope noterar detta.

Pope säger ju också själv att han inte har stött på något enda riktigt bra fall i försvarsdepartementets arkiv. Många fall var visserligen intressanta, men ingen rapport bevisade närvaron av utomjordiska besökare.

Nick Popes uttalanden visar tydligt att det engelska försvaret inte sitter inne med svaret på UFO-gåtan.

CS: Det finns en utbredd uppfattning att olika länders militära arkiv innehåller svaret på UFO-gåtan.

NP: Jag har i alla fall inte hittat sådana dokument. Om svaret finns någonstans, så är det troligen i USA. I Storbritannien, det är jag övertygad om, finns ingen "cover up", ingen information som undanhålls allmänheten.

Nick Pope arbetar på ännu en UFO-bok. Temat blir ombordtagningar. Enligt uppgift kommer den delvis att handla om hans egen ombordtagning på en främmande rymdfarkost!

Naturfolk som guruer

Religionshistorikern Olav Hammer synar nyschamanismen i sömmarna och upptäcker en del sidor som är vanliga inom hela New Age-kulturen och förtjänar att uppmärksammas. Mycket av det man sysslar med inom New Age är fungerande tekniker: meditation, frigörande andning, nyschamanistiska trumresor. "Men", undrar Hammer, "varför gör man metoderna onödigt suspekta genom att projicera inre upplevelser på den yttre verkligheten och försöka styrka dem med en påhittad historisk bakgrund, lösa påståenden och luddiga resonemang?"

Av Olav Hammer

En religiös världsbild går varken att bevisa eller motbevisa. Finns en plan inbyggd i människans historia? Stämmer reinkarnationsläran? Finns en gudomlig kärna i varje människas väsen? Om svaren på sådana frågor kan vi alla ha våra åsikter, men säker kunskap kan vi knappast nå. Som religionshistoriker gör jag inga försök till sanningsvärdering av religiösa påståenden. Det är inte min uppgift. Envar får göra sin egen bedömning.

Men jag ser med viss undran på hur man inom New Age-rörelsen ofta för fram sina budskap med en trosvisshet som kanske inte alla gånger är berättigad och med en historieskrivning som inte alltid stämmer. Flera metoder som är vanliga i New Age-miljön "fungerar". De som exempelvis provat frigörande andning eller gjort en trumresa kan intyga att det händer mycket i medvetandet. Men många författare av New Age-böcker och lärare av alternativmetoder kryddar gärna sin framställning med en historisk bakgrund som faktiskt inte är sann.

Om man inte föredrar myter framför verkligheten, borde det vara positivt att kunna skala bort en del legender. En meditationsmetod eller en form av healing blir inte bättre om man påstår att den har funnits i tusentals år. Och den blir inte sämre för att den uppfanns i Kalifornien för tjugo år sedan.

Schamanistiska trumresor är en av de livaktiga delarna av den nyandliga religiösa kulturen. Av några förespråkare framställs schamanismen som en andlig metod vilken i väsentliga stycken varit densamma hos naturfolk i alla delar av världen, en metod som vi moderna västerlänningar kan överta och tillämpa. Men som så mycket annat inom New Age är nyschamanismen i vår tid inte bara en fungerande metod, utan vissa schamanska riktningar har blivit regelrätta nyreligiösa kulturer som har mycket små likheter med traditionerna hos världens naturfolk.

Amerikanen Michael Harner är den som skapat den överlägset största nyschamanistiska rörelsen idag. Han är antropolog och har flera fältarbeten bakom sig. I slutet av 1950-talet levde han en längre tid tillsammans med shuarindianerna i Ecuador. Detta folk är känt för att i äldre tider ha varit huvudjägare. Dödade fienders huvuden krymptes till en grapefrukts storlek – flera av dessa makabra troféer finns nu i museer runt om i världen. Men shuarfolket är, liksom flera av grannfolken, också känt för sitt bruk av hallucinogena växter. Förr använde alla shuarmän ett flertal sådana preparat för att få kontakt med skyddsandar. Man ansåg också att man i det visionära tillståndet fick en

sannare bild av verkligheten än den bild som förmedlas av kroppens sinnen.

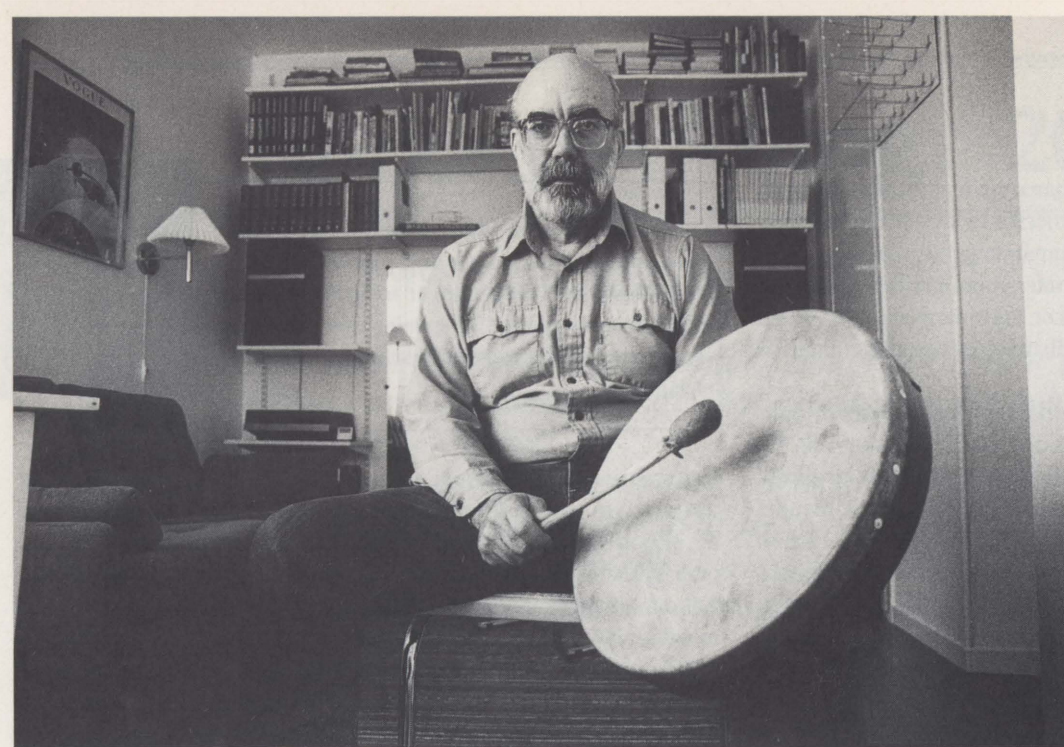
Senare återvände Harner till Sydamerika och studerade det peruanska conibofolket, som i sitt bruk av hallucinogena växter liknar shuarfolket. Efter en serie extraordinära upplevelser hos dessa båda naturfolk övergav Harner allt mer det akademiska studiet av schamanismen och började i stället propagera för en egen form av nyschamanism. 1980 gav han ut *The Way of the Shaman* (som tre år senare kom i svensk översättning med titeln *Shamanens väg*). Den blev en central skrift för den nyschamanistiska rörelsen.

Boken inleds med en mycket livfull skildring av ett par visionära upplevelser i Sydamerika. Vid ett tillfälle får Harner av sin indianska lärare en stor skål med salt från ayahuascalien. Han kastar ut i ett inre landskap befolkad av gestalter med fågelhuvuden som kommer paddlande i en stor drakhuvudsbåt. På telepatisk väg förmedlar dessa varelser information bland annat om hur jorden i tidernas begynnelse befolkades av stora svarta ödleliknande väsen. Harner känner att drakbåtens invånare vill föra bort hans själ, och i en dramatisk slutscen lyckas han uppbåda alla sina krafter för att tillkalla hjälp från sina indianska vänner. Ett motgift får visionerna att avklinga och räddar honom till livet.

Harners berättelse är välskriven och mycket spännande. Kanske är det just dessa litterära kvaliteter som riskerar att dölja ett par egenheter med den. Den visar sig för det första att resten av boken inte alls befattar sig med denna typ av mycket riskfyllda visionära äventyr. Historien om drakbåtsfolket verkar mest fylla en retorisk funktion. Den placerar författaren mitt i en schamansk kultur och fastslår att Harner erfarit vad det vill säga att vara schamanlärning. Genom att han varit i schamanernas värld blir han en trovärdig berättare för oss andra.

För det andra finns det i Harners bok ingen tvekan om hur synerna skall tolkas. De kommer till honom utifrån som uppenbarelsen från en annan värld. Harner diskuterar aldrig alla de alternativa tolkningar som kan komma ifråga: att de inre bilderna är betingade av vad Harner tidigare läst om och sett av vikingatidens drakbåtar och den egyptiska konstens fågelhövdade gudar – eller att de kan ges en jungiansk tolkning som arketypiska symboler.

Resten av *Shamanens väg* är en handbok i hur man själv kan uppleva den schamanska verkligheten. Ett flertal ritualer har hämtats från jägar- och samlarkulturer runt om på jorden, ibland modifierade för att passa moderna västerlänningar. Dessa ritualer beskrivs i sådan detalj att de kan utföras av vem som helst, även hemma i vardagsrummet. Till sin hjälp har den intresserade läsa-

Michael Harner. Foto: Örjan Björkdahl, Pressens Bild

ren även möjligheten att gå kurser och köpa tillbehör, till exempel kassettband.

Den mest centrala ritualen är den schamanska resan. Den går ut på att genom rytmiskt trummande försänka sig i ett slags djup avslappning. I detta tillstånd visualiserar man resor, besök i en övre och en nedre värld. Resan till den nedre världen går till så att man i fantasin ser sig själv stiga ned i ett hål i marken. Till den övre världen kommer man genom att visualisera hur man stiger upp på en rökpelare eller en uppåtgående luftström. Det finns tydliga förebilder för vad man kan förväntas uppleva under dessa resor, bland annat mötet med så kallade kraftdjur, ett slags andliga varelser i djurs skepnad som tänks kunna förmedla kraft och visdom.

New Age är en utpräglat folklig religiös rörelse, inte en ideologi för någon akademiskt skolad minoritet. När varken författare eller läsare bekymrar sig om definitioner, niansering och faktagranskning, kommer genren att fortsätta att ha vad den utomstående ser som stora brister. Men stil och argument kan också bero på att man medvetet vänder sig till en redan övertygad läsekrets. Att man väljer predikometod efter den läsekrets som man tänker sig ha, visas inte minst av det fåtal fall där en skribent både har en facklitterär produktion och en nyreligiös, så som är fallet med Michael Harner. Han är utbildad socialantropolog. Hans avhandling om shuarindianerna gavs ut i bokform 1972 med titeln *The Jivaro: People of the Sacred Waterfalls*. Här beskrivs shuarindianerna i samhällsvetenskapliga termer. Släktskapsstrukturer, ekonomiskt och politiskt system, krigföring och handelsrelationer beskrivs nyktert och sakligt. Boken ger en spännande inblick i en i dag försvunnen indiankultur, även om den inte alltid är lättläst. Framför allt lever den upp till de krav man rimligen kan ställa på en vetenskaplig text i fråga om vederhäftighet, källhänvisningar, förnuftsmässigt hållbara resonemang och faktakunskaper.

Shamanens väg är upplagd på ett helt annat sätt. Trots att Harner har en dokumenterad förmåga att bearbeta ett material och argumentera för sin sak, är *Shamanens väg* fylld av samma slags retoriska formuleringar som möter läsaren i så många andra New Age-böcker. Två citat ur inledningen till kapitel 4 kan användas för att plocka fram dessa drag. Man bör kanske notera att Harners framställning inte bara är en rimlig popularisering av ett komplicerat material för en icke-akademisk publik, utan att han faktiskt är grovt missvisande.

"Shamaner har länge trott att deras kraft var djurens, växternas, solens, universums grundläggande energiers kraft", skriver Harner.

Vilka schamaner? Har alla gjort det, eller bara vissa av dem? Och hur länge då? Med tanke på att själva begreppet "universums grundläggande energier" låter så utpräglat modernt och västerländskt, kan schamaner knappast ha trott så i mer än några decennier. Annars får man förmoda att det rör sig om en översättning. Men hur kan man föreställa sig att det går att rakt av översätta ett ord i något indianspråk eller sibiriskt språk med "energi" eller "universum"? Vår bild av univer-

sum skiljer sig radikalt från den bild astronomer hade för bara något sekel sedan; den måste väl rimligen på ännu fler punkter skilja sig från hur till exempel en tungusisk schaman föreställer sig kosmos.

"Tusentals år före Darwin var människor i shamanska kulturer övertygade om att människor och djur var besläktade", skriver Harner också.

Schamaner har inte lämnat några skriftliga vittnesbörd efter sig. De allra äldsta textbelägg vi har av schamanska ritualer kommer från den tid när upptäcktsresande började fara runt jorden, kring 1500-talets början. Någorlunda fylliga beskrivningar av schaman-ritualer finns inte förrän framåt 1700-talet. Alltså kan Harner inte veta något som helst om vad människor i schamanska kulturer var övertygade om för tusentals år sedan. Även om vi antar att Harner har rätt i att de tänkte sig att människor och djur var besläktade, bygger formuleringen på en ytlig likhet mellan två i grunden olika innebörder av ordet "besläktad". Finns det något som helst samband mellan Darwins teori om det naturliga urvalets sätt att frambringa allt fler arter under årmiljonernas lopp och till exempel en mytiskt grundad tanke att människor och djur i forna tider levde på ungefär samma sätt och inte har urskilts helt från varandra?

Dessa sätt att glida mellan fakta och liknelser, att bygga resonemang på ostyrkbara påståenden, att använda flertydiga ord på ett svävande och oprecist sätt, är mycket vanliga hos New Age-författare. Harner är inte sämre eller bättre än de flesta av sina kolleger på denna punkt, och poängen är heller inte att särskilt peka ut honom. Det som gör just *Shamanens väg* så anmärkningsvärd är att boken är skriven av en man som rimligen måste veta att han är ute på oerhört tunn is. Som psykisk teknik betraktat fungerar Harners system utmärkt. Många deltagare i nyschamanistiska kurser vittnar om de livliga scener som utspelas när man utför hans "själsresor". Det luddiga språket och historieförfälskningen borde alltså inte behövas som stöd. Kanske kräver den nyandliga publiken denna språkdräkt för att ta nyschamanismen på allvar?

Elever till Michael Harner brukar kalla sin metod schamanism kort och gott, eller kärnschamanism. Men begreppet *core shamanism*, kärnschamanism, är förrädisk. Man får intrycket att detta är den gemensamma rest som finns kvar när diverse kulturella egenheter och detaljer skalats bort från alla urbefolkningars specifika schamanismer. Olikheterna mellan

Harners system och de former av schamanism som finns belagda från till exempel Sibirien och Nordamerika är så stora att det snarare är befogat att poängtera det nyskapande genom att tala om en av flera nyschamanismer. Kärnschamanismen kan betraktas som en egen religiös riktning som försöker legitimera sig genom att peka på sina rötter men som innehållsmässigt egentligen står på egna ben.

Vissa element har lyfts över från olika urbefolkningars religioner. Trummandet återfinns hos samer och olika sibiriska folk. En annan av Harners ritualer, den så kallade andekanoten, är direkt hämtad från salishindianerna på Nordamerikas västkust. Bruket av skullror finns hos flera folk i nordvästra Sydamerika, liksom föreställningen att man kan suga ut sjukdomar ur sina patienter. Men själva kombinationen är Harners egen. Väljer man vissa ritualer måste man naturligtvis välja bort andra. Ingen trosföreställning, ingen ritual som fått komma med i Harners kärnschamanism är allmängiltig. I olika urbefolkningars schamanismer finns det mängder av andra inslag, som Harner valt bort. Han har helt enkelt konstruerat en egen blandning.

Hos de flesta folk, där det finns någon form av schamanism, utövas den enbart av schamanerna själva, specialister som utövar sitt ämbete efter månader eller år av utbildning. Att bli schaman är ett kall. Övriga deltagare i ritualen är för det mesta åskådare. Grunderna i Harners metod lärs ut under en veckoslutskurs till i princip vem som helst som har lust att delta och kan betala.

Schamanen har en funktion att fylla i sitt samhälle, ritualer utförs inte bara av allmänt intresse eller för nöjes skull. Normalt är det patienters eller klienters behov som ligger till grund för att en ritual genomförs. Harners nyschamanism utövas oftast av små så kallade trumgrupper som kan samlas kring ritualen som självändamål.

Schamaner brukar vara centrala personligheter i de samhällen där de verkar. Förutom sina rituella plikter har de ofta en lokalpolitisk roll att spela. Genom sin starka utstrålning och sin makt över ordet kan de förmå sina byfränder att samlas kring gemensamma problem. I det moderna samhället däremot är nyschamaner en mycket liten minoritet. Att försätta sig i ett förändrat medvetandetillstånd genom trummande anses knappast vara en sysselsättning av stort samhällsreligt värde. Den pondus nyschamanen har lär inskränka sig till den närmaste omgivningen.

Dessa skillnader pekar på att nyschamanismen verkligen fungerar som en egen, ny religionsbildning. Det ingår i religionsanhängares språkbruk och resonemang att framhålla sig själva som arvtagare till en obruten och evig tradition, trots att den utomstående slås av de ständiga förändringar som sker. Svenska kyrkan är ju till exempel knappast särskilt lik kristendomen i 100-talets Palestina. Man bör alltså inte se denna analys av likheter och olikheter som ett moraliserande över att Harner skulle ha förvänskat den "äkta schamanismen". Genom sin mycket långa väg från tunguserna till New Age följer nyschamanismen bara en liknande bana som otaliga andra trosriktningar.

Om Harner hittat på en egen metod och med viss poetisk frihet kallar den för schamanism, vad tycker fjärde världens schamaner om det? En del schamaner hos olika etniska grupper har faktiskt tagit till sig element och begrepp som skapats i en västerländsk New Age-miljö. Men det finns också gott om exempel på mot-

Olav Hammer är verksam vid universitetet i Lund med uppgift att forska och skriva om olika sidor av nyandligheten. Texten intill är en lätt bearbetning av bitar ur hans bok "På spaning efter helheten", som kommer på förlaget Wahlström & Widstrand i vår.

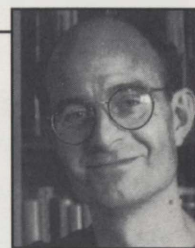
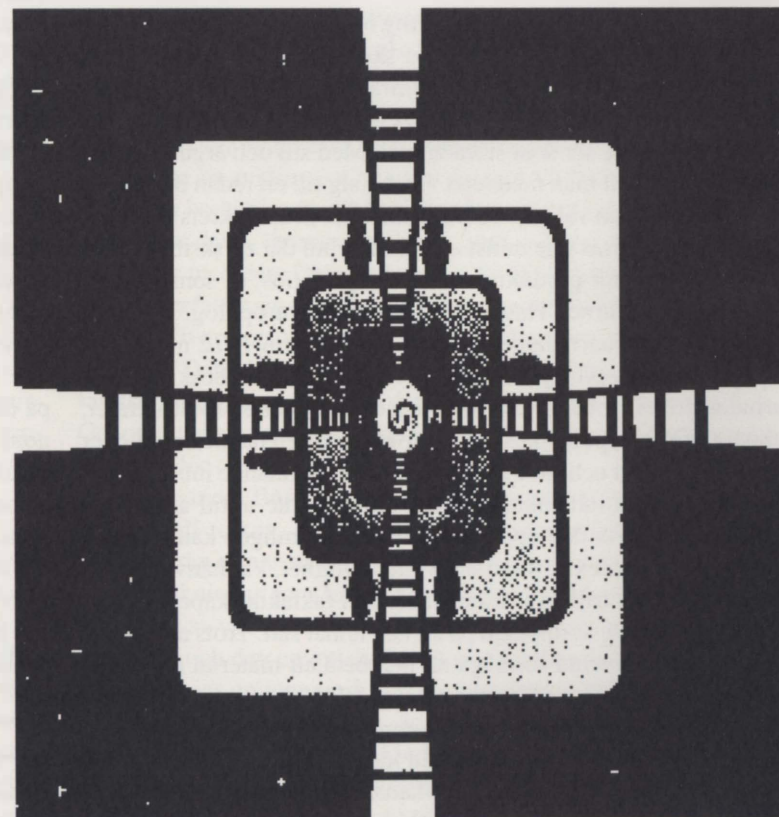

Foto Merja Vazquez-Diaz

satt reaktion, där talesmän för indianer och andra urbefolkningar uttryckt sin avsky för nyschamanismen. Vissa vita människors nyreligöst färgade vurm för indianskt tankegods ses som en skymf, och självutnämnda schamaner utpekade som lurendrejare. Lakotaindianernas stamråd har publicerat ett öppet brev på Internet ur vilket följande stycke är saxat:

"Eftersom vi alltför länge har fått utstå den oerhörda skymfen att se våra värdefullaste lakotaritual och vår andlighet dras i smutsen, bespottas och missbrukas av icke-indianska skojare, kultanhängare och självutnämnda New Age-schamaner och eftersom vi med förfäran ser hur denna skamliga stöld av våra heligaste lakotatraditioner har nått epidemiska proportioner i städer runt om i landet och eftersom icke-indianer har organiserat sig i påhittade 'stammar' och gett sig själva indianska låtsasnamn för att i stor skala stjäla och kommersialisera våra traditioner, beslutar vi härmed att förklara krig mot alla och envar som framöver exploaterar, skändar och felaktigt framställer de heliga traditioner och den andlighet som tillhör lakota-, dakota- och nakotafolket."

Ordet schamanism är naturligtvis inget skyddat varumärke, men lakotaindianernas talesmän ställer ändå en viktig moralisk fråga: Har vi rätt att utan vidare låna bitar av andra människors historia och traditioner? Eller rör sig nyschamanerna i gränslandet mot ett slags andlig kolonialism?

Målning av en hopi-konstnär. Ur "Shamanens väg" av Michael Harner

Jungs psykologi 20p

Läs Jung på högskolenivå HT 97 - VT 98!

Du möter de stora livsfrågorna i denna kurs och får gedigna kunskaper om hur Jung försökte lösa de existensiella och eviga livsåskådningsfrågorna.

Du lär dig också drömtydning, sago- och myttolkning och aktiv imagination så att du kan använda dessa metoder i ditt eget liv belyst ur idéhistorisk och religionshistorisk synvinkel. Du läser 10 poäng per termin. Undervisningen är förlagd till helger.

Start 30/8
1997

Sista anmälningssdag 15 april!

- **Den analytiska psykologins teorier och begrepp, 5p**
Om arketyper och symboler, typologi, manligt-kvinnligt och individuationsprocessen.
- **Den analytiska psykologin och idéhistorien, 5p**
Om spiritualismen, gnosticismen, kvantfysiken och andra idétraditioner.
- **Den analytiska psykologin och religionshistorien, 5p**
Om gnosis, alkemi, Eliade, hermetism, Rosenkorsarna och jämförande religionshistoria.
- **Den analytiska psykologins metoder och tekniker, 5p**
Om Jungs metoder som drömtydning, sago- och myttolkning, aktiv imagination.

Intresseanmälan

JA TACK! Skicka mig detaljerad information om A-kursen 1997/98!

Namn: _____ Titel: _____

Gatadress: _____ Postadress: _____

Telefon: _____ Fax: _____

Institutet för analytisk psykologi
Skeppsbron 24, 111 30 Stockholm. Fax 08-20 60 06.

Annika Waldenström: Jag vill väcka de inre, livgivande flödena

Hon började med att reglera älvar. Idag ägnar hon sig åt inre flöden. Men aldrig har Annika Waldenström låtit sig avskräckas av strida strömmar. Nu leder hon Akal Center i Stockholm.

Reportage: Eva Sanner. Foto: Anton Svedberg.

På Akal Center på Värtinggatan i Stockholms Birkastan finner vi Annika Waldenström. Hon har drivit centret i ett halvår och börjar få lite rutin. Gradvis blir lokalerna som ligger i souterrängplanet i en hyresfastighet allt mer gemytligt inredda. Och parallellt med det jobbar Annika vidare med att utforma programmen som Akal Center ska erbjuda. I programbladet finner vi kundaliniyoga, som Annika själv leder, kurser i självkännedom, drömmar, chakra-flödesmassage, sceniskt framträdande med mera.

Under våren erbjuds exempelvis chakradans, en vägledande kurs för terapeuter, föredrag om yoga och gestaltterapi samt trumdans vid varje fullmåne.

– Min förhoppning är att Akal Center ska bli en oas, där människor kan hämta kraft och inspiration till sitt dagliga liv. Beslutet att starta centret har vuxit fram som en logisk följd av att jag mer och mer kommit att arbeta med människors inre växt, säger Annika.

Under flera år hade hon sitt "vanliga" jobb kvar på Vattenregleringsföretagen och byggde parallellt upp sin nya verksamhet inom området personlig utveckling.

– Till slut blev det för mycket att göra på båda håll och jag blev tvungen att välja.

Som så ofta för människor födda i fiskarnas stjärntecken har det ofta handlat om att följa med livets flöde och undersöka olika vägar för att nå allt större helhet, först på det yttre planet – som hydrolog har hon varit med och reglerat enorma vattenmassor i Indalsälven, Umeälven och Ljungan – så småningom allt mer på det inre planet: att väcka och följa sitt eget flöde, sin inre röst, har blivit

hennes ledstjärna och till sist också hennes yrkesutövning.

– Som ung flicka var jag intresserad både av humaniora och naturvetenskap, men när jag skulle välja yrke, såg jag en tydligare framtid inom naturvetenskapen. Dessutom kändes det bra att välja ett typiskt manligt yrke för det var då ännu färre kvinnor och män som överskred de osynliga könsbarriärerna.

– Längre sysslade jag med dans vid sidan av, som en balans till detta logiskt orienterade arbete.

Kris innebar en vändpunkt

En personlig kris i 25-30-årsåldern var det som blev "puffen" för Annika att börja lära känna också flödena på det inre planet.

– Jag mådde inte bra i mig själv och hade mycket inre oro och ångest. Jag kände att jag behövde lära mig hantera dessa känslor men också förstå mer om mig själv.

Hennes sökande började hos scientologerna.

– Jag gick ett par kurser i deras regi och lärde mig en del, men kände samtidigt att hos scientologerna fanns ett element av tvång som inte passade mig. Jag tror inte att en väg är den enda rätta.

Annika fortsatte sitt sökande med bland annat olika kurser i astrologi, meditation, drömarbete och annat. De inre älvarna rann ibland strida och forsanade och var inte alltid så lätta att reglera.

– Jag var nog rätt så utspejsad ett tag, säger Annika och ler. Jag hade lite svårt att hålla fötterna på jorden och ägnade mig åt ett intensivt sökande. Jag gick hellre in i andra världar än tog itu med min verkliga livssituation. Förändrade medvetandetillstånd utövade en stark

lockelse på mig och jag hade många sådana upplevelser. Idag är jag glad åt de erfarenheterna, men jag kom så småningom fram till att sådana extraordinära upplevelser inte är målet med livsresan. De gör inte att vi kommer ifrån vår nuvarande situation med hela vårt rollpaket, det vill säga våra tanke- och handlingsmönster från barndom och uppväxt. Det är det vi behöver genomskåda för att förstå och kunna se oss själva som vi faktiskt är bortom vår präglning. Först då kan vi verkligen förändras på alla plan.

Ambres

Den lärare som betytt mest för Annika är Ambres, en vishetslärare som arbetar genom förre snickaren Sture Johansson. I början av åttiotalet kom Annika i kontakt med Ambres och gruppen kring honom.

– Ambres är ett medvetande som lånar Stures kropp för att förmedla sin undervisning. Det kan låta motsägelsefullt, men Ambres – som inte själv har någon kropp utan verkar genom Sture – var faktiskt den som fick mig att komma ner på jorden igen, säger Annika. Han har påverkat mig på djupet för att han talar direkt till mitt hjärta och undervisar på ett ödmjukt och enkelt sätt.

Men hur vet Annika att inte Ambres i själva verket "bara" är en del av Sture Johansson?

– Jag har faktiskt aldrig ens funderat i de banorna, dels för att jag direkt märker en skillnad i energi när Ambres är närvarande, och dels för att det jag lärt mig har haft sådan stor betydelse för mig att det inte skulle spela någon roll. För mig är Sture och Ambres totalt olika väsen.

– Bland det viktigaste i Ambres

undervisning är att påminna människan om den gud hon egentligen är, att väcka oss till en ny och djupare förståelse för vilka vi är, säger Annika.

Hon menar att Ambres fungerar som en lärare men inte vill att människor placerar honom på en piedestal.

– Mycket av hans undervisning sker som ett samtal mellan honom och gruppen, en dialog som gör det möjligt för oss att öppna oss för våra egna svar. Syftet med det han lär oss är att vi ska våga leva mer aktivt i världen, att omsätta vår intuition i handling och visa medkänsla med andra och med hela planeten. Det kan vi göra om vi handlar från vårt centrum, från en plats av frihet och stillhet inom oss, och inte från våra mönster och tidigare präglningar.

Annika har provat mycket inom området personlig utveckling. Hon har gått kurser i hur vi kan

arbeta med drömmarna för en inre förändring. Av Ambres har hon också skaffat sig kunskap om healing och om chakrasystemet, det vill säga människans energisystem som flera gamla kulturer, bland annat den indiska och den egyptiska, har utforskat och beskrivit.

– Våra kroppar vitaliseras och får energi via chakrasystemet. Vi har sju huvudchakran förankrade i den fysiska kroppen. Genom olika tekniker kan vi balansera dessa energicentra och därigenom göra det möjligt att få bättre kontakt med den vi egentligen är, på alla nivåer – fysiskt, känslomässigt, mentalt och andligt.

Kundaliniyoga

Annika är också utbildad kundaliniyogalärare.

– Jag sysslade med hatha yoga innan jag började utbildningen i kundaliniyoga. Denna form av yoga passar oss i västerlandet. Den är en dynamisk och rörlig

Att starta Akal Center är för Annika en logisk utveckling av hennes tidigare beslut att lämna sitt gamla arbetsliv inom naturvetenskapen för att ägna sig helt och hållet åt själen.

yogaform, en utmärkt väg till stresshantering och ett sätt att hitta mer lugn i sig själv, berättar Annika.

Hon menar att kundaliniyoga bygger på väl beprövade tekniker och inte innebär någon risk för utövaren. Tvärtom är också yoga en metod att balansera och aktivera kroppens energisystem. Effekten kan vara både bättre hälsa på det fysiska planet och bättre själslig balans.

Innan hon öppnade Akal Center arbetade hon på Deva Center på Dalgatan i Stockholm, som leddes av Tomas Frankell.

Idag är också Tomas Frankell en av de lärare som ofta arbetar på Akal Center. Andra anlitade föreläsare är Stefan Demert och Jeja Sundström, båda underhållare och esoteriker som inspireras av Ambres, Thomas Jönsson, som jobbar med tarot och astrologi, samt Louise Frostegren som arbetar med drömmar. Annika strävar efter att skapa ett mångsidigt och intresseväckande

program på Akal Center.

– Jag vill stödja människor i deras sökande efter sin egen inre visdom. Att öppna Akal Center är för mig ett sätt att göra det och att ge allt fler möjlighet till detta sökande.

Sedan en tid tillbaka leder Annika yogakurser i företag, till exempel Skandia i Stockholm.

– Deltagarna har varit positiva till den avspänning och den energi de upplever.

Många centra

Det finns fler nyöppnade andliga centra i Stockholm. Räcker underlaget till – och är konkurrensen hård mellan er?

– Jag ser det inte som att vi konkurrerar med varandra, säger Annika. Jag tror att alla centra behövs och att människors intresse för dessa frågor ökar. Varje center har sin egen

profil, och de attraherar olika slags människor.

Akal betyder det som aldrig dör.

– För mig är akal flödet som genomsyrar allt, det som förenar oss människor i djupet av våra hjärtan. Detta flöde är det som inte bara förenar oss människor med varandra utan också med planeten och allt liv på den.

Annika tror inte att vi kan hitta några svar utanför oss själva. Vi måste själva bli vuxna och stora nog att ta vårt ansvar som människor.

– Jag tror inte på någon räddning utifrån, vare sig från UFO:n eller kanaliserade mästare. Det är lätt att vi lägger vår kraft och makt till förändring utanför oss själva och önskar att någon annan ska lösa våra problem. Jag ser varje lärare eller medmänniska som en möjlighet för mig till reflexion. I alla möten med en annan kan jag upptäcka olika sidor av mig själv. På så sätt är vi alla varandras lärare.

INTRODUKTIONSKURS I ZEN 12-13 APRIL

Kursen leds av zenpräst Sante Poromaa och ger både nybörjare och mer erfarna en grundlig introduktion och möjlighet att fördjupa sin förståelse för zen som meditation, filosofi och tradition. Vi håller till på Zengården, vår meditationsgård i natursköna Bergslagen. Välkommen att reservera plats genom att betala in anmälningsavgiften 250 kr på pg 45 97 38 - 1 senast den 1 april. Skriv "Helgkurs 12 - 13 april" på talongen. Kostnad 700 kr inkl. vegetarisk kost och logi. Ring gärna för mer information:

Zengården, Finnåker, Pl 240, 710 41 Fellingsbro tel: 0581 - 63 00 61

Planetstaden

Center för nyfikna i Malmö

Susanne Rangström är en entusiastisk och driftig New Age-kvinna, som skapat en omfattande verksamhet för den nya tidens tänkande och metoder.

Reportage: Gunnar Martin Aronsson

På Jörgen Ankersgatan 12 i Malmö finns Planetstadens Böcker AB. Här har man en bred verksamhet som inkluderar bokhandel, bokklubb, bokförlag samt kurser.

Planetstaden leds av Susanne Rangström, som jag träffar i de ljusa kontorslokaler på två trappor upp. Efter en rundvandring och en presentation av Susannes kungspudlar King och Morris ber jag denna 35-åriga kvinnliga företagare att berätta hur Planetstaden startade.

– Tidigare hade jag en leksaksaffär, säger Susanne, men tillsammans med min kusin Jeanette Lundström startade jag en bokklubb i Lund 1994. Hon hade idén och jag hade vanan att driva ett företag. Vi började med en jättesatsning genom en annons i Sverigehäftet, ett reklamhäfte, som går ut till alla hushåll – 4,2 miljoner exemplar. Det var djävt, men slog väl ut: vi fick över 1000 svar.

Efter ett år tyckte Jeanette att det blev för arbetsamt och lät Susanne köpa ut henne ur företaget. Medan Jeanette Lundström startade bokhandeln Vita Ömen i Lund, flyttade Susanne Rangström in på Jörgen Ankersgatan i Malmö.

Kunder från bokklubben ville gärna komma och handla direkt i butik, men eftersom bokklubb inte får lov att sälja direkt till kunden utan enbart via posten, startade Susanne Rangström ytterligare ett bolag, Planetstadens bokhandel, som är fristående men i första hand köper in litteratur och andra varor från Planetstadens Böcker.

I augusti 1996 hade butiken blivit för trång för att rymma hela verksamheten, så man flyttade också in i lokaler två trappor upp i samma hus. Idag finns sex anställda i företaget. Bokklubben har 17.500 medlemmar.

18 Sökaren 2/1997

Planetstadens butik i Malmö.

New Age....

– Om jag säger New Age, vad säger du då? frågar jag Susanne.
– New Age är ett begrepp som ofta används, när någon vill smutska de här intressena, svarar Susanne. Jag använder själv detta begrepp i positiv bemärkelse, när jag vill beskriva hela området med ett par enkla ord. Det är svårt att definiera det här. Jag skulle vilja ha ett annat begrepp. Vi säljer saker som är för kundernas personliga utveckling eller som kan vara bra för hälsan. ”Bokklubben för nyfikna” kallar vi oss.

Redan från starten av bokklubben distribuerades den medlemstidning som idag är den sammanhållande länken mellan Planetstaden och dess kunder. I tidningen, som kommer ut tio gånger om året, presenteras ett utbud av böcker, musik- och meditationskassetter, videofilmer om UFOs, rökelse, kristaller, pendlar, slagrutor, eteriska oljor och annat.

– Jag gör tidningen själv, säger Susanne. Jag skriver en personligt hållen ledare, försöker ge den läsvärde, så att medlemstidningen inte bara blir en reklamtidning. Tidningen har växt från fyra sidor till dagens sexton.

– Hur bestäms vilka böcker ni köper in?

– Jag tar hem alla de böcker från svenska förlag, som verkar intressanta. Vi köper mycket lite

från utlandet. En del böcker vill jag inte saluföra för att de är för negativa eller för bisarra. Jag vill sälja böcker som kan glädja och hjälpa människor.

– Sen kommer ju människor med olika önskemål in i butiken, och då får vi en hel del idéer. Men framför allt måste jag vara några steg före kunderna, eftersom vi helst skall saluföra böckerna så snart de kommit ut. Vi är flera på Planetstaden som läser och bedömer böcker, och när vi har personal-

Susanne Rangström driver Planetstaden.

möte en gång i veckan, utväxlar vi synpunkter om nyutkomna böcker. Men jag avgör vilka vi tar in i sortimentet.

– Vilken omsättning har Planetstaden?

– Vi har precis haft årsbokslut. Det var en positivt resultat, men ingen jättevinst, eftersom vi investerat så mycket i de här lokalerna. Jag uppskattar själva omsättningen till fyra-fem miljoner kronor, men det finns ju stora utgifter också.

– Vilken är drivkraften hos dig? Varför har du som företagare valt just detta område?

– Drivkraften är helt enkelt att jag är väldigt intresserad av ämnesområdet. Jag går inte djupt in i något, men jag vill veta lite om allt. Jag tycker om att prova på olika saker, exempelvis yoga och meditation, för att bilda mig en uppfattning om dem. Jag älskar att läsa böcker och att skriva i tidningen.

– Tidigare fanns här i Malmö Kulturhuset Pantbanken som ett samlingsställe för föredrag och kurser. Det är numera nedlagt. I stället har Planetstaden börjat hyra ut lokaler för kursverksamhet. Har ni fortsatt Pantbankens verksamhet?

– Många trodde att vi tog över Pantbankens medlemsregister, men det är inte fallet. Även om Bo, som var föreståndare för Pantbanken, är min morbror, har vi inte haft kontakt angående Pantbanken. När vi flyttade upp hit, skulle vi egentligen bara disponera halva utrymmet. Sedan tänkte vi att det skulle vara roligt att ha kurser och föredrag i den andra halvan. Vi pratade med fastighetsägarna, vilket resulterade i att vi kunde prova några månader för att se om kundintresse fanns. Och nu är kurslokalen fullbelagd till mitten av maj.

– Hur gick det till när du övertog arrangörrollen i den stora Malmömässa ”Place of Miracles”, där massörer, tarotläsare, healers, aurafotografer, yogaskolor, föredragshållare och andra erbjuder sina varor och tjänster?

– Det var en slump att jag tog över. I fjol var en mässa planerad i Slagthuset. Vi skulle delta som utställare och hade köpt in en stor mängd varor från bland annat Holland. Men så hoppade arrangören av. Vi tänkte då att det måste finnas fler företagare som satt på lager och liksom vi ville att mässa skulle bli av. Jag ringde till Slagthuset och frågade om Planetstaden kunde ta över. Några månader senare öppnades den

första Place of Miracles-mässan, med ungefär 70 utställare. Det kom sammanlagt 3.500 besökare.

I år skall vi arrangera mässan igen, 25–27 april, men inte i Slagthuset, eftersom många utställare inte tyckte om ”slakthusvibrationerna”, att man stått där och dödat djur. Nu har vi

ordnat kommunala lokaler, Kockum Fritids Ishall, där det finns gott om utställarutrymme och är högt i tak. Vi håller på att informera möjliga föredragshållare och utställare, och redan nu (i januari) är cirka en fjärdedel av utrymmet bokat.

Bekymmersdockor, runor och chakrahalsband

– Vilka är Planetstadens nyheter vad gäller utbudet?

– När det gäller nyheter, finns två ingångar, antingen via mig eller via önskemål från kunderna. Jag försöker hitta nya, spännande saker. En av dessa är ”bekymmersdockor”, som finns i indiansk tradition. Barnen i Guatemala gör sådana av tyg och snöre. Om barnen är ledsna, när de går och lägger sig, berättar de sitt bekymmer för dockan och lägger den därefter under huvudkudden. När man vaknar på morgonen, skall bekymret vara omhändertaget. Problemet försvinner ju inte för att man berättar det för dockan, men i och med att man formulerat sina tankar, har man kanske startat en process i det undermedvetna.

Susanne berättar också om runbrickor i trä som tillverkas av arbetshandikappade inom organisationen Samhall som ett led i deras arbetsträning. Tidigare fanns i utbudet runstenar, som tillhandahölls i älgskinnpåse. Tanken är att dessa runor kastas och sen uttolkas genom de positioner de hamnat i. Chakrahalsband är en nyhet: de

skall enligt produktinformationen balansera och stärka bärens olika energicentra.

– Vi har också börjat ge ut egna böcker, berättar Susanne. Vi har köpt rättigheterna till flera böcker av Ted Andrews, som bland annat skrivit en bok om hur man kan lära sig att se auran. Du känner och märker att du har en aura när du gjort de enkla övningarna i den boken.

– Dessutom har vi nyligen gett ut Bert Yogsons bok ”Naturväsen, reinkarnation & gränsvärldar”. Under detta år planerar vi ytterligare två titlar, varav en om vardagsyoga. Idén med förlaget är också att böckerna skall ges ut i pocketformat, så att de blir billiga att köpa.

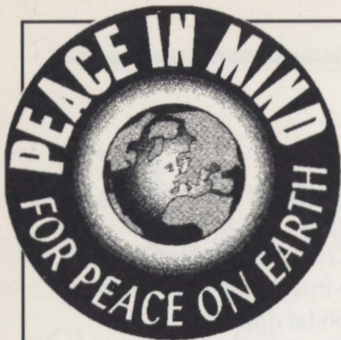
Planetstadens verksamhet presenteras i en reklamtidning.

Bland böcker som erbjuds finns Schamanens cirkel, En liten bok om mirakel, Tarot – steg för steg, Självhypnos, Homeopati till husbehov och Hypnosens hemligheter.

Vidare annonseras för rökelse, stenar och kristaller, pendlar, smycken, meditationsband, musikkassetter och eteriska oljor.

På band finns Trumresa med Lena Måndotter, Lär dig kanalisera med Christina Divén, Delfinmeditation med Lotten Odh, Stjärnresor med Kristina Wennergren och Hela dig själv med Helena Montelius.

Kurs- och föredragsprogrammet omfattar bland annat indiansk schamanism med Lena Måndotter, frigörande dans med Eva Hansson, föredrag om naturandar av Bert Yogson, föredrag om runor och runmagi av Nils-Eric Hennix och magisk afton – kanalisering med Jeanette Lundström.

Öppna sinnen

Peace in Mind-festivalen

6 000 besökare kunde prova olika behandlingar och köpa allsköns prylar för den andligt intresserade.

Reportage: Elisabeth Broomé

Höstens Peace in Mind-festival var tillbaka där raden av festivaler började i oktober 1994, i Medborgarhuset på söder i Stockholm. Men bara ett par små affischer på dörrarna avslöjade att där inne pågick en mäsas. Så förbipasserande var ovetande om vad som pågick i huset och drogs inte in där. Antalet besökare minskade också i jämförelse med förra höstmässan med några tusen. Detta märktes dock inte i utställningslokalerna, där det stundtals var riktigt tjockt med folk som på en mellandagsrea eller en hetsig marknadsplats, men med en mycket mer positiv och glad stämning.

Cirka 6 000 besökare hade man.

– Men vi hade väntat oss ett eller två tusen fler. Förra årets mäsas i Sollentuna hade ju nära 10 000 besökare, säger Lotta von Arnold Maurice, som är den som kläckt idén till Peace in Mind-festivalerna och är den drivande kraften bakom dem. Det finns flera orsaker till det minskade intresset. Bland annat hade vi beställt banderoller att fästa runt Medborgarhuset, men killen som skulle göra dessa åt oss, gjorde dem i plast, så de blåste sönder i kylan. Av den orsaken missade vi säkert en hel del besökare, som kunde ha slunkit in från gatan.

De flesta hade säkert varit med vid de förra tillfällena och var väl bekanta med Peace in Mind-festivalernas närmast sagolika blandning. Som alltid var det en härlig kombination av kristaller, reikihealers, tarotläsningar, slagrute-förbund, bokförlag och skilda alternativa terapier, som man kunde prova på, såsom body harmony och chakraflödesmassage. Som ett andligt smörgåsbord brukar dessa festivaler ganska träffande beskrivas.

Visst märker man en förändring hos dem som besöker festivalen. De första åren

fanns en skepsis och kanske skrämt bakom ryggen, men nu stannar folk till, tittar en stund och säger: "Jaha, det är så där en slagruta fungerar. Vill du visa mig hur man gör."

– Det märktes även i media att attityden har ändrats, säger Lotta. Det var bra artiklar i flera tidningar, och radions P3 hade några reportage. Arrangemanget blev mycket mer seriöst bemött än tidigare, då det kanske varit mer av "skandal-reportage".

Inom Peace in Mind ryms oerhörda kontraster. Kostymklädda herrar diskuterar allvarligt innehållet i Larry Dosseys bok "Läkande ord", och UFO-kontakt-entusiaster förklarar för de förbipasserande: "Ni förstår, de har suttit uppe hela dagen och iakttagit oss" och syftar då på besökare från andra planeter.

Hettan inne i lokalerna kontrasterar också mot det isande kyliga november-vädret utanför. Folk trängs i gångarna, men stämningen är fin. Många står i kö hos siare och tarotläsare, alla beredda att betala minst 100 kronor för en kvarts spådom om framtiden eller tips om vägval i livet.

Peace in Mind har bredd. Det erbjuds också föredrag och diskussioner. Rauni-Leena Luukanen var där och pratade om UFO. Lotten Odh talade om möten med delfiner.

Nu har det gått tre år sedan den första festivalen. Har det skett några förändringar?

– Javisst, säger Lotta. Jag tror att intresset för det vi arbetar med har ökat och slagit rot. Jag har märkt ett starkt gensvar. Det är en mycket mer positiv och öppen attityd nu än när vi började. Det finns inget av det motstånd som vi mötte det första året.

Hon fick medhåll av utställare som Sökarens reporter talade med.

Eva Lagnefeldt, body harmony-lärare, var med för första gången.

– Det känns mycket bra, säger hon. Folk är mycket öppna. Det känns väldigt högt till tak.

Eva hade ett eget rum för privata konsultationer. Här var det tyst och stilla till skillnad från den ivriga stämningen i rummen för försäljning.

Att det rådde en positiv stämning på festivalen tyckte också Eva Svensson från Jordstrålningscentrum, som även hon deltog för första gången. Jordstrålningscentrums monter i stora hallen var det ställe som samlade de flesta besökarna. Här kunde intresserade prova på att arbeta med slagruta, både för att leta efter currylinjer och för att mäta hur öppna chakrana är. När Eva Svensson provade hur öppet kronchakrat var på en kvinna, snurrade pekarsprötet så att det nästan lyfte! Pekare var troligen mässans mest köpta pryl.

– Det var som jag trodde, sa Eva Svensson. Men så har också den kvinnan kontakt med utomjordingar! Med tanke på hur öppen hon är, så är det inte konstigt.

Trots att de flesta utställare var nöjda, är Lotta ändå osäker på den fortsatta utvecklingen av Peace in Mind-festivalerna.

– Kanske har vi nått ut till alla människor som är mottagliga för det här. För mig personligen har det kostat mycket, det har tagit tid från umgänget med mina barn och från andra intressen, men också i pengar. Det har varit två roliga men arbetsamma år.

– Peace in Mind kan inte dö – men jag tror att formen kommer att ändras. Själv känner jag att jag vill ägna mig mer åt min egen utveckling. Nu ska jag skriva en bok.

Lotta von Arnold Maurice

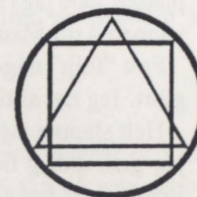
VI HAR DET DU SÖKER!

VATTUMANNEN är en bokhandel med inriktning på personlig utveckling och esoterik. I våra hyllor finner du astrologi, psykologi, healing, meditation, tarot, mystik, magi, religioner etc. Vi har även smycken, stenar, musik och många olika sorters tarotkort.

Vår verksamhet har även utvidgats till en kursdel, där vi har evenemang i ämnen som berör vår litteratur, detta för att förankra böckerna i praktiken.

Beställ vår katalog eller gör ett besök i vår butik!

Vattumannen
Box 45096
Drottninggatan 83
104 30 Stockholm
Tel: 08-10 96 15
fax: 08-10 70 63

Rosen är den urgamla symbolen för andegnistån som slumrar i människohjärtat.

I Öster kallas den "den oskattbara juvelen i lotusblomman" - I Bibeln talar man om "Jesus' sädeskörn i oss".

Det är Det Gyllene Rosenkorsets mål att få den sovande rosenknoppen att blomma.

FÖREDRAG OCH INTRODUKTIONSKURS I ROSENKORSETS GNOSTISKA FILOSOFI
ges i Stockholm, Göteborg och Malmö eller som brevkurs.

För information ring eller skriv till

LECTORIUM ROSICRUCIANUM
Edshults Säteri, 575 93 EKSJÖ
Tel. 0381-450 40, 08-649 51 66

Nya böcker från Nova Förlag

Hem och familj som andligt arbetsfält
av Manfred Schmidt-Brabant

Schmidt-B. vidgar i den här boken synen på hushållsarbete. Han för in elementarväsendena och visar hur de är inbegripna i alla sysslor. När vi blir medvetna om detta, kan vi lära oss att ta hänsyn till dessa väsen och samarbeta med dem. 54 sid. Hft.

Livskriser
av Julian Sleigh

Som rådgivare har Sleigh hjälpt många människor att arbeta sig igenom en kris. Genom dessa erfarenheter har han utvecklat en tolvstegsprocess som kan vara till hjälp i olika svåra livssituationer. 62 sid. Hft.

Sagor: antroposofi i samtal
Flensburger Häfte 2

I folksagorna finns en skatt av urgamal visdom. Sagorna tilltalar såväl barn som vuxna. I denna bok intervjuas en rad auktoriteter på folksagor, t.ex. en religionsvetare, en sagoberättare och sagotolkare, en psykiater och en Grimm-forskare. 164 sid. Hft.

Nova Förlag

Kungsg. 2 B, 223 50 Lund
Tel. 046/12 12 48

MAGINS PROGRAM

En bok som öppnar förbindelse till Kraften

Det är omöjligt att utlösa energi ur det magiska kraftfältet om man inte är integrerad i det, alltså själv är en del av magin.

Kraften kan inte styras utifrån, endast inifrån, ur sig själv. Man måste förenas med Kraften och bli ett med den. Endast på så sätt är det möjligt att frigöra energi ur kraftfältet, rikta den enligt sin vilja och åstadkomma mirakler.

Denna bok anvisar hur man förändrar sig till att bli en gränsöverskridare; en som kan passera barriären till metafysikens dimension. Följer man dessa anvisningar blir man förenad med Kraften. Sedan är man innanför.

Sätt in 75:- på postgirokonto 63 46 41 - 5
med Denis Lindbohm som mottagare.
Inga kostnader tillkommer.
Leverans inom en vecka.

Åsa Freij: Jag själv som Sökarenreporter

Åsa Freij har haft omkring 200 artiklar i Sökaren under 20 år. Det är en betydande insats. Nu berättar hon om personliga upplevelser och intryck vid sidan av vad hon skrivit i reportagen.

På våren 1977 steg jag första gången in på Sökarens redaktion. Den låg på Söder i Stockholm och var en etta med kokvrå, 22 kvadratmeter stor, där redaktörens säng blev besökssoffa på dagen och kokvrån fungerade som mörkrum. Det lilla skrivbordet stod på tvären för att få plats. In till detta lilla centrum för djupa tankar ledde en smal hall, belamrad med tidningar och böcker. Redaktören gick bestämt in först — att passera honom i det trånga utrymmet hade varit svårt, även för en liten kvinna på 161 cm och 50 kg.

Kanske var det signifikant att redaktören gick först. För under de 20 åren har han alltid bestämt. Gillar han inte ett ämne, en artikel eller ens en formulering, så slipper de inte igenom.

Det har blivit åtskilliga konfrontationer mellan oss under åren — men inga riktigt stora motsättningar, så samarbetet har fortsatt i 20 år och 200 artiklar.

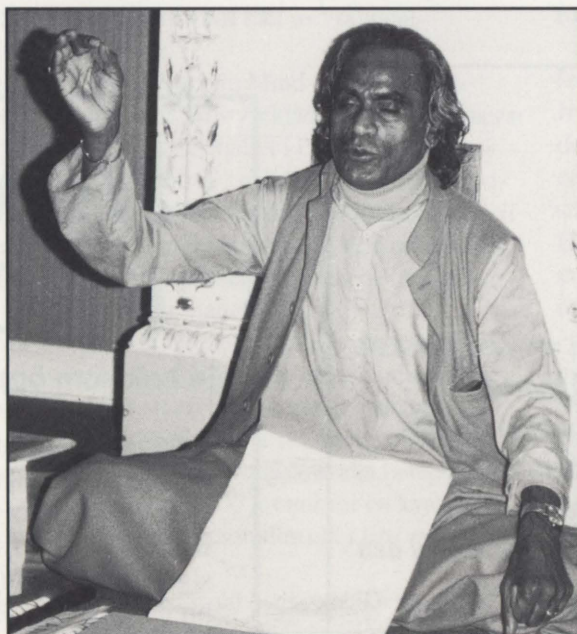
Min första träff med redaktören kom till efter flera puffar från min själsfrände, gamla skolkamrat och väninna Anna Bornstein — journalist, författare och översättare — som också fyllt flera sidor i Sökaren under åren.

Vi hade varit klasskamrater i realskolan och på journalistinstitutet, men Anna hade gift och skilt sig i Amerika och där i en tid av inre och yttre svårigheter stött på Paul Bruntons tankar och fått något av en omvändelseupplevelse. Plötsligt dök hon upp i Katrineholm, där jag jobbade för lokaltidningen Katrineholms-Kuriren samt hade ridskola och en liten gård. Det var strax efter att min man hade dött i blodcancer.

Anna hade känt att tiden i USA var slut och återvänt till Sverige. Vi var båda ensamma mödrar med två små barn. Anna bosatte sig i ett litet torp i närheten av min hästgård och började översätta Paul Brunton till

svenska. Torpet och bastun i stallet blev under lång tid säten för långa filosofiska diskussioner mellan oss.

Anna tyckte att jag skulle medverka i Sökaren som reporter och även visa mina dikter för Sven Magnusson. Hon menade att dikterna var exempel på hur ett högre medvetande kan tala till en människa, även om dagsmedvetandet inte alls är utvecklat i samma grad. Först nu, 20 år senare, ser jag vad de dikterna verkligen handlar om, och

Ramamurta Mishra

jag undrar hur jag då kunde veta vad jag knappt vet nu. Jag har sedan lärt mig att se mina dikter som bara nedskrivna av mig.

Första gurun

Mitt första reportage för Sökaren gällde en indisk guru på Sverigebesök. Mötet med Ramamurta Mishra och människorna kring honom blev början till en ny livsväg för mig. Jag lämnade — som lärjungarna sina nät — min tidigare huvudsyssla med hästar och

”följde” Mishra och därefter en rad olika livslärare.

Jag har ett foto från den tiden, som gör mig full i skratt. Det visar gurun som kliver fram i sin orange klädnad och jag som travar i hans fotspår strax bakom, iklädd vita tävlingsridbyxor, ridstövlar, svart ridkavaj och hjälm. Jag hade bokstavligen klivit av hästen för guruns — eller snarare den nya nyfikenhetens och sökandets — skull. Ryttartävlingar hade denna dag kolliderat

med ett Mishraprogram kring en indisk livslära. Jag måste välja, och fastän jag redan var färdigklädd på tävlingsplatsen, åkte jag i stället med de nyfunna vännerna till Mishraträffen.

Fast ”följt” någon guru har jag aldrig gjort. Jag har alltid hållit en distans.

Helt släppte jag aldrig hästarna. Och jag gick aldrig helt upp i det andliga. Ingen guru har för mig blivit mer än många andra livslärare.

Distans

Kanske är det viljan att hålla distans som gör att man kan vara både privat intresserad och journalist inom dessa andliga områden. Det krävs att man har fötterna på jorden men blicken mot det oändliga — i öppenhet och vetgirighet med en sådan inre längtan efter något mer, något djupare, eller högre, som driver många sökare, konstnärer och poeter. Samtidigt måste där finnas en naturlig skepsis. Att vara öppen för möjligheten, men inte övertygad om något (nästan) har ganska genomgående varit min attityd.

Jag vill gärna respektera dem som har en övertygelse, och jag försöker som journalist lyfta fram det som varit av värde för den jag skriver om. En uppgift för journalisten kan vara att visa upp och tydliggöra andras budskap utan att själv skriva under på någon ”rätta vägen”.

Jag tycker också att man ska skilja mellan

person och budskap. Många tankar och budskap är värda att föras fram, även om förespråkaren själv inte alltid kan tjäna som en förebild för andra. Där tycker jag journalister ofta brister. De påverkar läsaren med sin egen inställning i stället för att objektivt redogöra för tankar och idéer. Läsaren ser genom journalistens färgade glasögon.

Efter Ramamurta Mishra följde jag nya bekanta, som jag träffade runt honom, till andra andliga program och fick en allt bättre inblick i den stora flora av livsläraror som finns.

Världsreporter...

Många spännande resor, platser och människor kan jag se tillbaka på som reporter för Sökaren. Jag har aldrig rest på tidningens bekostnad utan krånglat mig fram på ett eller annat sätt ändå — och kanske har det gjort äventyren extra spännande.

Ett av mina första utlandsreportage för Sökaren var från filosofistudiecentret Wisdom's Goldenrod i New York, där man samlar sig kring Paul Bruntons tankar, och dit har jag återvänt av personligt intresse.

Jag har besökt pionjär-New Age-centret Findhorn Foundation i Skottland. I Indien har jag träffat Dalai Lama i en lång, enskild intervju i Daramsala, varit i den globala andliga byn Auroville, träffat märkliga medier i rörelsen Brahma Kumaris och deltagit i två av deras jättelika årliga fredskongresser i Rajasthan. I Indien har jag också gått i Paul Bruntons fotspår och besökt den grotta där hans lärare Ramana fick sina andliga insikter, och jag har varit hos Sai Baba. På Hawaii har jag studerat personlig utveckling i den nya tidens anda.

Ensam, omsluten av mörker

Jag minns med fasa och förtjusning, när jag stod alldeles ensam i den indiska natten på en för mig helt okänd plats långt ute på landsbygden, helt folktom. Min sista kontakt med civilisationen hade varit en gammal buss, som jag just stigit av och vars bakljus jag såg uppslukas av

mörkret och tystnaden.

Hade jag varit utsänd av någon rik tidning och haft gott om pengar, så kunde resan till Auroville ha varit bekväm och min ankomst och vistelse där väl förberedd. Men då hade jag inte fått uppleva kontakten med indiska gräsrotter. Med gräsrotter menar jag bokstavligen gräset under mina fötter, för då jag gick på måfå på den lilla landsvägen, var gräset vid vägkanten det enda som lät mig veta att jag var kvar på vägen. Men jag menar också gräsrotterna i den vanliga överförda bemärkelsen, det vill säga vanligt enkelt folk. Efter en lång stunds vandring såg jag ett ljus i mörkret. Det kom från en typisk indisk liten thehydda. Kring denna hängde, ungefär som vid en svensk hamburgerbar i en annars helstängd småstad, en klase unga män med theglas och självrullade cigaretter i händerna. Indien sover aldrig helt, vilket är en fördel om man råkar gå vilse i natten.

Med idel äkta välvilja tävlade nu dessa gräsrotter, som knappt förstod någon engelska, om att hjälpa mig tillrätta. Med gemensamma krafter skaffade de fram en bekant som brukade göra snickarjobb på Auroville. Med hjälp av denna lika vänliga gräsrot och hans cykel, på vilken vi drog mitt bagage, kom jag så småningom fram till Auroville.

Det var förstas mycket intressant att besöka och uppleva Auroville, men det som verkligen lämnade avtryck i själen var den nattliga färden dit, för där träffade jag liksom Indiens egen kropp och själ.

En gud?

En dag 1984 var jag hos Sai Baba, från tidigt på morgonen till sent på kvällen, då jag och mina två barn, Joanna 15 och Joa-

kim 13, valde att rulla ihop våra enkla mattor på cementgolvet i den stora sovsalsbyggnaden, ta våra påsar och rygg säckar och halvtorra kallvattenstövade T-shirts och ge oss iväg i stället för att sova kvar.

Vi tyckte faktiskt att de var ovänliga på detta kärleksashram — det var inte minst barnens intryck — när vi pratade med dem som bokade in folk, delade ut matkupper och höll ordning på köerna. För köer var det överallt. Stället vimlade av folk, och matsalarna var som vid stora skolor — fast med indisk standard.

Jag minns alla stånden och småbutikerna på gatorna utanför ashramet. De påminde om en julmarknad. Fast varorna som såldes var mest souvenirer med Sai Baba-motiv. Där var böcker förstås men också vykort med Sai Baba, mycken med Sai Baba, pryd-nadsföremål med Sai Baba... Där fanns till och med en gräddkanna med Sai Baba, vilken påminde om en kanna i form av president Lincolns huvud med ansikte fram och lock däruppe, som såldes bland andra Lincoln-saker vid ett Lincoln-museum i USA.

Det var visst någon helig helg, den där dagen och därför extra mycket folk. Men det hade det goda med sig att Sai Baba verkligen var på plats. Och han skulle tala. Det var ganska spännande att sitta på den stora planen utanför templet bland alla väntande indier och västerlänningar. Några satt på bara sanden eller på det nötta gräset, andra på diverse medförda sittunderlag — och väntade och väntade. Det fanns många människor att betrakta, och templet kunde man knappt se sig mätt på. Det var som en bakelse i marsipan med karameller på, ett slags pepparkaksslott fast i pastellfärger. Längst fram satt skolpojkar i vita skjortor. Flera av dem blev klappade på huvudet eller axeln av Sai Baba, när denne äntligen kom och började sin typiska promenad — känd från filmer om honom — med att gå mellan raderna och småprata med folk. Man undrade vad han sa.

Där satt man alltså bland säkert tusen andra människor och såg den lille man som sägs vara en inkarnation av Gud, eller åtminstone en ”upplyst”, långt hemifrån och mitt i det stora äventyret. Mina båda ungdomar tog det mindre högtidligt, tyckte bara det var tråkigt att vänta och gick ifrån. Efteråt berättade de att de i alla fall hade sett honom också, och på min fråga om deras intryck, svarade de som blaserade storstadsbarn: ”Tja, han hade knasigt hår — och så såg han grym ut på något vis med rynkad panna och stora ögonbryn — vad är det för särskilt med honom då?”

I väntan på Sai Baba utanför hans magnifika tempel. Atmosfären var tät. Skulle han motsvara vad man hört om honom?

Själv hade jag inga entydiga tankar och känslor. Mitt sinne befann sig väl någonstans på en nivå mellan andlös vördnad och spänning inför något som kanske kunde vara något heligt, över allt man är van vid, och känslan av att vara iakttagare av en stor bluff, en masspsykos.

Tänk om jag är en av de få vettiga i denna massa av lättleda flummare som griper efter något att tro på och som sitter här till ingen nytta i stället för att vara hemma och lösa närliggande problem eller idka praktisk välgörenhet! Eller är det så att jag är ovanligt avskärmad, dum, hård och oandlig och inte kan dra nytta av den möjlighet jag här har att få ett rejält lyft i min andliga utveckling? Ungefär så gick tankarna.

Nå, det hela var i alla fall i huvudsak en fin och intressant upplevelse. Österns himmel välvde sig över en, palmer vajade svagt för vinden, vibrationerna från tusen hänfödda människor, längtande efter kärlek, fanns där, mörkret lägrade sig över platsen, sagotemplet belystes av stjärnorna – och där gick den man som, kanske, var något alldeles speciellt. Skulle han tala till mig, se på mig? Och vad skulle jag uppleva då? Många människor som varit minst lika vettiga och vanliga som jag, hade enligt egen utsago förändrats i grunden bara efter att ha mött Sai Babas blick. Skulle han ta min lapp? Nästan alla satt med lappar i händerna, eller brev, och sträckte fram dem mot Sai Baba, när han skred förbi i sin fotsida orange klädnad. Han tog bara några, inte min.

Nästa dag var vi långt därifrån, och jag vet lika litet nu som då vem Sai Baba verkligen är.

Men egentligen vet jag tillräckligt. Jag vet att Sai Baba talar om grundläggande värden,

etik och kärlek på ett tydligt och balanserat sätt, respekterar alla religioner och har åstadkommit mycket praktiskt gott, såsom skolor och sjukhus och att han gett mångas liv en ny mening. Och det räcker ett bra tag

"PB"

Paul Brunton, "PB", träffade jag ett par gånger. Anna Bornstein och jag besökte honom i hans hem i Schweiz under några dagar, och sedan var jag hos honom en dag, när jag var på genomresa – jag kom

från internationella ryttartävlingar för journalister. Vilken kontrast! Från stora folksamlingar, larm och jippon till den ensamma, ödmjuka filosofen i hans lilla, sparsnacka lägenhet vid foten av de stilla, tysta och mäktiga "eviga" bergen.

Vid första besöket, minns jag, stod vi där utanför hans lägenhetsdörr, Anna och jag. Vårringsignal från dörrklockan hade klingat ut. Tystnad, andlös väntan. Så spännande att om några ögonblick stå öga mot öga med den kände filosofen och författaren, den store Paul Brunton – kanske en riktigt upplust människa...

Så öppnades dörren. Eftersom jag är en ganska liten person, så tittade jag, som jag brukar, snett uppåt, där jag väntar mig att finna mina medmänniskors ögon – åtminstone de manliga, vuxnas. Men nu...inga ögon, ingen person överhuvud taget – jag såg rakt in i ett kapprum. Var fanns Paul Brunton? Efter ett ögonblick upptäckte jag hans vänliga, djupa ögon – inte där uppe, där jag väntat mig att finna dem, utan en bit ner, under mina egna.

Jag hade varit förvånad över att finna att Sai Baba var så liten till kroppen, men det var ingenting mot min förvåning nu. En så liten man hade jag nästan aldrig sett. Och han var inte bara kort, han var smal och tunn också. PB var som ett monument över den sanning som säger att inre storhet inte behöver avspeglats i yttre sådan.

Den lille mannen hälsade oss med en liten bugning och handflatorna ihop på österländskt vis.

För övrigt minns jag hur jordnära och praktisk han verkade vara – långt ifrån att bara röra sig i någon filosofisk, teoretisk, mystisk värld.

Han styrde och ställde i sitt lilla kök, på ett lågmält och mycket vänligt men inte desto mindre bestämt sätt. Han gav Anna och mig anvisningar om hur vi bäst skulle laga till theet och få honungen att inte kladda och satte lämpliga underlägg och andra små praktiska hushållsartiklar i händerna på oss, när vi dukade och diskade.

Visst pratade vi filosofi också, men det var inte om det som den här artikeln skulle handla, utan mer om minnen vid sidan av det som redovisats i artiklar.

När jag något år senare ensam besökte PB, var det första han gjorde att sätta sig med mig och den lokala tidtabellen för buss och tåg för att planera för min avresa. Han ville att vi båda skulle veta hur mycket tid vi hade till förfogande.

Jag försökte föra in samtalet på andliga, mystiska ting. Jag kom ihåg att Anna, som själv är lagd mer åt det mystiska hållet än PB själv, vid vårt gemensamma besök hade pekat på en tavla på väggen, som visade ansiktet på någon vis guru, och sagt: "Ser du, så märkligt, hans ögon verkar nu på eftermiddagen vara riktade mot oss, men när vi i morse satt i andra änden av rummet, var det som att ögonen var riktade ditåt, och han såg på oss då också!" Jag berättade detta för PB och undrade om det verkligen kunde vara så. Han log, liksom litet milt överseende åt Anna och sa att hon var så fantasifull. Han sa det respektfullt och kärleksfullt som att det var helt korrekt att se det på hennes sätt också. Men hans egen kommentar var bara att ljuset från fönstret föll in olika på morgonen och på eftermiddagen över tavlan och att detta kanske fick det att se ut som om gurun blick var riktad åt olika håll,

Dalai Lama

Liknande minnen av enkelhet och praktiskt sinnelag har jag också av Dalai Lama. Kanske är det typiskt för de stora att vara fria från de stora orden och åthävarna. I min artikel om Dalai Lama för Miljöpartiets tidning Alternativet satte jag rubriken: "Hans storhet märks i hans enkelhet". Och så berättade jag om vad Dalai Lama svarat på min högräddande fråga om vad som var livets mening:

– Tja (han lutade huvudet bakåt och såg ut som om han aldrig haft anledning att fundera över en sådan fråga förut) tjaa, det är väl att vara snäll mot sina medmänniskor. Man får börja i den egna familjen och så även tänka på att vara så god man kan mot dem man kommer i kontakt med, att åtminstone inte göra någon illa.

Detta tyckte tydligen redigeraren på tidningen inte var så mycket att komma med, när man varit på andra sidan jordklotet och rest upp i Himalayabergen för en intervju med en av världens ledande andliga personligheter, tillika en av de mest mystiska, omspunnen av sägner och uråldriga traditioner, så jag blev tillsagd att fylla på artikeln med något mer exotiskt! Och då la jag till litet om hur den tidigare Dalai Lama efter sin död sägs ha vridit huvudet åt sidan. Därefter började de höga lamorna att söka efter den nye Dalai Lama i den riktningen. Sedan hittade de honom med hjälp av andra mystiska tecken. Och så ändrade man mig ovetande rubriken till: "Här är ledaren som utses genom huvudvridning och tecken!"

Vad jag minns bäst från mötet med Dalai Lama – förutom det enkla svaret på min högräddande fråga – var hur han, nästan som ett barn, nyfiket lutade sig framåt, när min bandspelare sa "klick" och bandet var slut, och frågade:

– Hur gör du nu då? Kanske vi ska sluta nu?

Det lät som om det var sagt i omtanke om mig.

– Nej, nej, skyndade jag mig att säga, jag vill gärna fortsätta, om jag får. Jag antecknar ju också.

– Jaha, ja, sa han, nickade och sjönk tillbaka i stolen. Men så lutade han sig framåt igen, ännu mer nyfiket och leende, och sa:

– Hur skriver du egentligen, på svenska eller på engelska?

Jag svarade att det blev ett konstigt språk, en blandning av svenska och engelska, och tillade att "det språket kan nog bara jag läsa".

Då lutade han sig bakåt igen och såg ut att föreställa sig det konstiga språket, och så började han skratta, länge och hjärtligt.

Han har ett sätt att fnittra som gör det svårt att låta bli att skratta själv.

Och när vi till sist avslutade den över timmen långa intervjun, som enligt hans betydligt strängare vakter, sekreterare och pressombudsmän skulle vara högst en kvart, för "Hans Helighet" var så upptagen, så frågade han själv om jag ville fotografera. Med sin naturliga omtänksamhet hade han förstått att den litet skräddade reportern höll på att glömma att få med sig bilder hem.

Och så poserade han vänligt och tålmodigt, medan hans hov tycktes steppa och vrida sina händer i bakgrunden.

Det berättas om Dalai Lama att han ibland gör sin närmaste omgivning förskräckt genom att plötsligt "glömma" de högtidliga traditionerna och den distans han ändå förväntas hålla. Dalai Lama ska till exempel inte

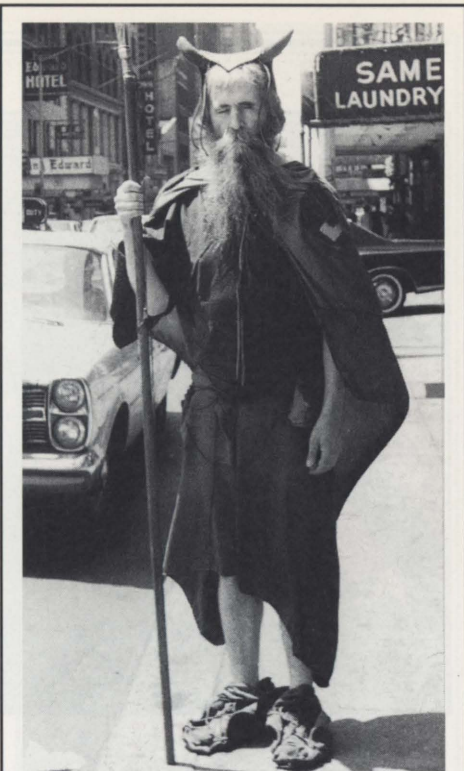
ta människor i hand på västerländskt vis, utan hälsa på avstånd med handflatorna ihop. Men, sägs det, när en ivrig beundrare en gång sträckte sin hand mot honom, tog han den och tryckte den på beundrarens eget västerländska vis. Dalai Lama vill inte göra någon besviken. Då får hellre traditionerna stå åt sidan. Så enkelt är det.

"Hälsodrottningen" med flera

Ett av mina tidigaste reportage för Sökaren var från "hälsodrottningen" Ann Wigmore institut "Hippocrates" i Boston, USA. Ann Wigmore har säkert gjort en betydande insats för folkhälsan genom sin lansering av "levande föda", inte minst groddar. Men det jag minns starkast från mitt besök på hennes institut är hur stressad hon verkade vara.

Fast i Sverige visade hon andra sidor. Jag uppskattade henne och hennes arbete så mycket att jag följde med henne till olika platser i Sverige, bjöd henne på logi och skrev förhandsartiklar, som jag erbjöd lokaltidningar gratis. För så viktigt tyckte jag det var att sprida kännedom om hennes vegetariska "levande föda".

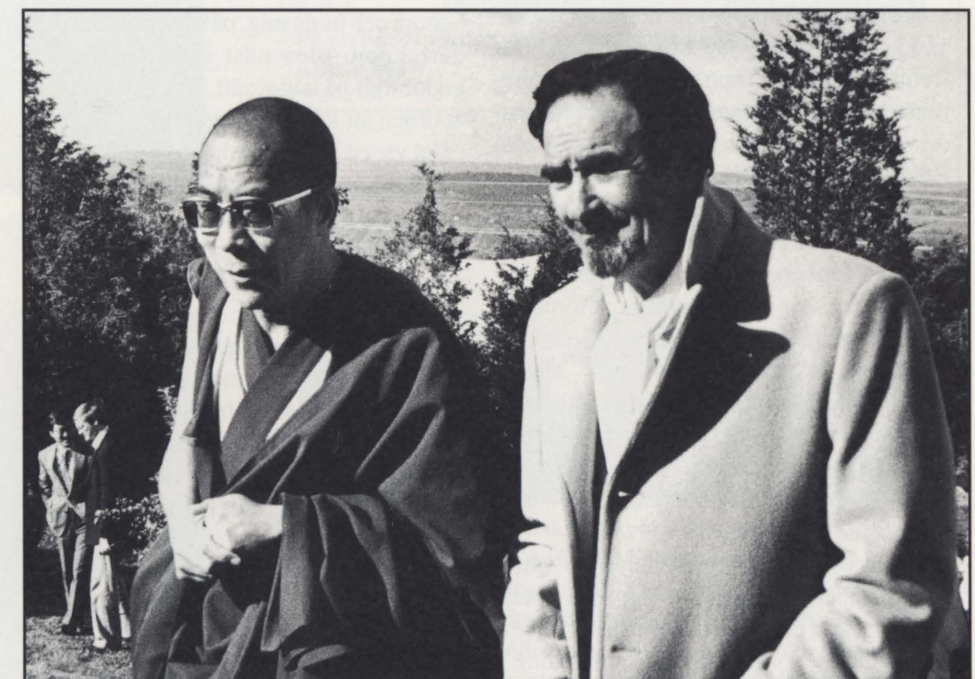
Från Hippocrates kommer jag förresten ihåg en "kul grej". En av hennes närmaste medarbetare, en kvinna, försvann spårlöst små stunder då och då. Några gäster på institutet hade kommit på vad hon gjorde och skvallrade för mig. Hon smög sig ner till ett typiskt amerikanskt snabbkafé i närheten, drack kaffe och åt feta flottyringar. Rörande mänskligt! →

I New York träffade Åsa den blinde kompositören och levnadskonstnären Louis Hardin, som bekände sig till asatron. Sedermera besökte han Sverige. Uppsala med högarna betraktade han som sitt Mecka.

"Att leva är att lida, men att lida är att växa", sa han utifrån sin tro och poängterade att man i viss mån själv skapar sitt öde. Den fornnordiska läran tycktes ha stärkt den blinde mannens livsvilja och och gett honom ett heroiskt mod och oberördhet.

Louis Hardins namn som tonsättare är Moondog. Hans musik är romantisk och står nära naturen.

Dalai Lama och Anthony Damiani, t h, blev goda vänner under den tibetanske ledarens första besök i USA. Åsa var där och rapporterade för Sökaren.

Ann Wigmore med solrosor och vetegräs. Foto: Per Frisk.

Får jag fortsätta på skvallerlinjen, så kommer jag så väl ihåg, när jag första gången träffade Anthony Damiani, ledare och lärare vid Wisdom's Goldenrod i New York, där bland andra Anna Bornstein fått kunskaper och inspiration. Jag blev mycket förvånad, när jag såg att denna visa man rökte kopiöst och drack massor av svart kaffe.

I övrigt tyckte jag att Anthony var en mycket intressant bekantskap. Han hade läst en mängd filosofisk litteratur, medan han jobbat som spärrvakt. Samtidigt hade han föreläst gratis och verkligen bemödat sig om att få sina elever att förstå och inte bara tro. Han visade också humor och självironi.

Levande företag-konferenserna 1980–1983 rapporterade jag utförligt från. Där framträdde en rad framstående och inspirerande personer inom vad som då betecknades som New Age i Sverige – namn som Elisabeth Kübler-Ross, Marilyn Ferguson, Carl Rogers, Fritjof Capra, Willis Harman, Edgar Mitchell, Mark Satin, Jan Grönholm och Eva Moberg. Då fanns bland välutbildade människor inom bland annat företagsvärlden ett gränsöverskridande livsåskådningsintresse och andligt sökande. Många tycktes vilja lämna rädslan och materialismen och söka sig en ny livssyn. Människorna bakom dessa konferenser i Sverige – P&P-gruppen – var sanna pionjärer – men vart tog de sedan vägen?

Jakob von Uexkull, grundaren av "alternativa nobelpriset", minns jag med glädje och respekt. Han är ett bra exempel på New Age-andlighet omsatt i praktisk handling – alla hans pristagare är det också.

Lärdomar

Sökande går väl ofta ut på att komma underfund med om det finns en Gud, vem eller vad i så fall Gud är och hur Gud fungerar. Efter 20 år måste jag erkänna att jag inte lyckats få någon klar bild av "det andliga" – än mindre av en personlig Gud. Jag har bara blivit så pass vis att jag vet hur litet jag vet och att ju mer man ökar sin kunskap, desto mer ser man att det okända bara växer.

Det är någon – jag minns inte vem – som sagt eller skrivit ungefär så här i en diskussion om Guds existens:

– Tror du på Gud? (Det vill säga på den traditionella bilden av en allsmäktig god "fader".)

– Nej, var svaret.
– Varför då? blev följdfrågan.
– Rävpesten!

Rävpest är ett exempel på ohyggligt och synbarligen helt oförskyllt lidande hos oskyldiga. Det är en sjukdom hos djur som bland annat ger enorm klåda. Det gör att djuren aldrig får någon ro – förrän de dör. Och det gör de efter att ha bitit och rivit sönder sig själva i vansinne tills de blivit hudlösa, blodiga, söndertrasade.

Den traditionella religiösa bilden av Gud som ett allsmäktigt faderligt väsen, som tar hand om oss, ser till att inget ont händer oss och inte straffar utan förlåter oss våra synder, den är svår att tro på. Världen är alltför grym. Så tänkte jag.

Min 16-åriga son bröt nacken i en dykolycka. Det tyder inte på att det finns en Gud, tycker jag.

Men att jag upplevde mycket kärlek, för honom och inom mig, på hans dödsbädd, och därigenom blev näst intill osårbar, var gudomligt på något sätt. Det gav verklighet åt orden att kärlek övergår allt.

Det var en gudomlig, högtidlig känsla, som fick hjärtat att nästan sprängas av något slags storhetsupplevelse, av att vara djupt rörd, när jag såg alla de unga, annars så tuffa pojkarna, hans klasskamrater, så erhört stilla och tagna.

Upplevelsen uppvägde inte vad "Gud" gjort med mitt barn, men fäste min uppmärksamhet på att vi har stora och goda djup inom oss, vilka vi väl bör använda och odla. Det hjälper när "Gud" – eller "ödet" – slår till på ett som det synes meningslöst sätt.

Men tanken att Gud Fader i himlen är ett slags folkets opium, är också värd att begrundas.

Huvudsaken är nog inte vad man tror utan hur man själv är.

Anna

En del av mitt sökande har gått genom min bekantskap med Anna Bornstein. De första åren, när vi gick i samma skolklass, umgicks vi inte alls. Men när vi träffades igen och åter blev klasskamrater efter ett par år i skilda skolor, sa "Ankan", som hon kallades av vännerna, ungefär så här:

– Fast vi inte gjorde något tillsammans på den tiden, så var du den enda jag kände gemenskap med. Jag såg ett djup i dina ögon, som jag kände igen. Jag visste att du hade samma frågor och sökte samma svar som jag.

Anna har varit litet av en andlig lärare för mig. Hon gav mig självförtroende och ledde mig till filosofen Paul Brunton.

Paul Brunton ställer i en av sina böcker en fråga som jag också ställt mig – ungefär: När det finns så många sätt att lära människor – bland annat uppmuntran – varför är då lidande det sätt varpå själva livet – "Gud" – ger oss sina lärdomar?

Fastän Paul Brunton har en förklaring till nästan allt, svarade han: Jag vet inte! Vi får leva med den frågan obesvarad.

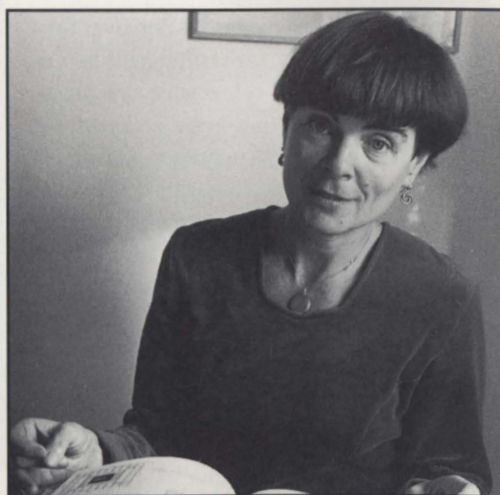
Jag var alltså i gott sällskap med min befogade och obesvarade fråga.

En regel

Har jag något slags enkelt rättesnöre eller tumregel i livet? Det är nog i så fall uppmuntringen, till mig själv och andra: Se efter om det du gör, tänker eller känner kommer ur välvilja!

Jag säger hellre välvilja än kärlek, för kärlek är ett så belastat ord. Välvilja är så jordnära, praktiskt och lättförståeligt. Inte alls högrävan. Det är lättare att ta i sin mun än kärlek.

Kommer det du nu gör ur välvilja, eller har det en annan grund? Om det senare är fallet: stoppa upp, gör inget förrän du kan handla utifrån välvilja!

Anna Bornstein

Åsa i arbetstagen

Åsa är nog Sveriges mesta sökarreporter. Och en av de bästa. Hon har varit "överallt", frågat ut och upplevt, med en entusiasm utan slut. Samtidigt har hon uppfostrat tre barn – som inte sällan varit med på resor – drivit ridskola och målat tavlor.

Åsa som sökare i fjällen under en livsträningskurs arrangerad av Jürgen Sass.

I samspråk med livsläraren Jürgen Sass.

På en buss i Indien, där Åsa klev av i natten på väg till Auroville.

Åsa, här på en strapatskurs i personlig utveckling, där långpaddling ingick, är född i Vattumannens tecken i Malmö, uppväxt i Stockholm, med studentexamen och journalistinstitut som utbildning, gift i Katrineholm med köpmannen Paul Söderberg. Efter makens död ensamstående med nu ett hemmavarande sladdbarn, Benjamin. Åsa är hästtjejen som blev sökare. Hon har med framgång tävlat i hästdressyr.

Ma Oftedal

präst i blåsväder

Den 21 september 1996 höll Ma Oftedal ett föredrag på Gaia Center i Stockholm med rubriken "Får det okända plats i Svenska kyrkan?".

Av Elsie-Marianne Molin

Ma Oftedal är präst och starkt religiös men har också många intressen som inte faller inom kyrkans ram. Det har ibland setts med oblidla ögon av kyrkans företrädare.

Under föredraget berättade hon att hon sedan flera år tillbaka har brukat besöka Centrumkyrkan i Solna. Det är en pingstkyrka där pastor Stanley Sjöberg predikar. Hon har fått mycket stor andlig hjälp där och gemenskap med människor. Men på sista tiden har hon mött ett visst motstånd från församlingen på grund av sina intressen.

En journalist från tidningen Dagen kom hem för att intervjua henne. Hon visste att de hade en negativ inställning till henne, men hon tyckte i alla fall att det gick bra med intervjun. När tidningen kom ut hade den emellertid en stor rubrik på första sidan. "Kalla mig gämahäxa." Hela artikeln handlade om okulta saker.

Därefter blev hon inbjuden till en frågestund i Centrumkyrkan. Medlemmarna frågade hur man kan vara präst och samtidigt tro på reinkarnation och UFO. "Ja, vad skall man göra när man är präst och ser ett UFO?" svarade Ma. Hon kritiserades också för att hon umgås med mediala personer. "Medier är ju onda", påstod en pingstmedlem.

Ma Oftedal berättade då hur det gick till när hon förlorade sin fosterson Jocke, som var 23 år gammal. Han var ute på stan dagen före julafton tillsammans med kamrater. På kvällen ringde han hem och sa att han snart skulle vara hemma. Men han kom aldrig. Försvinnandet anmäldes till polisen, och flera veckor gick utan att han hittades. Då ringde en kriminalinspektör till Saida Andersson. Hon talade om att han hade gått för nära en kaj, fallit i vattnet och drunknat. Det var nära Skeppsholmen och Saida talade om var polisen skulle söka. De hittade honom i vattnet på det angivna stället.

28 Sökaren 2/1997

let. Ma frågade sedan kvinnan om hon tyckte att Saidas gärning var ond. Då blev hon svarslös.

Upprörda biskopar

I somras hade Ma Oftedal konfirmationsläsning ute i skärgården. En dag blev hon uppringd av en kyrkoherde som frågade om hon ville vikariera på halvtid som kaplan – en huspräst som tar hand om utbildning och gudstjänster och tar emot människor. Det ville hon gärna, och det bestämdes att hon skulle börja på en onsdag.

På tisdagskvällen, dagen innan hon skulle börja, ringde en präst till henne och sa att det hade blivit något fel vid tillsättningen. "Går det inte att rätta till felet?" undrade Ma. Nej, saken var den att biskopen hade avstängt henne från tjänsten. Det hade varit ett biskopsmöte och de hade diskuterat hennes bok "Doxa", som kom ut våren 95. Det hade kommit in en anmälan mot henne och biskoparna var mycket upprörda. Det var tal om att avsätta henne som präst.

Någon föreslog senare att hon skulle skriva ett brev till biskopen och be om ursäkt. Men det ville Ma inte göra. Hon känner sig lojal mot kyrkan och sina prästlöften, men hon är också lojal mot saker utanför kyrkan. Hon tycker att yttrandefrihet måste gälla alla, även präster.

Ansökningshandlingarna kom fel

Ma berättade om hur det gick till när hon blev präst. Hon arbetade i en skola i Husby, och där träffade hon en fritidsledare som talade om för henne att det fanns en kristendomsskola i Uppsala.

Ma blev intresserad. Hon arbetade som ungdomsledare, men ville gärna lära sig mer om religion. Så hon skickade en ansökan till skolan och blev antagen som elev. Hon reste till Uppsala och påbörjade sin utbildning.

Efter två veckor var det någon som frågade henne varför hon ville bli präst. "Nej,

jag skall inte bli präst, jag är bara ungdomsledare", svarade Ma. Det visade sig då att hennes ansökningspapper hade kommit fel. Hon gick nu på en femårig prästutbildning i stället för i Livets ords skola, som varit meningen.

Hon märkte under utbildningens gång att det fanns ett stort motstånd mot kvinnliga präster. De värsta striderna om kvinnliga präster rasade på 1970-talet.

Temadagar i Storkyrkan

Något år efter prästvigningen kom Ma Oftedal till Storkyrkan, där hon arbetade tillsammans med Ludvig Jönsson. Han var en mycket modig man, tycker Ma; de anordnade temadagar i kyrkan och bjöd bland annat in astrologer och helare. De blev bombhotade och polisen vaktade utanför kyrkan. Men det kom massor av människor till temadagarna. När Ludvig Jönsson senare dog i hjärtinfarkt, orkade Ma inte fortsätta arbetet där.

Vänner från tidigare inkarnationer

Ma Oftedals liv är fullt av mystiska händelser. Efter arbetet i Storkyrkan reste hon till Uppsala för att doktorera. På tåget träffade hon en person som hon aldrig hade sett förut, men hon fick ändå en känsla av att hon kände igen honom. Han inbjöd henne till en meditation, men hon gick inte till den.

En tid därefter gick hon till bokhandeln East & West. Där såg hon en man som stod med en tarotlek i handen. Hon hade aldrig pratat med honom förr men fick en känsla av igenkännande och började prata med honom, och hon tyckte att hon hade träffat en tvillingsjäl.

Några dagar därefter gick hon med sin dotter till en affär i Gamla stan som sålde stenar och kristaller. Och där stod mannen från East & West. Han arbetade tillfälligt där. Hon bjöd honom hem på middag till-

sammans med hans vänner.

Till middagen kom till hennes förvåning mannen som hon hade träffat på tåget samt en kvinna som var reiki master och en indisk schaman. De hade likartade intressen, träffades ofta i fortsättningen och bildade en andlig "familj".

Ma kommer inte från någon religiös familj, men när hon var liten såg hon änglar, skyddsänglar i olika färger som var tre meter stora. Det kanske berodde på barnslig fantasi, och det blev starka upplevelser för henne.

Mystiska händelser

Av sin nya familj blev Ma introducerad i magi. Och efter en tid började det hända konstiga saker i hennes hem. Saker försvann, och det började kännas som om det fanns något främmande i hennes lägenhet. Mas lille son hade en mörkblå napp som han älskade. Den försvann spårlöst.

Nästa dag gick de upp på vinden för att ta ner adventstakar. De hittade också hennes sons julstrumpa som brukade hänga vid spisen natten till julafton. Ma kände att det fanns någonting i den och tittade efter. Där låg den försvunna blå nappen.

Nu började Ma bli förskräckt. Hennes vänner kände en kvinna från New York som var professionellt medium och som brukade använda en pendel. Ma träffade henne, och kvinnan lät pendeln svänga och förklara

att det fanns själar i Mas våning som inte hittade hem. De måste genomföra en ceremoni.

I tre dagar gick de från rum till rum med basilika, rökelse och vatten. Mediet sa: "Allting är av ljuset, lämna våningen och återvänd till er ursprungliga ljuskälla och återkom aldrig mera i annat än kärlek." Sedan försvann andarna, och alla saker som var försvunna kom tillbaka.

Ma ser UFO:n

Ma reste till västkusten med ett par av sina vänner. En kväll när de satt på verandan och tittade ut över havet, fick de se ett gult ljus långt borta. Det kom närmare och såg då ut som en stor guldorange spole som roterade.

Ma sprang in efter sin kamera, men när hon kom ut igen, vände föremålet och försvann. Alla tre var övertygade om att det var ett UFO. Efter detta började Ma läsa mycket om UFO, se på filmer och kom med i en UFO-debatt i TV.

När Ma en dag hade kört en person hem och var på väg tillbaka till stan, hände en konstig sak. Hon hörde plötsligt en röst som sa: "Stanna bilen och titta åt vänster!" När hon tittade åt vänster, såg hon en stor

Ma Oftedal, präst med profil, som går sina egna vägar. Foto: Thomas Engström, Pressens Bild.

rullstensås. Det egendomliga var att hon först visste vad rösten skulle säga och därefter hörde orden.

Ma vände på vägen, körde fram till åsen och gick till fots upp till toppen. Där fanns en stor labyrint av stenar. Ma ställde sig i mitten av labyrinten. Då hörde hon rösten av en man som sa att han kom från Orion och förklarade att Ma var en ljusbärare, att det handlar om energier och att hon skulle gå tillbaka till kyrkan igen.

Hon skulle ta med sig något från platsen. När hon tittade sig omkring såg hon en sten som hade ett mönster som liknade Orions stjärnbild. Den tog hon upp och åkte sedan hem.

När detta hände var Ma Oftedal mycket stressad. Hon hade frilansat ett tag, hade

ont om pengar, glömde deklarerat, fick skattekulder och besök av skattefogden. Men efter en tid fick hon en tjänst i kyrkan igen.

En annan UFO-upplevelse

Ma hade en släkting som var sjuk och bodde 20 mil från Stockholm. En dag hälsade Ma på henne, och när hon åkte tillbaka vid sjutiden på kvällen var det snöstorm, mörkt och halt väglag. Plötsligt såg Ma ett ljus bland träden till höger om vä-

gen. Hon undrade vad det var och vände och körde tillbaka en bit.

När hon försökte köra in på en avtagsväg gick ratten inte att vrida. Samma sak vid nästa avtagsväg. Men vid den tredje avtagsvägen gick det att svänga. Ma blev förvånad när hon hörde sig själv upprepa flera gånger med metallisk röst: "Ma calling UFO, don't leave, Ma calling UFO, don't leave."

När hon kom närmare skogen såg hon ett jättestort ljus med en ramp i olika färger som svängde mellan träden. Hon blev så rädd att hon skakade och körde därifrån. Vid en bensinstation ringde hon till en god vän och talade om att hon hade sett ett UFO. Han talade lugnande med henne och de kom överens om att träffas på sin stammar i Gamla stan.

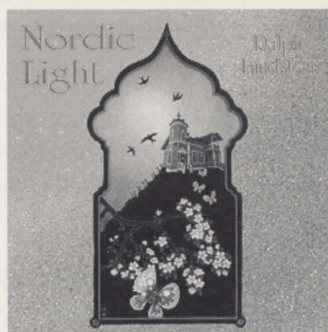
(I boken "Doxa" säger Ma att hon hade en kamera med sig i bilen och tog tio

kort av UFO:t. När bilderna framkallades visade de bara snöflingor och mörker. Hon tolkade det som en psykisk upplevelse. Detta nämnde hon inte vid föredraget.)

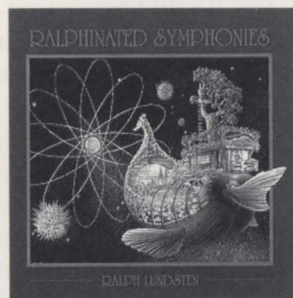
Efter en stund avslutades föredraget med ett par minuters meditation.

Ma Oftedal är starkt andligt intresserad och vill ha sin tjänst i kyrkan kvar. Men vid sidan av sin verksamhet som präst besöker hon ofta frikyrkor, ser obefintliga UFO:n, möter människor från sina tidigare inkarnationer, jagar ut andar ur sin våning och stiger ner i underjorden till ljudet av en trumma för att möta sitt kraftdjur.

Hon tycker att allt detta går utmärkt att förena med en kristen livsåskådning. Men det återstår att se om Sveriges biskopar tycker likadant.

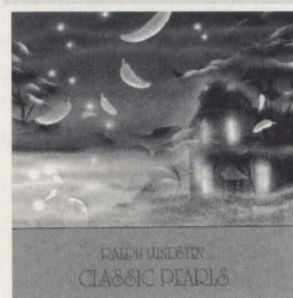
NORDIC LIGHT
Ljufliga avsnitt ur
älskade natursymfonier

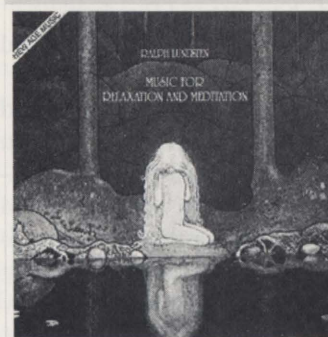
**DRÖMMARNAS LANDSKAP
och HAVSSYMFONIN**

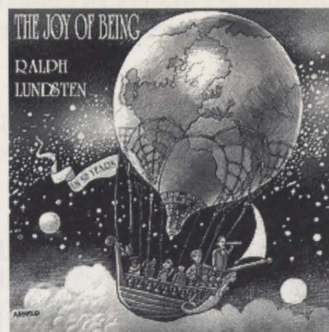
LYCKOLEGEND & EN MIDVINTERSAĞA
Ängla spel i vintrig natt,
när livet därute är fruset

CLASSIC PEARLS
Klassiska pärlor - samlingsutgåva

MUSIC FOR RELAXATION AND MEDITATION
Stilla melodisk musik, för vila och avslappning

THE JOY OF BEING
Till glädjen, ljuset och kärleken

IN TIME AND SPACE
Resor i tid och rum

ÅRSTIDERNA
Ny CD 1996!!!

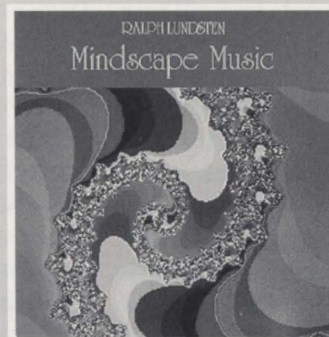

Ralph skapar en musik som är fri i tid och rum, som för oss både till trolldomen och kosmos oändlighet. Upplev huldrens och strömkarlens värld och res i fantasins stjärnbeströdda rymder. Hans musik ger oss en glädjefull existentiell insikt, där lek och allvar, skratt och visdom förenas i ett kärleksfullt ljus. Vad Du får är mer än musik - det är ett sätt att leva och känna glädje, att känna livets oändlighet! Bortom bortom finns alltid ett nytt bortom och i denna kosmiska trädgård är Du en betydelsefull varelse med oändliga möjligheter!!!

CD 99:- Kassett 79:-

Relief i marmorit 25 cm i diameter + valfri CD: 1990:-

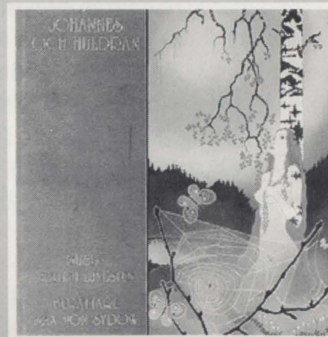
1. Vid förskottsinbetalning till postgiro 133 24 80-1, Solveig Almvret, levereras beställda artiklar fraktfritt - glöm inte notera önskade artiklar på postgirotalongen!
2. Vid postförskott tillkommer postförskottskostnader. Sänd beställning till:
Joy & Light, Solveig Almvret, Dillfinkvägen 3, 147 71 Grödinge.

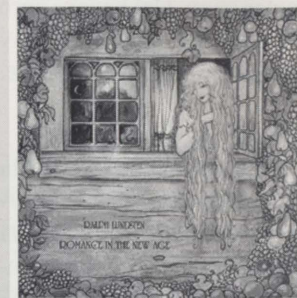
MINDSCAPE MUSIC
Rogivande meditativa
tillstånd, ljudvärldar
utan melodier

ÅLDERSTRAPPAN
En musikalisk ålderstrappa,
från barndomens värld
till återfödelsen

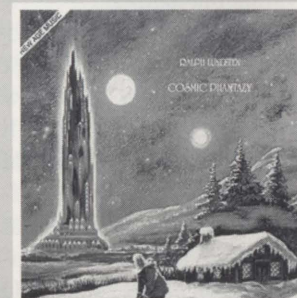
JOHANNES OCH HULDRAN
En underbar kärleks saga
för vuxna romantiker -
med Max von Sydow

ROMANCE IN THE NEW AGE
Svärmerier och drömmier

DANCING IN THE NEW AGE
För festakrobater och
dansnödiga

COSMIC PHANTASY
Kosmiska fantasier

KOSMISKA DRÖMSKHETER

från Ralph Lundstens bok LUSTBARHETER

Rör entusiastiskt samman 100 vilda fantasier,
3 lass längtan och 2 fall passioner!
Tillsätt försiktigt 1 klingande ström välljud!
Blanda ner en handfull vänskap och 5 kontinenter fred!
Forma till självständiga enheter och grädda i solvärme
tills inre och yttre frid inträder!

Genom vår karaktär försätter vi oss i de situationer som utlöser de händelser som utgör vårt liv!!!

Vi skapar helt våra egna mänskliga dataprogram, om jämförelsen tillåtes, och lägger genom vårt handlande
grunden till vårt kommande öde.

Ekot av våra tankar och handlingar kommer likt en naturlag tillbaka till oss - på gott och ont!

För att uppnå kosmisk medvetenhet måste vi lära oss att älska allt levande och inte vara så snara att döma och
enbart se till egna fördelar - Ni förstår själva hur fantastiskt många liv vi har att leva innan det är dags för den
andliga karriären!

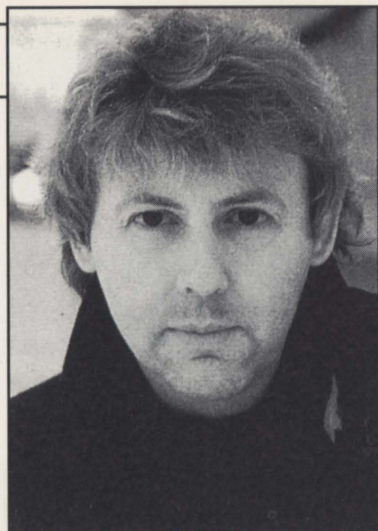
Att resa till världar som icke är, ger just därför insikter som är till stort gagn i denna värld, denna värld som
handgripligen är.

Att för en stund få känna sig som en del av något mycket större, när DÅ, NU och I MORGON möts. Och mötet
sker i Dig, genom Dina sinnen och i Din själ. Och mötet sker tack vare Dig - i Dig bor sannerligen oändligheten
och evigheten...

Ni som har en spegel, gå omedelbart fram till den, se er själva djupt i ögonen och säg en rad komplimanger, ni
vet, det där som andra egentligen borde säga om de hade lite vett!

På lite sikt kommer gränser att upplösas, behovet av grupptillhörighet att minska, det bästa av kulturell, religiös
och geografisk särart kanske att bilda grunden för en större global samlevnad, där vi först och främst är en
personlig individ, men en sådan i ett samspel med andra personliga individer och där vi lär oss att livets mångfald
är dess största tillgång!

Lustbarheter

Ralph Lundsten

Tänk på att vi är alla på tillfälligt besök i en kropp vi inte valt, vi har fötts till en plats vi inte heller valt. Vi vet inte varifrån vi kommer eller vart vi är på väg - livet är i sanning ett spännande äventyr!

Tänk på alla de som varit här före Dig, levt, drömt, skrattat och gråtit, velat mycket och gjort en del, upplösts av tiden och ersatts av nya som levt och drömt...

På glömda stigar i förlorat land svävar likt dimslöjor gestalter från Landet Längesen.

Bortom mänsklig sorg och glädje finns vår nästa värld!

Vid en lämplig tidpunkt reser sig kroppen och förflyttar sig via moderiktiga skor mot en okänd framtid - själen, den kryper allt ett tag till... Är det inte ganska lustigt, att när kroppen står i sin högsta blom så har själen knappt börjat bära knoppar. Och när själen äntligen slår ut i full blomning - om den över huvud taget hinner det - så har kroppen för länge sedan fröat färdigt och förberett sig för vintersömn och nästa års sommar!

Alla har en själ, även om den ibland kryper för länge och av misstag river omkull och drar ner i sin iver att bli sedd och älskad!

I livets sandlåda härskar många plantor. De kallar sin destruktiva lek för utrikespolitik, inrikespolitik, fördelningspolitik m.m. Jag tror att det är vuxna barn med det missnöjda barnets själ, som försöker kapa åt sig hela sandlådan för sina egna behov.

Sök svaren, de finns i närheten - fast bortom dagsmedvetandet! Sök svaren bortom sinnenas och förståndets skenbara värld - använd endast huvudet som relästation för själen...

Gör som i den roliga historien, sök inte där Du tror Dig tappat någonting, utan sök där det är ljusast!! För där ljuset är, där är ock svaren!!!

Människan, den primitiva jägaren och emotionalvarelser, hon skövlar och dödar, hon våldför sig på planeten och på sina medvarelser, utan tanke på att hon därmed också skadar sig själv! Lite längre fram i utvecklingen finner vi en något lite mer sublimerad jägare, som nu blivit revirhandlare, det vill säga sysslar med affärer och politik - även det naturligtvis på bekostnad av planet och medvarelser...

En del har lyckats förändliga sin jaktinstinkt och sitt revirbehov, gömt dem under mantlar och prästkappor! Andra har blivit mera moderna andejägare; analyserar och manipulerar, själsonaner och dikterar - agerande som Gud Fader själv, fast med god månadslön och procent på utvecklingen...

Lustbarheter

Ralph Lundsten

Människan, kommen från mineral-, växt- och djurriket, är nu en bit på väg mot sin nästa, ickefysiska existens i kosmiska himlar. Lycka till på den långa färden!!!

Idag är första dagen på resten av Ditt liv - i denna inkarnation och på denna planet, bör man väl tillägga! Vi, liksom alla andra livsformer, existerar i ett evigt kretslopp - det är bara det fysiska höljet av ett träd eller en människa som dör, inte dess själ! Vi hoppar från liv till liv, byter skepnad och dimension, allt i en sällsam spiral som sakta för oss mot högre medvetenhet!!!

I stenen sover medvetandet, drömmer i blomman, vaknar till liv i djuret och aktiveras i människan.

Det kan inom varje livsform vara stor skillnad på den andliga åldern. Se bara på oss människor! I tillvarons skola går nog inte alla exemplar av Homo Sapiens i samma klass... En del, kanske de flesta, går i den andliga småskolan; andra har hunnit till det högre existentiella läroverket och några få och mycket studiebegåvade har redan fått vittring på höga poster inom den himmelska arbetsmarknaden...

Jämförelsen med skolan är bra, om man också tar med det kosmiska tidsperspektivet! Det finns ingen anledning att yvas, eller tro att man är bättre, bara för att man går i en högre klass! Barnen i grundskolans första klass är naturligtvis lika mycket värda som de i gymnasiet eller på universitetet!

I samhället och i livets skola tillåter vi unga, oerfarna andar att styra och ställa - deras målbrottsröster utdelar order, startar krig och vrålar ut sin livsomognad!!!

För en kort stund fick jag del av fulländningen, av varats ofattbara skönhet!!

I ett kort ögonblick förstod jag allt som dessförinnan varit fördolt...

För en mycket kort stund var jag livet - och dess förklaring!!!

Tänk på att i varje kropp sitter en själ fången och längtar efter förståelse och gemenskap, efter frihet och kärlek! Det är Din uppgift att mildra denna mänskliga längtan genom att ge kärlek, inte bara förvänta Dig sådan från andra! Lösas med kärleken, för med den är det så märkligt att ju mer man ger ut, desto mer får man tillbaka!! När Du givit ut mer kärlek än Du trodde Dig äga, då är Du en mycket älskad och mycket lycklig varelse!!! Glöm heller inte på Din resa genom tid och rum, att Du också bär inom Dig en mötesplats för kosmisk kärlek!!!

Ralph Lundsten

Andromedar och stjärnguide

Lustbarheter

Modern meditation sker framför TVn: tomt sinne, receptivt sinne.

Sogyal Rinpoche

Om du vill skåda ditt förflutna, se på det liv du lever idag! Om du vill skåda din framtid, se på vad du gör idag!

Sogyal Rinpoche

Den är vis som kan se skillnaden mellan sin begränsade kunskap och sin obegränsade okunskap.

N. Sri Ram

Om du stänger din dörr för alla misstag, stänger du också ute sanningen.

Rabindranath Tagore

I alla människor ser jag mig själv, inte ett dugg mer och inte en smula mindre. Och det goda eller dåliga, som jag säger om mig själv, det säger jag om dem.

Walt Whitman

I takt med att befolkningen blir bättre, blir också deras gudar bättre.

Georg Christoph Lichtenberg

Den ene tror sig vara en kropp med en själ som tillhör.

Den andre tror sig vara en själ med en kropp som tillhör.

Bertil Martinsson

Ingen lögn kan leva i evighet.

Thomas Carlyle

Framtiden har redan börjat.

Robert Jungk

En liten stund och du har glömt allt, en liten stund och du är glömd av allt.

Marcus Aurelius

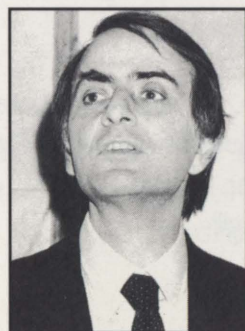
UFO-Sveriges hemsida

UFO-Sverige är en ambitiös organisation. Bland annat har den en innehållsrik hemsida på Internet. Adressen är <http://www.ufo.se>. Sidan, som egentligen är många sidor, är välgjord med informationer, nyheter, artiklar, varav åtskilliga kritiska, även oöversatta artiklar ur utländska tidskrifter och korta beskrivningar av nya och äldre UFO-fall.

I innehållet finns kritiska artiklar om kontaktpersonen Sten Lindgren (Håkan Blomqvist), om Anders B. Johansson (Mikael Sjöberg) och om Rauni-Leena Luukanen (Håkan Blomqvist). I övrigt har Clas Svahn skrivit om "UFO-fenomenen – en av vår tids olösta gåtor" och "närobservationer av UFO" samt Elsie-Marianne Molin om ombordtagningsfall. Och mycket mer kan man finna på UFO-Sveriges hemsida, som Mikael Sjöberg svarar för.

Carl Sagan ur tiden

Astronomen och författaren Carl Sagan har avlidit, 62 år gammal. Han var professor vid Cornell University i USA och stor rymdentusiast. Han var övertygad om att det finns liv på planeter i andra solsystem, och han riktade radio-

teleskop ut i världsrymden med förhoppningen att fånga upp signaler från fjärran civilisationer. Sagan förespråkade rymdfärder för att undersöka om det finns liv i yttre rymden.

Sagan trodde dock inte att UFO-rapporter har något med utomjordingar att göra.

Nazistiska värderingar

Professorn i praktisk filosofi Torbjörn Tännsjö hävdar i en debattartikel i Dagens Nyheter att det nazistiska sättet att tänka fortfarande finns kvar. Han tar bland annat upp vår behandling av människor i den fattiga delen av världen, när vi genom passivitet accepterar den folkutrotning som faktiskt sker. Han gör också jämförelser mellan nazismen och vår behandling av djuren. Tännsjö menar att vi behandlar djuren så som nazisterna behandlade judar, zigenare, mentalsjuka med flera.

"Med djuren har vi tillåtit oss att göra allt det som nazisterna gjorde med offren i sina dödsläger. Vi har plågat djur, vi har utnyttjat dem hänsynslöst för medicinska experiment o.s.v. Det lidande vi tillfogat, och fortfarande tillfo-

gar, kännande djur är i nivå med vad nazisterna tillfogade offren i utrotningslägren. /.../ Nazisterna utnyttjade och dödade judar, zigenare och polacker m.fl. därför att dessa ansågs tillhöra andra, lägre stående raser än den egna. Men precis samma motivering brukar anföras för djurförtrycket."

Tännsjö understryker att förhållandena i djurfabrikerna knappast står Auschwitz efter i fråga om grymhet.

Liksom när det gäller nazisternas grymheter är vanligt folk inte direkt inblandade, men de låter förtrycket pågå och drar nytta av det.

Källa: Ny Kultur 4, 1996/DN 6 oktober, 1996.

UFO-healing-fall

Det förekommer healing i samband med UFO-kontaktupplevelser. Det skriver Preston Dennett i den amerikanska tidskriften MUFON UFO Journal. Han upplyser att de ledande amerikanska UFO-forskarna Budd Hopkins, David Jacobs och John Mack alla har stött på fall där utomjordingar tycks ha botat människor.

Hopkins säger att fall av helande är sällsynta, men förekommer och att ingenting tyder på att utomjordingarna har onda avsikter – men ingenting tyder heller på att de är här med syftet att hjälpa oss. (De tycks vilja korsa sin art med vår.)

Ungefär detsamma säger Jacobs, historieforskare: Vid mycket sällsynta tillfällen botar utomjordingarna, men detta stöder inte tanken att de är rymdbröder som kommit till jorden för att hjälpa oss. När de hjälper människor, tycks de göra det för sina egna syften.

Mack, Harvardpsykiater, säger att fastän en del möten med utomjordingar är olycksbådande och gåtfulla, har också många ombordtagna rapporter healing.

En UFO-forskare, Thomas Bullard, skriver – enligt Preston Dennett – att av 270 fall med bortförande till UFO, som han studerat, har healing förekommit i 13 fall; det är nära fem procent.

Preston Dennett själv har i UFO-litteraturen funnit mer än hundra fall av healing. Många olika sjukdomar uppges ha botats, såsom arthrit, cancer, difteri, MS och polio.

I cirka hälften av 105 samlade fall har healing skett ombord på UFO; ibland har det rört sig om operationer. I andra fall har helandet skett med någon sorts ljusstråle eller genom att ett instrument hållits över kroppen. Preston Dennett skriver att botandena är långt mer avancerade än vad vår egen medicinska vetenskap idag kan åstadkomma.

Källa: MUFON UFO Journal, oktober 1996.

Folkbildare och förvillare

Föreningen Vetenskap och Folkbildning (skall vara: ...och Fördom?) – med 390 medlemmar – har för tionde året i rad roat sig med att utse årets folkbildare och årets förvillare 1996.

Folkbildaren blev journalisten Lilian Öhrström. "Hon får utmärkelsen för en undersökande journalistik som har stor betydelse för att förhindra att den viktiga kampen mot övergrepp på barn förvandlas till en häxjakt på oskyldiga människor. Öhrström är författare till boken 'Sex, lögn och terapi'. Där granskar hon de psykologiska tekniker med vars hjälp terapeuter framkallar 'dolda minnen' av övergrepp i barndomen. Hon visar på faran av att falska minnen kan framkallas på detta sätt, med svåra konsekvenser för personer som blir felaktigt utpekade som förövare. Genom detta arbete har hon bidragit till rättssäkerheten men också till att hävda ett vetenskapligt förhållningssätt i psykologiska frågor."

Till förvillaren utsågs kommittén för Right Livelihood Award, som i år gett ett av sina pris till en homeopat. Homeopatin bygger på idén att läkemedel ska spädas ut i vatten tills det inte finns en enda molekyl kvar. Det finns inget vetenskapligt stöd för att homeopatin skulle fungera, och därför inte heller något skäl att ge en prestigefylld utmärkelse till dess företrädare, anser Vetenskap och Folkbildning.

Healingförbud

En sjuksköterska i Skåne behandlar astma och högt blodtryck med healing och zontterapi. Det har Socialstyrelsen fått reda på och tvingats påpeka för den okunniga sköterskan att sådan behandling är ovetenskaplig och således olämplig. Men sköterskan trilskas och tänker fortsätta med sin fördömda alternativa behandling. Eftersom sköterskan visat dåligt omdöme, bör hon fråntas sin legitimation, anser Socialstyrelsen, som vill allas bästa.

Källa: TT.

Förutsägelser

1996 var ett anmärkningsvärt år. O. J. Simpson blev präst, Michael Jackson bytte kön, ett bote-medel mot aids tillkännagavs, kärnvapenmissiler användes för att spränga en jättestor asteroid i en bana mot jorden, en amerikansk kvinnlig astronaut födde ett friskt flickebarn under en sex månaders vistelse på en rysk rymdstation, söderhavsnationen Tonga lyckades landsätta folk på månen – de räddades sedan av amerikanerna.

Dessa nyheter har undgått dig. Händelserna inträffade aldrig. Men de förutspåddes i amerikanska massmedia av framstående siare inför 1996. Det gick alltså som det går med offentliga spådomar om framtida händelser: fiasko!

En säker spådom är däremot att dessa siare återkommer år efter år med misslyckade förutsägelser.

Det är mycket sällsynt att offentliga spådomar slår in. Däremot kan spådomar, som tillkännages *efter* att en händelse inträffat ofta visa sig ha varit riktiga!

Varför kan samma "framstående" siare återkomma år efter år? (Detta gäller förstas Amerika, möjligheternas land.) Chefredaktören för den populära National Enquirer säger att spådomarna är kul läsning, inget annat. Därför är det meningslöst att rikta kritik mot dem. Siarna är alltså ett slags underhållare. Men så ser de nog inte på sig själva.

Källa: Skeptical Inquirer, januari/februari 1997.

Köp en dator!

Det är happy days att ha en dator, i synnerhet om du har modem och access till Internet, så som Sokaren har. Då kan du via World Wide Web få information från hela världen och printa ut den på din LaserWriter. Och du kan surfa och chatta på webben så mycket du vill. Du kan också få post till en egen e-mail-adress, som du hämtar ur en pool genom att ange ditt password – varje gång du loggar in, talar datorm om för dig om ett meddelande ligger och väntar. Du kan också snabbt maila dokument till andra e-mail adresser, även med attachade filer, men då måste du kanske använda Rich Text Format, som klarar de flesta formateringar. Och som Web Master kan du göra en web-sida med din egen information, tillgänglig på väven. Krångligt med dator? Får du problem med konvertering eller diskethantering eller vad det vara må, får du support från företaget du köpt datorm av, i Sokarens fall Office. Du kan också komplettera din utrustning med exempelvis en scanner, ifall du vill scanna in bilder i dina dokument. Så köp gärna en Mac, med ett interminne på en gigabyte och en processor på 90 megahertz eller mer, samt ett Microsoft Word program eller ännu hellre ett PageMaker program. Menyn är riklig, och med trevliga ikoner håller du reda på allt.

Placeboeffekten erbjuder ett dramatiskt bevis för att allt botande egentligen är ett självbotande.

Rick Ingrasci

Jag skall handla som om det jag gör betyder något.

William James

Tyck inte att du själv är så stor att andra människor ter sig små.

Kung-Fu-Tzu

I varje människa finns något av alla människor.

Lichtenberg

Människan ger uttryck för sin själ i allt hon gör.

Inayat Khan

Påminn dig själv, när du under dagen frestas att vara rädd, att du kan uppleva kärlek i stället.

Gerald Jampolsky

Rädsla och kärlek kan aldrig upplevas samtidigt.

Gerald Jampolsky

Idag skall jag ge andra just de gåvor som jag vill ta emot.

Gerald Jampolsky

Detta ögonblick är den enda tid som existerar.

Gerald Jampolsky

Universum utvecklas säkert som det ska, antingen du begriper det eller inte.

Anonym gravinskrift

Universum har aldrig upphört att skapa.

Paul Davies

Gud fortsätter skapelsearbetet tiderna igenom.

Ilya Prigogine

Universum är inte skapat, utan skapas ständigt. Det växer, kanske i det oändliga.

Henri Bergson

Esoterisk vecka i värmlands skogar

med
Marie-Louise Cronstedt
fil.kand. psykologi. Tarot, Trollrunor, Sagor.
Arne Groth
fil.lic. kemi. Parapsykologi, Slagruta.
Annika Johansson
adjunkt. Astrologi, Mystiker i litteraturen.

Symboler - själens språk

9 - 15:e juni.

Pris 6.200 kr.

inkl. kost och enkel logi.

Vi kommer att arbeta med symboler som helande och skapande kraft med utgångspunkt från:

Astrologi - Din kosmiska spegel.
Tarot - Dina inre bilder.
Trollrunor - Din magiska kraft och inre styrka.
Sagornas visdom.
Mystiker, alkemister och esoteriker i litteraturen.
Parapsykologi, slagruta - mönster i naturen.

För inf. ring 08/641 58 67 eller 0590/504 47

**Ny unik musikklubb
för lugn och
avkopplande musik!**

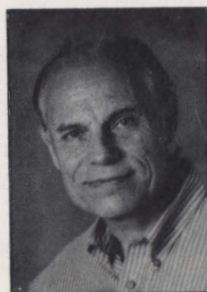
New Age musik, Indian musik, Keltisk musik,
Gregoriansk musik, Kosmisk musik, Ljuvliga ljud från
naturens värld m.m.

CD-skivor: 139-159 kr, Kassetter: 100-110 kr

**Ge dig själv en trevlig present! Varför inte
övertaska en vän eller en släkting?**

För mer information ring eller sänd in namn,
adress och telefonnummer på ett vykort, i ett brev,
via e-post eller fax till:

**Frisvar
AMORICA
Box 10022
580 10 Linköping
Tfn/Fax: 013 - 17 14 14
E-post: sans@amorica.se
Hemsida: www.amorica.se**

Den enligt mångas upplevelse STÖRSTA ANDLIGA SKRIFTEN I MODERN TID "MIRAKELKURSEN"

• Mirakelslottet •

Du kan studera denna praktiska handledning för själslig tillväxt och inre frid i god gemenskap med likasinnade på RINKESTA SLOTT - "MIRAKELSLOTTET" - i Södermanland utanför Eskilstuna.

Kursledare är Hans-Jörgen Gerloff, fil. mag. i naturvetenskapliga ämnen, psykolog och psykoterapeut. Han verkar som esoteriker och andlig inspiratör på bred front, men har framför allt under de senaste tio åren blivit känd som tolk för och erfaren kursledare i "A Course In Miracles".

Vi börjar med en grundkurs lördagen den 12 - lördagen den 19 juli 1997. Vi dyker rakt in i centrala teman i detta stora verk - unikt i sin förening av livsfilosofi - psykologi och verklig andlighet - delvis med direkta textstudier.

Den s k "KURSEN" är helt unik och högaktuell när det gäller andlig medvetenhetsvidgning.

Avsikten är att ge underlag för att praktiskt kunna förändra den enskildes personliga livssituation i positiv riktning och att börja göra detta redan under kursens gång.

Vi fortsätter för dem som upplever att något väsentligt har börjat ske i deras liv med en fortsättningskurs lördagen den 9 - lördagen den 16 augusti 1997. Många praktiska tillämpningar.

För Dig som har gått grundkursen eller har tidigare förkunskaper vidgas överblicken över och djupdykningen i "KURSENS" för valna människor så angelägna innehåll. Du börjar spela på den klaviatur som Du etablerat under den grundläggande kursen.

ÅRSKURSSTART:

Grund- och fortsättningskurserna har nu gett Dig förutsättningar för studiet av den egentliga kurslitteraturen - på svenska - vid höstterminens början med en helgträff per månad tillsammans med dem som funnit att det är detta studium de vill satsa på.

Du är välkommen att per telefon eller skriftligen rekvidrera en kursbeskrivning samt praktisk information om RINKESTA SLOTT, kost och logi, priser, vägbeskrivning mm. Även i NORRKÖPING är en årskursstart planerad vid höstterminens början för dem som gått grund- och fortsättningskurserna där, på RINKESTA SLOTT eller på RAMSBERGSGÅRDEN, nu eller under tidigare år.

Vi ordnar kosten gemensamt men bor privat. Alla praktiska upplysningar genom

ESOTHERACIM-KURSER

Hans-Jörgen Gerloff

Ryttmästaregatan 3 B, 254 53 Helsingborg
Tel. 042-13 56 94, 042-14 08 10.

Hur är det med TM-rörelsen idag?

Sven Magnusson, Sökaren

Jag såg att ni skrev om Deepak Chopra. Fint! Han är mycket intressant. Hans tidigare koppling till TM framstår idag som ett misstag.

Det känns märkligt med TM, eftersom den förr var den på sitt sätt största "new age-organisationen" i Sverige. Dessutom var den kanske mer rumsren än t. ex. scientologerna och Krishna-rörelsen. Självlärde jag mig TM och deltog en del i deras aktiviteter. Senare höll jag mig undan.

Idag verkar deras aktivitet ha avstannat. Centren tycks nedlagda överallt i landet.

Vad ligger bakom att en organisation som varit ledande nu backar i en situation där andligheten i samhället ökar och när allt vidare kretsar? Just med tanke på att det var en organisation som gjort

många saker på ett seriöst sätt (den omfattande vetenskapliga dokumentationen t. ex.) tycker jag det verkar synd. Eller finns en hund begravd? Chopras sorti ur organisationen verkade inte vara konfliktfylld från hans sida men min upplevelse är att konfliktkänslan skapats inom TM-organisationen. Har det något med utvecklingen att göra?

Jag vill av olika skäl inte blanda mig i, men kanske har du en annan position att kunna fråga ledande människor inom TM-organisationen. Kanske fråga dem som tidigare var ledande, om du har sådana i ditt kontakregister. Den firma som heter Veda Lila får inte längre sälja Chopras böcker.

Annars finns det ju ett och annat storstilat projekt som inte blivit som man tänkt sig. Det är rent av så pass många att man undrar vad som gör att organisationen inte når fram. Pengar tycks de ju ta in. Vart de nu tar vägen.

Jag menar inte att du ska göra sensationsreportage för att söka lik i lasten (det har alla) utan jag undrar bara vad som kan ligga bakom att en seriös organisation, vars budskap ligger i tiden, ändå inte når ut, vad som gör att en organisation som tar in gott om pengar ändå alltid söker mer pengar och tar högre avgifter. Vart tog det ideella i organisationen vägen? Vart tog andligheten vägen? Vart tog pengarna vägen?

Följ gärna Chopras fortsatta äventyr. Jag menar att han har ett ärligt syfte.
Undrande.

Kommentar:

Det är sant att folk som är knutna till TM-rörelsen inte längre får sälja Chopras böcker och kassetter, eftersom han inte representerar rö-

relsen.

Chopra har berättat att Maharishi för några år sedan bad honom sluta skriva böcker och tala in kassetter. Chopra fick 24 timmar på sig att bestämma sig. Han kunde inte acceptera denna inskränkning i sin personliga frihet och svarade omedelbart att han tänkte fortsätta att skriva och lämna den genast TM-organisationen.

Varför ställde Maharishi detta ultimatum till Chopra? Chopra vet inte men nämner att folk varnat Maharishi för att han ville bli dennes efterträdare som ledare för TM-rörelsen. Chopra hade förklarat att han inte hade någon sådan ambition.

Chopra har också nämnt att Maharishi för några år sedan var svårt sjuk, troligen på grund av förgiftning, och att han därefter blev mycket misstänksam och kritisk.

SM

Sökarens omslag

Hej!

Tidskriftsbutiken Press Stop i Linköping har, efter påtryckning, tagit hem Sökaren i 8 exemplar. Ett exemplar har sålts till undertecknad - de övriga 7 är hittills osålda. Tidningen Pentagram, som inte kommit ut sista månaden, såldes rätt bra, sade man. Varför lockar ej Sökaren i Press Stop-hyllan köpare? Ja enligt min mening är det nog omslagssidan på t ex nr 6. Bilden på de tre damerna, som skall driva Gaia Center, är inte speciellt inspirerande för en nutida sökare. Tre yogadamer, en med pannbandet litet på sniskan, verkar för mig uttrycka för en alltför lätt och något flummig utveckling. Det vore därför bättre om Sökaren kunde komma med en mera andligt klatschig förstasida, som attraherar de människor, som vandrar in i Press Stop:s butiker.

Detta är i bästa välmening min synpunkt på frågan.

Med hälsningar
Lennart Torstensson

Svar:

Tack för ditt intresse för Sökaren! Sökarens naturliga målgrupp är människor med ett allvarligt och intelligent intresse för de livsfrågor som tas upp. Denna tidskrift kan

Tre glada flickor - duger inte det?

nog inte intressera folk med en yttlig nyfikenhet på diverse märkligheter. Ett klatschigt omslag skulle knappast hjälpa, utan för att nå fram till folk, som slinker in i Press Stop-butiker, och andra vanliga pettersöner, måste man nog göra en annan tidskrift, en kommersiell produkt i veckotidningsstil, där man satsar på ett folkligt innehåll av enklare och mindre djupgående art, "häftigare" och med klatschiga bilder utan tanke på vederhäftighet och verklig kunskap, och där man undviker kritik och avslöjanden. Det skulle för mig inte vara meningsfullt att göra en sådan tidskrift.

SM

Kristen tro och sex

Med anledning av er artikel "Helig sexualitet" i nr 6, 1996 av Sökaren. Vänligen sprid inte förutfattade meningar, utan begagna er av vedertagna journalistiska principer - även om det råkar handla om kristendomen.

Vänliga hälsningar
Maria H

Med brevet följer ett klipp av en artikel skriven av Maria Hasselgren. Där står bland annat:

"Katoliker har bättre sexliv." Sociolog och präst vill slå hål på myter.

Katoliker har oftare samlag, har dessutom roligare tillsammans och

njuter mer av sex än icke-katoliker. I alla fall om man ska tro sociologen och prästen Andrew M. Greeley som undersökt saken.

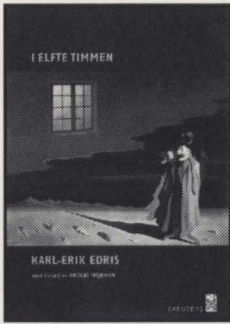
...

Uppenbart var också att katolikerna, i väsentligt högre grad än de andra, uppfattade den mänskliga passionen som ett återsken av den gudomliga kärleken."

Kommentar:

Sökaren har återgett uppfattningar hos bland andra Georg Feuerstein. Denne har ett historiskt perspektiv på kristendom och sex och ser att ett nytt synsätt nu börjar komma.

SM

Edris i elfte timmen

I elfte timmen. Författare: Karl-Erik Edris. Förlag: Caduceus 1995.

Karl-Erik Edris föreläser vid Folkuniversitetets filosoficirkel och debatterar i radio och TV med inlägg om framtidsstro, mytbildning och vår sönderfallande civilisation, ämnen som han tidigare tagit upp i boken "Vision eller vanmakt" (1987) och som är centrala i det nu föreliggande digra verket (422 sidor). Enligt förlagsreklamen har han en bred akademisk utbildning men slutförde "inte sin forskarutbildning i statsvetenskap utan avbröt avhandlingsarbetet för att söka en fri roll som samhällsdebattör och kulturkritiker".

Eftersom det är svårt att försörja sig som fri skribent, måste Edris skaffa sig inkomster på annat vis. Han löste problemet genom att jobba heltid hos SJ. Han sitter i en spärkur i Trångsund och kollar resenärernas biljetter. Det är ett heltidsjobb, men eftersom resandeströmmen har sina luckor, får han tillfälle att läsa och anteckna och kan förbereda sig för sitt författarskap hemma.

F.d. moderata riksdagsmannen, f.d. Röda Korschefen och numera FN:s biträdande generalsekreterare Anders Wijkman har skrivit ett förord till boken, som han ger ample lovord: bred, insiktsfull, klagörande med en provokativ analys av västerlandets idéhistoria och politiska förlopp.

Jag är inte lika imponerad av Edris arbete som Wijkman är.

Dag Persson, huvudpersonen i boken, är socialdemokrat och blivande riksdagsman på affärsresa i Schweiz. En dag svimmar han, förs i ambulans till sjukhus och får där en ut ur kroppen-upplevelse. Under den besöker han odödliga vishetslärare, främst Ramuel och Mohabir, på ett utomvärldsligt, vackert chateau med smäckra tinnar, kallat Vita Slottet.

Ramuel har varit Dags ledsagare i flera hundra år. Dag har i tidigare

liv exempelvis varit katolsk präst. Ramuel beskrivs som en reslig, ganska kraftigt byggd man med mörkt hår, rena drag och skön trots en oproportionerligt stor näsa. Han är klädd i en vit munkkåpa och har en varm och värdig utstrålning.

Dag undervisas i esoteriska fenomen, om världsproblemen, miljöförstöring, resursuttömning, atomopor, överbefolkning, ökande ekonomiska orättvisor, stegrande religiösa, etniska och kulturella motsättningar. I svepande bilder beskrivs mänsklighetens utveckling i både förgången och kommande tid. Man kan lära av historien, men varje människas liv är förkort för att vederbörande skall kunna dra de rätta lärdomarna av den historiska utvecklingen, beroende på varje människas tidsinsnärjning och indoktrinering i sin kulturs tänkande. Det är således endast de odödliga vishetslärarna som kan dra de rätta slutsatserna och det är denna yttersta kunskap som Dag skall få sig avslöjad.

Många personer har före Dag varit på Vita Slottet och fått undervisning. En av dem är Sovjetunionens ledare Nikita Chrustjov. Det framgår inte om han var någon bra lärjunge. Dag får vara med om ett slags seanser där profetior utspelar sig. Politiskt sammanbrott i världen förutspås. Kalifornien sjunker i havet. Texas återgår till Mexiko. Världsbefolkningen halveras. En kinesisk-japansk världsdiktatur etableras. Framtiden hör den gula rasen till.

Ett par profetior kan vi kontrollera. Ramuel siar att Sverige kommer att rösta nej i folkomröstningen om medlemskap i EU. Detta svenska nej blir början till ett sammanbrott för hela EU. EU:s regeringskonferenser urartar i kaos. Vi vet ju nu att Sverige röstade ja, att något kaos inte uppstod och att EU oförtrutet arbetar vidare. Är de övriga profetierna av samma kvalitet som de sistnämnda, tror jag inte att vishetslärarna är så kloka och allvetande som de vill ge sken av.

Boken är skriven i dialogform, ett sätt att ge intrycket att det framställda är verklighet, men Edris undviker ofta konkretion genom att smita ifrån ämnet, när det börjar bli intressant. Därvid använder han sig av många knep.

Frågor besvaras inte av vishetsläraren. "Jag måste be att få slippa svara på den frågan."

Tiden räcker inte till. "Detta är en fråga jag inte har tid att utreda i de-

talj", säger vishetsläraren.

Ibland menar läraren att en fråga är ointressant, inte "av tillräcklig principiell vidd".

Någon gång svarar vishetsläraren med truismer eller flokler. "Guds vilja är Guds vilja."

Sammantaget används undanflykter närmare trettio gånger.

Syftet med "I elfte timmen" förefaller mig vara att sprida kärleksbudet i den rena kristendomen – "ren" enligt Edris i motsats till de tolkningar som gjorts i "kyrkokristendomen".

Rolf Ejvegård

Heureka!

Alternativt tänkande. Författare: Colin Turner. Översättare: Lena Andersson. Förlag: Liber-Hermods 1996.

Heureka! Jag har det! utropade Archimedes, när han kom på sin princip. "The Heureka Principle" är också namnet på en bok av Colin Turner som kom ut på Liber-Hermods utvecklingsbibliotek, våren '96. På svenska har den fått det mycket mindre inspirerande namnet "Alternativt tänkande". Den har ett mycket inspirerande och nytänkande innehåll och gav mig ett par riktiga heureka-upplevelser.

Colin Turner jämför en aha-upplevelse med att få en insikt. Han säger att detta är det absolut värdefullaste stadiet i vår process av kreativt tänkande. Det går så till att när vi har samlat ihop en mängd information och tänkt över den en hel del, kan vi få en plötslig blick av upplysning: vi ser ljuset. Det svar vi sökt kommer till oss och vi utropar: aha! Det kan ske till exempel genom att vi plötsligt ser sambandet mellan två saker, som tidigare varit orelaterade för oss.

Det är på detta intuitiva sätt, som många av världens stora insikter kommit till, exempelvis penicillin, röntgenstrålar, dynamit och smittkoppsvaccin. De intuitiva svaren ges inte på annat sätt än att man tar sig tid att lyssna inåt.

Turners bok spänner över ett vitt fält. Bland annat talar han mycket om universella principer, och min första starka aha-reaktion kom, när

han berörde den universella lagen om skapande. "Den lagen följer principen om att när två motsatser eller polariteter förs samman, skapas ett tredje element... Allt som skapas är resultatet av växelverkan mellan dessa två komplementära energier." Sedan fortsätter han och säger att "Alla världsreligionerna fäster avseende vid kreativitetens tre element. Alla refererar till fader, moder, barn, fast den något maskulint orienterade kristna kyrkan talar om Fadern, Sonen och den Helige Ande".

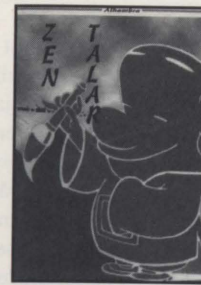
Jag tycker att Colin Turner gör sig skyldig till en underdrift när han säger att vår kyrka är något maskulint orienterad och tycker att mycket maskulint orienterad passar bättre. Om den heliga treenigheten även i vår kultur fick innehålla en kvinnlig princip, skulle säkert mycket goda förändringar kunna åstadkommas, inte bara inom kyrkan utan även i samhället i stort.

Ett mycket intressant kapitel handlar om hur vi människor kan se på oss själva som om det finns fyra nivåer att fungera på. Dessa nivåer är den fysiska, känslomässiga, mentala och andliga nivån. Turner liknar dessa nivåer vid de fyra cylindrarna i en bil och säger att vi vanligen nöjer oss med att fungera på två, eventuellt tre cylindrar. Den fjärde cylindern, den andliga, där kreativiteten hör hemma och vars språk är intuitionen, är väldigt många människor omedvetna om, och i många fall förnekar man att den överhuvud taget finns.

"Få av oss väljer att köra vår motor på dess fulla potential. De flesta av oss fungerar på två cylindrar – på halv styrka."

Målet för oss människor bör vara att försöka få dessa cylindrar att fungera i harmoni med varandra. När vi det målet, börjar vi uppskatta andra människor i stället för att konkurrera med dem, och vi börjar leta efter sätt att tjäna andra i stället för att exploatera dem. Man blir mindre självcentrerad och kan acceptera att det finns andra uppfattningar, och slutligen inser vi att vi alla är ett. Detta är den yttersta erfarenheten.

Kerstin Stina Carlsson

Zenvisdom

Zen talar. Författare: Tsai Chih Chung. Översättning: Astrid Ericson Bahari. Förlag: Alhambra 1995.

Tsai Chih Chung är en ung taiwanes som skickligt ritar roliga gubbar. Flera tecknade serier har han åstadkommit och blivit riktigt världsberömd. Bland annat har han i serieform tagit upp urgammal zenbuddhistisk visdom. I dråpliga teckningar med små texter återger han berättelser ur zen-buddhistiska klassiker.

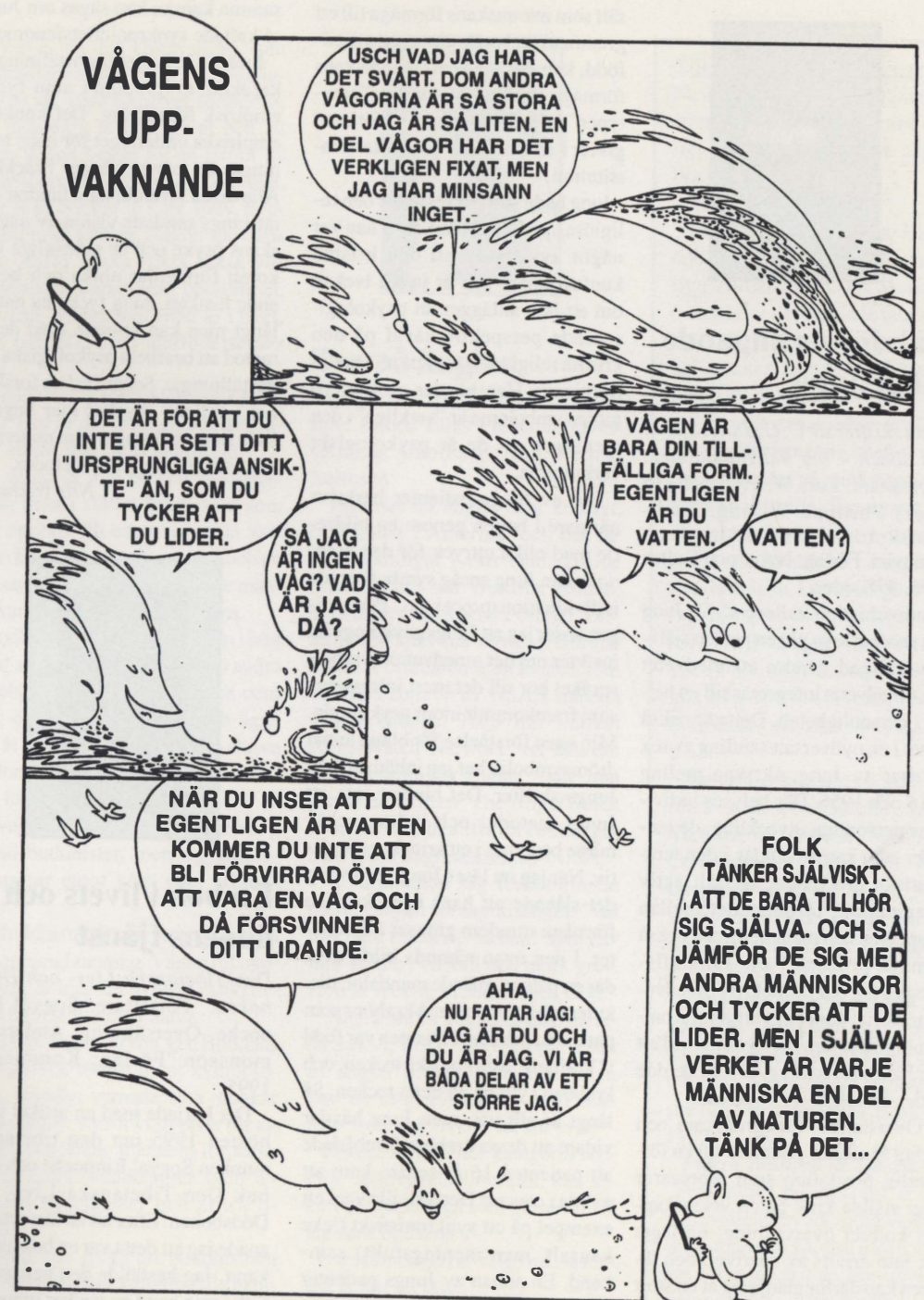
Det är förstås värdefullt att buddhistiska tankar, uttänkta av små gula människor på klotets andra sida, blir kända i vårt norröna land, där folket trätt ut ur sin storvulna asatro, omvandlat sig till ett mildare kristet samfund och blivit andligt präglat av påbjuden tro på bibel och frälsare Jesus. Vi kan se att det finns ett klurigt djupsinne och ibland en godhet i buddhisternas tankar om människan och verkligheten. Enhetstankar tycks ha stor betydelse. Se miniberättelsen här intill!

Men stundom känns det vid läsningen som den tomhet som enligt buddhismen är tillvarons kärna. I buddhismen omfattas även djuren av kärleken, sägs det, men den aspekten på etiken tycks vår skämttecknare ha tappat bort. Och hur är det med nästakärleken, denna ypperliga idé, som bland andra Jesus snappade upp ur sin tids religion – den präglar knappast Tsai Chih Chungs bok. Men besynnerligheter överflödar. Texten har överförts från det kinesiska till det engelska språket och därifrån vidare till det svenska. Har klarhet och djup gått förlorade under den transformationsprocessen?

Jag har aldrig blivit riktigt klok på zenbuddhismen, men jag har inte studerat den noga. Även den föreliggande boken förbryllar. Vilka är zens grundtankar?

Inom kristendomen är målet frälsning (från evig osalighet) inom buddhismen upplysning (från okunighet) men vad i hela världen är upplysning?

SM

Ur *Zen talar*.

Psi

Han ser med tredje ögat. Psykometrisk experiment med mediet Kurt Svensson. Författare: Allan Rydén. Förlag: Zindermans 1996.

Trots bokens titel handlar endast 20 av de 96 sidorna om enkla psykometrisk experiment och spontana upplevelser av psykometrisk typ med Kurt Svensson. Denne tycks ha en intressant psykometrisk förmåga, som förtjänar att undersökas och bedömas vetenskapligt. I övrigt inne-

håller boken kortinformationer om olika paranormala företeelser; kanske kan denna del av boken vara av intresse för den i förväg totalt oinformerade.

SM

Mirakel för alla

En liten bok om mirakel. Av Hebe Taylor. Strömborgs förlag 1996.

Boken är så liten att den får rum i bröstfickan. Den är så vacker att

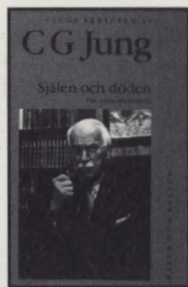
man förundras. Innehållet är små citat från A Course in Miracles. Här några smakprov.

*Dyrka inga avgudar.
Sök inte utanför
dig själv.*

*Ett moln
kan inte släcka solen.*

*En färd bort från dig själv
existerar inte.*

SM

Självförverkligande enligt Jung

Valda skrifter av C. G. Jung. *Själen och döden – om individuationen*. Översättare: Lars W. Freij och (36 sidor) Philippa Wiking. Fackgranskning: bland andra Kurt Almqvist. Förlag: Natur och Kultur 1996, 478 sidor.

Individuation kallade C. G. Jung den process som gör en person självförverkligad genom att medvetet och omedvetet integreras till en helhet i personligheten. Detta är också temat i en nyöversatt samling av sex skrifter av Jung, skrivna mellan 1916 och 1956. Där belyses individens personliga utveckling, de metoder som kan användas i den terapeutiska processen, särskilt aktiv imagination, förhållandet mellan terapeuten och patienten, men också samma process i ett samhällsperspektiv, där kollektivt omedvetet material under ogynnsamma omständigheter kan bli styrande vid ett samhälles utveckling, så som skedde under nazisttiden i Tyskland.

Översättare, fackgranskare och förlag är alla att gratulera till en förnämlig prestation som motsvarar högt ställda krav på en vetenskapligt korrekt översättning. Förlaget har inte drivits av spårer, och läsaren kan därför glädja sig åt ett stort antal vackra och intressanta färgbilder och en rikedom på fotnoter. Alla Jungs ursprungliga fotnoter finns med, inklusive långa latinska och grekiska citat, och även fackgranskarnas många fotnoter, som förklarar texten och underlättar läsningen. Översättningen är välgjord och njutbar, vilket märks inte minst i de bundna medeltidsverser, som också återges i original.

En av Jungs viktigaste insatser är att han inom psykologin fäst uppmärksamheten på det allmänmänskliga symbolspråk som i alla mänskliga kulturer yttrar sig i myter, sagor, religiösa föreställningar, drömmar och andra uttryck för människans symbolskapande. På samma

sätt som människans förmåga till ett grammatiskt språk anses vara medfödd, kan det sägas att människans förmåga att skapa symboler ("arke-typer") också måste vara på förhand given i människans psykiska konstitution.

Jung hade stort intresse för den religiösa symbolvärlden, men han var något avvisande till den kristna konfessionen. Det är ingen tvekan om att han anlägger ett psykologiserande perspektiv såväl på den kristna religionen som på alla andra religioner. Han hävdar att de religiösa symbolerna är "verkliga" i den meningen att de är psykologiskt verkliga.

En av Jungs patienter beskrivs närmare i boken genom en bildserie med olika uttryck för den *mandala* som Jung ansåg symboliserade individuationsprocessen. Personligen anser jag att Jungs psykologiska insikter om det omedvetna symbolspråket hör till det mest intressanta som framkommit inom psykologin. Min egen förståelse för bland annat drömsymbolik har jag inhämtat från Jungs skrifter. Det hindrar inte att Jungs metoder och bidrag också måste bedömas i ett kritiskt perspektiv. När jag nu läser Jung, finner jag det slående att hans egen kritiska förmåga stundom gränsar till naivitet. I den ovan nämnda bildserien, där en patient målade mandalar, diskuterar han ett par små krabbor som patienten målade. Patienten var född i "kräftans" astrologiska tecken, och krabban syftade på detta tecken. Så långt är allt väl, men Jung hävdar vidare att dessa krabbor förebadade att patienten 16 år senare kom att avlida i cancer! Detta skulle vara ett exempel på ett synkronistiskt (icke kausalt, men meningsfullt) samband. En annan av Jungs patienter led av en "Paris-fobi" och en annan av en "yttertrappsfobi". De omkom senare i Paris respektive i en yttertrappa, och Jung menade att vissa problem kan ha "oförklarliga ödesbetonade förvecklingar". En mer närliggande tolkning är att Jung själv först efter dödsfallen läste in ett samband med obetydliga detaljer i samtalen, ungefär som krabban.

Jung visade stort intresse för den medeltida alkemin och för astrologin. Han betonade att såväl alkemin som astrologin har ett "eminent psykologiskt existensberättigande". Det intressanta är inte hur fulla av misstag dessa områden är utan i stället att undersöka vilka *psykologiska grunder* de baserar sig på. Det-

samma kanske kan sägas om Jungs så kallade synkronicitetsfenomen.

Ibland får Jungs framställning en karaktär av predikan utan tydlig empirisk förankring. Det konkreta empiriska underlaget för hans tolkningar är många gånger bräckligt. Alla dessa invändningar hindrar inte att Jungs samlade vision av människans psyke och de mänskliga villkoren förmedlar unika och bestående insikter. Jung tycks ha nått så långt man kan komma med denna metod att bearbeta psykologiska frågeställningar. Senare tiders forskare har vanligen mycket mer begränsade frågeställningar som undersöks med strikt empiriska metoder.

Nils Wiklund

En bok i livets och dödens tjänst

Den Tibetanska Livs- och Dödsboken. Författare: Sogyal Rinpoche. Översättning: Anders Simonsson. Förlag: Kommentus 1995.

Det började med en artikel i DN hösten 1995 om den tibetanske munken Sogyal Rinpoche och hans bok *Den Tibetanska Livs- och Dödsboken*. Efter att ha läst artikeln anade jag att detta var en bok av hög karaktär. Jag beställde den genast och fick i min hand en vacker inbunden bok på drygt 400 sidor.

Äntligen tog någon mig vid handen och ledde mig in i den tibetanska dödsbokens fascinerande värld. I förordet till boken påpekar Dalai Lama, att Sogyal Rinpoche är speciellt lämpad för denna uppgift, uppuxen i Tibet, undervisad av de främsta lamorna och därtill utbildad vid universiteten i Delhi och Cambridge. Sedan 1974 reser han världen runt för att sprida den tibetanska buddhismens visdom till västerlandet.

Vissa böcker kommer i vår väg precis när vi behöver dem. Detta gällde i högsta grad "Den Tibetanska Livs- och Dödsboken". Min mor

var svårt sjuk och blev allt sämre under hösten 1995. Parallellt med mina besök hos henne läste jag med stor behållning boken. Den både vägledde mig och gav tröst. Den hjälpte mig att bättre förstå både min mor på ett djupare plan, mina egna reaktioner och själva processen ända in i döden. Jag praktiserade några av övningarna och upplevde vilken frid och ro de gav oss alla. Det mor berättade för mig om sina upplevelser i dödens närhet, bekräftades av det jag läste i Rinpoches bok. På så sätt blev vår sista tid tillsammans välsignad och mor blev en viktig lärare för mig.

Bokens första del handlar om Livet. Om vi vill dö väl, måste vi lära oss leva väl, som Dalai Lama skriver i förordet. Del två handlar om själva döendet och hur vi kan hjälpa en döende. Här finns många kloka ord och råd att hämta om den gradvisa upplösningen och utvecklandet av det rena medvetandet.

Den tredje delen ägnas åt döden och återfödelsen. Även efter döden kan vi hjälpa den som vandrat vidare. Nära döden-upplevelserna sätts in i ett buddhistiskt och kristet perspektiv. Sympatiskt är att författaren drar paralleller och hänvisar till vår kristna tradition.

I den fjärde delen ger Sogyal Rinpoche sina sammanfattande slutsatser. Här sätter han in allt i ett större perspektiv och vill införa en upplyst syn på döendet och döden. Hans önskan är att förvandla oss alla till "fredens tjänare", i livet såväl som i döden.

Eva Jagrell

Små tankar

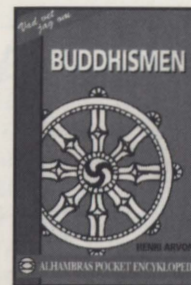
Om konsten att vara. Författare: Bertil Martinsson. Linnaeus förlag 1993, 1996.

Bertil Martinsson älskar att knäpa ihop kluriga visdomsord och samla dem i miniböcker. Tidigare har av honom kommit bland annat *Om konsten att älska andra*, *Om konsten att förlåta*, *Om konsten att leva* och *Om konsten att umgås med sanningen*.

Ett exempel ur senaste boken:

Du kan vara så upptagen med att sakna det du inte har att du inte ser det du har.

SM

Vägen till nirvana

Buddhismen. Författare: Henri Arvon. Översättare: Cecilia Franklin. Förlag: Alhambra 1993.

Detta är en liten bok på 122 sidor i Alhambras pocket-encyklopediserie. Det är en informationstät faktabok – fast jag kan inte så mycket buddhism att jag kan avgöra tillförlitligheten. Boken är inte medryckande skriven.

Men här litet tankar under läsningen.

Buddhismen är rätt besynnerlig. Den har sitt ursprung i Siddharta Gautama, en fursteson och sedermera tiggarmunk, som ansåg sig genom egen insikt ha blivit en upplyst, en Buddha, det vill säga ha förstått vad livet går ut på. Buddhismen saknar Gudsbegrepp och är alltså något så märkligt som en ateistisk religion – även om det nog finns varianter av buddhismen som talar om Gud.

Buddhas lära utgår från att livet är lidande och att det på grund därav gäller att uppnå nirvanas frid och befrias från återfödelsens kretslopp. Nirvana beskrivs som ett sinestillstånd där begärens eld har slocknat. Man kan förstå att en sådan livsfientlig lära kan ha uppstått i en tid när livet i hög grad innebar lidande, men den verkar främmande för dagens välmående västerlänningar, även om lidande, åldrande och död även drabbar oss.

Det sägs ibland att Buddha fördömde både överdåd och sträng askes och i stället förordade en medelväg, men buddhismens munkar och nunnor lever i stor askes som tiggarmunkar i försakelse av ägodelar.

Buddhismen lockar inte med något himmelrike, utan med total inre frid och utsläckande i nirvana. Vad nirvana är finns det olika meningar om. Ibland beskrivs det som ett uppgående i allt, i det högsta tillståndet, en förening med det Absoluta, ett tillstånd av lycksalighet.

Vad är nu den Upplysning, som buddhismen talar om? Tydligt insikten att människolivet förändras, att ingenting är beständigt och att även sinnet består av en ström av mentala processer, ingenting annat. När man blickar in i sig själv, upptäcker man tomhet. Någon själ finns inte. Inför dessa trista fakta vill buddhisten uppnå inre oberördhet, nirvana, medan han ännu är i livet, och befrielse från återfödelsens hjul.

Buddhismen förkunnar reinkarnation. Hur är det möjligt, när den säger att det inte finns någon själ? Ja, det är alltså inte en själ som återföds, utan i stället livstörsten som ger upphov till en ny levande varelse. En människa försvinner och en annan återföds, och den senare människan är en följd av den förra.

Godhet är enligt buddhismen i hög grad att visa medlidande med andra varelser och undvika att göra dem illa, och att visa välvilja och ägna sig åt välgörenhet. Men den aktiva godheten för att förbättra de fattigas lott spelar mindre roll.

Vegetarism har stor utbredning bland buddhister, men tiggarmunkarna tar emot kött, som erbjuds dem.

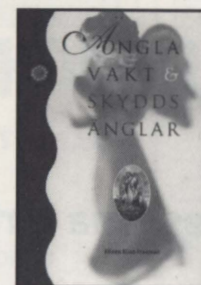
Buddhismen tror inte på någon uppenbarad sanning. Vägen till upplysning är individens egen insikt om verklighetens sanna natur.

Enligt Henri Arvon ger Buddhas lära uttryck för ett djupt kvinnoförakt. Buddha varnade sina munkar för kvinnor. Varför? Givetvis för att kvinnorna tänder männens livstörst, vilken enligt buddhismen blott leder till besvikelser och alltså lidande.

Man kan tycka att buddhismen inte skulle kunna tillfredsställa människors religiösa längtan. Ändå har denna religion haft stor framgång i Sydostasien, Kina och Japan. I dess ursprungsland Indien finns dock bara spår kvar av den.

SM

Detta, ni munkar, är den ädla sanningen om lidandets upphävande: genom att ointetgöra begäret, förvisa begäret, genom att avstå från att tillfredsställa det, genom att befria sig från det, genom att inte ge rum för det, kan denna törst utsläckas." Buddha

Tro på änglar

Änglavakt & skyddsänglar. Författare: Eileen Elias Freeman. Översättning: Gunilla Boman. Förlag: Solrosen.

Intresset för änglar ökar kraftigt, inte minst i Amerika, och det får återverkningar i vårt land. Till de intresserade hör Gunilla Boman, som driver Solrosens Förlag i Västerås och själv har översatt den här boken. Författaren är en kvinna som beskrivs som en av USA:s främsta änglaskådare. Hon har startat AngelWatch Network, ett nätverk för dem som ser änglar, och hon ger ut tidskriften *The AngelWatch Journal*. Hon är alltså en central gestalt inom änglaskådandet i USA.

I barndomen såg författarinnan första gången sin skyddsängel. "Var inte rädd Eileen!" sa den. "Din farmor är inte i en kall och mörk grav. Hon är lycklig i himlen med Gud."

Några andra änglaskådare berättar också, troskyldigt. Upplevelser av änglar tillhör livets mysterier. Hur de skall förklaras vet vi inte. Men tron kan förstås ha sitt svar.

Boken, som tillhör kategorin religiös uppbyggelselitteratur, kan säkert glädja många som gärna tar till sig dess budskap.

Översättningen är välgjord, så texten är lätt att läsa.

SM

Våra änglar älskar oss och för att de gör det har de bara vårt bästa i sinnet. De vill att vi ska vara lyckliga och tillfreds. De vill att vi ska veta vad visdom, barmhärtighet och kärlek är. Vi i vår tur älskar våra änglar. Kanske har vi känt av deras närvaro i våra liv: handen som drog oss tillbaka när vi höll på att gå i vägen fören lastbil, eller den våg av tröst vi kände en dag då vi sörjde en älskad vän som nyss hade dött.

Ur "Änglavakt och skyddsänglar".

SM

Till svenska bokförläggare: New age-bokfloden svämmar över av mediokra och rent dåliga verk – vid sidan av några bra böcker.

Tips:

Ge i nytryck ut *Aldous Huxleys* klassiker "Den oförgångliga filosofin". Dess visdom överträffar det samlade tänkandet i åtskilliga ordinära new age-böcker. Den kom på Natur och Kultur 1952.

Att ge ut ett urval ur professor *Ian Stevensons* böcker om fall som tyder på reinkarnation, vore en god idé. Stevenson är den som har det mest intressanta att meddela i reinkarnationsfrågan. Det är sorgligt att ingenting av honom finns på svenska. På danska finns ett urval. (University Press of Virginia, Box 3608, University Station, Charlottesville, VA22903, USA.)

En annan klassiker som inte finns i svensk översättning är dr *Richard M. Buckes* "Cosmic Consciousness" från 1901. Åtminstone ett urval ur det 384 sidor omfattande verket borde finnas på svenska. (E. P. Dutton & Co., USA.)

Harvardforskaren *Pitirim A. Sorokins* "Altruistic love", som handlar om en kärlekslärans vetenskap, borde finnas på svenska (The Beacon Press, Boston, 1950).

Pierre Teilhard de Chardins "Fenomenet människan" är ett stort visionärt verk av en vetenskapsman och katolsk pater, vilket för mig varit en stor upplevelse att läsa. Det handlar om människans tillblivelse och ställning i världen. (Bonniers 1961.)

Jag tycker också att *Erik Dammans* "Bak tid og rom" skulle översättas från norska till svenska. Han har rest i världen och intervjuat de verkligt kloka och kunniga nytänkarna och forskarna. (Dreyer, Oslo, 1987.)

Någon eller några av *Are Waerlands* böcker – exempelvis "I sjukdomarnas häxkittel" – skulle förtjäna att tryckas på nytt; såvitt jag vet finns de inte längre att köpa.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ INRE HARMONI - MÄSSOR 1997 ☆

INRE HARMONI-mässorna fortsätter sitt segertåg genom Sverige!

Planera in i almanackan redan nu!

OBS! Nya städer: Karlstad och Kristianstad

Huskvarna 8-9 mars ♥ Uppsala 5-6 april ♥ Uddevalla 3-4 maj

Linköping 31 maj-1 juni ♥ Karlstad 30-31 augusti

Kristianstad 27-28 sept. ♥ Örebro 1-2 nov. ♥ Göteborg 6-7 dec.

OBS! Med reservation för eventuella ändringar.

ARISTO 2000 söker ständigt alternativa lokaler utanför de stora dyrbara mässhallarna och håller därmed minimala priser. Minimi-yta 2 x 2 m från 1.100 kr, i storstäderna från 1.300 kr.

Välkommen med din intresseanmälan!

OBS! NY ADRESS:

ARISTO 2000, Britt Rudolfsson, Småbränna 37, 914 95 GRÄSMYR
Tel: 0930-702 54, 0930-702 53, Fax: 0930-702 12, Mobil: 010-259 00 85 eller
Tel: 0302-320 37, Fax: 0302-320 72, Mobil: 010-330 50 43

MONROE INSTITUTETS HEMI-SYNC KASSETTER OCH CD SKIVOR

THE GATEWAY EXPERIENCE

EN UTVECKLINGSKURS, PÅ ENKEL
ENGELSKA, FRÅN MONROE INSTITUTE.
BASERAD PÅ KURSEN GATEWAY
VOYAGE.
KURSEN ÄR EN SERIE I SEX DELAR
MED HEMI-SYNC LJUD OCH
MENTALA ÖVNINGAR.
VARJE DEL INNEHÅLLER ANTINGEN
6 ST KASSETTER ELLER 3 ST CD.

- ① DISCOVERY
- ② THRESHOLD
- ③ FREEDOM
- ④ ADVENTURE
- ⑤ EXPLORING
- ⑥ PROSPECTING

PRIS PER DEL...
CD (3 ST PER DEL) 990:-
KASSETT (6 ST PER DEL) 750:-

PRIS PER PAKET...
CD (18 ST PER PAKET) 4.900:-
KASSETT (36 ST PER PAKET) 2.900:-

METAMUSIK MED HEMI-SYNC FÖR ALPHA THETA MEDITATION

CD - TVA MEDITATIONER: PRIS 250:-

- ① INNER JOURNEY
SLEEPING THROUGH THE RAIN
- ② PRISMS
MIDSUMMER NIGHT
- ③ WINDS OVER THE WORLD
HIGHER

NY HOLOMOVMENT
ECSTATIC

CD - EN MEDITATION: PRIS 190:-

- ⊗ GAIA
- ⊗ DREAMER'S JOURNEY
- ⊗ MASTERWORKS

SAMTLIGA TITLAR FINNS PÅ KASSETT -

GUIDADE ÖVNINGAR
OPENING THE HEART
PRIS PER ALBUM KASSETT 2ST 295:-
CD 4 ST 590:-
TRANSCENDENCE PRIS 175:-

METAMUSIK MED HEMI-SYNC FÖR AKTIVITET OCH KONCENTRATION

- ⊗ EINSTEINS DREAM
- ⊗ REMEMBRANCE

CD PRIS 190:-
KASSETT PRIS 150:-

DEN YTTERSTA RESAN
AV ROBERT MONROE
PRIS 250:-

FÖR MER INFORMATION
OM BÖCKER, SKIVOR
ELLER KASSETTER, BESTÄLL
MONROE KATALOGEN
Fyll i nedanför

NAMN _____
ADRESS _____
POSTNR _____ ORT _____

MCO TOOLS
WIIVO MÅGI
KLAREBORGSGATAN 3
414 61 GÖTEBORG
TEL: 031 / 24 10 20 SÄKRAST 09 - 12

Regression

Är du **nyfiken** på
dina **tidigare liv**?
Vill du ta vara på
gamla kunskaper?
Behandla relations-
problem, skuld, rädsla,
osunda familjeband m.m.

Berit, som är en internationellt
mycket uppskattad lärare, arbetar i
Sverige som terapeut på Hälsans Hus,
Fjällgatan 23 A, 116 28 Stockholm.

information.
08 - 643 83 33

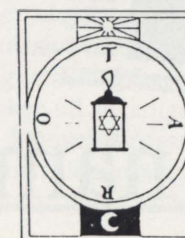
Reiki Master Berit Sarvisé

Grundkurs i REIKI HEALING
med AURAREADING på
Hälsans Hus, Fjällgatan 23 A
Stockholm. Tel: 08-643 83 33

Välj mellan följande datum:
12-13/4
3-4/5
31/5-1/6

Hur fungerar HEALING?
Kan alla hela? Måste man tro?
Kom på ett föredrag
och få dina frågor besvarade.
2/4, 29/4, 28/5, 28/8 klockan 19.

Auktoriserad av
Svenska
Tarotförbundet

Tarot

Grundkurs i TAROT
på Hälsans Hus
26-27/4
20-21/9

Stärk din intuition.
Lita på ditt undermedvetna.
Tag del av vårt ockulta arv.
Låt de uråldriga symbolerna
stödja och vägleda dig.

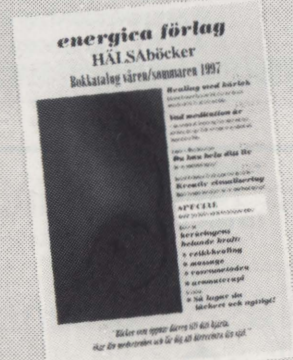
Är ni minst 5 personer
som vill gå en kurs
i **Healing** eller **Tarot**
kommer jag gärna till Er
ort över en helg.

Ja, det är en stor kupong men...

Du är så här viktig tycker vi!

- ☐ Ja tack, skicka mig er nya bokkatalog gratis.
- ☐ Ja tack, jag vill gärna prenumerera på Energivågen under ett år (6 nr). Skicka mig inbetalningskort.
- ☐ Jag har bara bläddrat igenom Energivågen och vill därför ha ett provnummer hemsänt omgående.
- ☐ Jag är intresserad av att annonsera i Energivågen, skicka mig därför annonsprislista.

Porto betalt
P 15
B-POST

Skicka kupongen portofritt till:

energica förlag

Svarspost 780 105 600

Box 8, 794 21 ORSA

Tel: 0250-420 55, fax: 0250-431 91

Ditt namn

Adress

Postadress

Nils-Axel Mörner erbjuds sju miljoner av James Randi om han kan visa att slagrutan fungerar

Föreningen Vetenskap och Folkbildning meddelar i ett utskick att geologidocenten Nils-Axel Mörner vid Stockholms Universitet har blivit erbjuden 971 000 dollar av den amerikanske illusionisten och skeptikern James Randi om han kan få slagrutan att fungera i vissa av Randi designade och kontrollerade försök. Randi har tidigare testat flera rutgångare, och hittills har fenomenet försvunnit när rutgångaren inte haft andra ledtrådar än slagrutans utslag att gå efter. Så skriver Vetenskap och Folkbildning. Men det är missvisande informationer enligt Mörner, som säger att under de så kallade misslyckade försöken, som Randi gjort, har i själva verket vetenskapligt signifikanta resultat uppnåtts, även om flera rutgångare misslyckats totalt, men de positiva resultaten svarar inte mot Randis orimligt höga krav på "lyckade" försök.

Randi pris är hopsamlat av bidragsgivare runtom i världen. En av dem är föreningen Vetenskap och Folkbildning, vars vice ordförande Hanno Essén säger att föreningen är mycket positiv till att Randi vill testa Mörner. "Om Mörner har rätt, är det viktigt att detta blir ordentligt bevisat", säger han. "Om han har fel, som de flesta av oss tror, är det också viktigt att få ovedersägliga belägg för den sa-

ken."

Men om Mörner inte skulle klara Randis orimliga krav, så betyder inte detta att Mörner har fel och att slagrutan inte fungerar. Riktig forskning visar att fenomenet är äkta.

Vetenskap och Folkbildning återger också Randis brev till docent Mörner och Stockholms Universitets rektor Gustaf Lindencrona. Randi skriver att han anser att slagrutan inte är ett äkta fenomen, en uppfattning som han grundar på flera tester som han utfört i olika länder.

Randi vill testa Mörners påstående att slagrutan kan visa vilken pol i ett batteri som är vänd uppåt. Han vill utföra tre testserier, två preliminära och därefter ett tredje, avgörande test för priset. Det första föreslås bestå av 10 försök, varvid man tydligt kan se vilken pol som är vänd uppåt. Den andra serien skall vara likadan som den första utom att batteriets läge skall vara okänt för alla utom för den person som skött den slump-procedur, som använts, när batteriets läge bestämts, och den personen skall inte vara närvarande under testet. 8 träffar av 10 möjliga är ett godtagbart resultat.

Skulle det andra testet misslyckas, vore en tredje testserie onödig, om inte rutgångaren vill fortsätta. Om det andra testet lyckas, går man vidare till ett tredje och avgörande test.

Den tredje testserien skall utföras på

samma sätt som den andra, men bestå av 40 försök. 34 träffar (85%) eller bättre skulle innebära att Mörner vunnit priset.

I övrigt skriver Randi bland annat att den personal som skall utföra testet skall stå över all kritik, att alla försök i sin helhet skall tas upp på video och att alla deltagare i förväg skall förklara sig helt nöjda med arrangemanget.

En representant för tidskriften Time skall att vara närvarande.

Randi meddelar att sedan han för 35 år sedan instiftade sitt pris, har 75 personer eller grupper testats. Ingen har lyckats.

Docent Mörner fnysar åt Randi och kallar honom för en skojare och menar att Randi försöker sprida ett löje över hans seriösa vetenskapliga arbete.

Randi har krav som långt överskrider kraven på signifikans inom vetenskaplig forskning.

Mörner har ännu inte bestämt om han skall göra ett försök. Gör han det, så blir det utan krav på pengar. Han har vid flera experiment visat att slagrutan reagerar olika om ett batteri har plus- eller minus-polen vänd uppåt. Han har också visat hur man kan hitta gömda femkronor med hjälp av slagruta. Annars använder Mörner slagrutan till att utforska jordstrålningen. Han utesluter inte att olämpliga strålningslinjer ur jordskorpan är orsaken till allvarliga sjukdomar.

Mörner hänvisar till flera lyckade vetenskapliga experiment med slagruta som gjorts i andra länder.

Mörners kurser utvärderade

Stockholms universitet har offentliggjort följande meddelande:

Docent Nils-Axel Mörners kurser om slagrutor vilar inte på vetenskaplig grund och har inte skolat deltagarna i kritiskt tänkande.

Den bedömningen gör en utvärderingsgrupp bestående av professorema Sven Halldin, hydrologi, Sven Danielsson, praktisk filosofi och Laust Börsting Pedersen, fasta jordens fysik, samtliga vid Uppsala universitet. De har på Stockholms universitets naturvetenskapliga fakultets uppdrag granskat kurserna.

Bakgrunden är att docent Mörner, vid universitetets enhet för paleogeofysik och geodynamik, vid upprepade tillfällen givit externa kurser om "Slagrutor förr och nu". Fakulteten har ifrågasatt den vetenskapliga grunden för dessa kurser och fakulteten och rektor har uppmanat Mörner att dokumentera den forskning som kurserna bygger på. De sakkunniga grundar

sin bedömning på den av Mörner presenterade dokumentationen.

En utgångspunkt för gruppens granskning har varit högskolelagens bestämmelser om att undervisningen vid ett universitet skall vila på vetenskaplig grund samt utformas så att studenterna fostras till självständigt och kritiskt tänkande. Slut-satsen är att så inte är fallet med de slagrutekurser docent Mörner givit. Utvärderingsgruppen uppmanar i sin rapport fakulteten att ställa krav på godkänd kursplan även för uppdragsutbildning.

Upplysningar kan lämnas av professor Leif Wastenson, dekanus för den matematisk-naturvetenskapliga fakulteten.

Kommentar:

De tre professorema har inte gjort något försök att se efter om slagrutan fungerar. Men vi vet att den gör det. Mörner karakteriserar med rätta deras utvärdering som skräp.

Kommentar: En paranormal förmåga minskar ofta, när många försök görs. Det är nämligen svårt för en försöksperson att känna sig motiverad i en lång rad tester. Därför kan det bli svårt att lyckas med den uppläggning som Randi föreslår.

Jag tycker att Mörner skall designa en försöksserie, som är acceptabel för honom själv. Det borde räcka med en serie på 15 försök. Men han får se upp med den så kallade försöksledareffekten, dvs negativa influenser från omgivningen, som påverkar försökspersonen på den undermedvetna nivån. För att undvika denna påverkan bör flera positivt inställda personer vara närvarande vid testet, däremot inga uttalade skeptiker. Videokamera registrerar objektivt allt. Ett första test kan utföras vid Stockholms Universitet.

SM

Tankar på Café Fågel Blå

De filosofiska kafésamtalen fortsätter på Café Fågel Blå, läste jag i den stora dagstidningen. Temat för kvällen var Frihet – vår gudomliga längtan.

Klockan 19 var jag där och fann en mysig liten kafélokal, fullsatt, där man över en kopp te och en kaka tillsammans med likasinnade kunde samtala om livet, filosofera kring något tema.

Initiativtagare är Ulf Berggren, ägare till biografen Fågel Blå, vägg i vägg med kafé, Skeppargatan 60. Men han är inte först i Sverige. Det finns ett tidigare etablerat filosofikafé, Café Pausen, med en diskussionsklubb.

– Det drivs av mig, efter franska förebilder, sa en av de ivrigaste debattörerna denna kväll, en medelålders kvinna.

Samtalsledaren, Fredrik Ribbing, var en ung man med filosofiskt kunnande som blivit ombedd att leda en serie om sju filosofiska samtalsaftnar, och accepterat efter viss blygsam tvekan.

– Frihet, vad är nu det? frågade unge Ribbing inledningsvis och menade att temat kunde passa bra denna kväll, då man inte hade någon särskild gästtalare.

Ribbing begränsade friheten bara genom att ange yttranderegler. Den som räckte upp en hand, fick ett ljus ställt framför sig och rätten att tala ostört i tio minuter. Därefter kunde någon annan komma till tals genom att diskret räcka upp sin hand och så få ordet, och ljuset flyttat till sig. Denna inledande talarrunda pågick en timme. Därefter var det fritt fram för debatt med spontana repliker.

Ribbing läste en dikt av en gammal dam, som förklarade att hon skulle varit modigare och lättsinnigare, om hon fått leva om sitt liv – friare får man förmoda att hon menade...

Den första talaren berättade om en livstidsfånge som också skrivit en dikt, vilken hon reciterade. Den

handlade om hur man kan vara fri trots att man befinner sig i yttre ofrihet och om hur man själv tar ifrån sig den verkliga friheten, den inre.

Samma talare menade också att stor frihet inte alltid är så lätt att hantera. En viss ångest över svårigheten att välja vad rätt och bäst är att göra av friheten, den fria tiden, begränsar känslan av frihet.

En medelålders man, som skaffat sig ekonomisk frihet, hade funnit att en djupare frihet, eller lycka, inte infann sig genom pengar. Därför ville han hellre tala om lycka. Han menade att vad människan mest längtar efter – vår gudomliga längtan – inte alls är frihet utan lycka. Frihet, tyckte han, kan vara rent farlig för den som inte är mogen för den. Självt ville han inte ha större frihet än han kunde klara av. Att vara fri att välja kan innebära att vara låst i ansvar och risker – och det är mycket ofritt, menade han.

En annan talare replikerade att lycka och frihet nog är samma sak. Känner man sig lycklig, så känner man sig också fri.

Flera kom in på valmöjlighet som en synonym till frihet.

Någon menade att naturfolk utan pengar och ägodelar är de verkligt fria människorna.

En ung man framhöll att den största frihetskänsla han haft i sitt liv var när han i det militära inte haft någon yttre frihet alls och inga personliga ägodelar och där det hela tiden var andra som bestämde vad han skulle göra. Detta synsätt tycktes väcka en lätt indignation hos några i sällskapet, då denna typ av frihet tycktes likna en önskan om ansvarslöshet. Men så fann man varandra i det att tanken var fri när man inte behövde tänka på det yttre, det praktiska i livet.

Kanske kan man säga att man kom fram till en gemensam slutdefinition av frihet, utan att detta sades direkt: den är fri som känner sig fri.

Åsa Freij

GÅVOR TILL STÖDFONDEN

Ragnar Otterlind, Helsingborg, 100:-, P. O. Arvidsson, Täby, 150:-, Inga B. Brundin, Göteborg, 250:-, Tina Grefveberg, Bålsta, 500:-, Gunilla Wessén, Karlholmsbruk, 50:-, Maj Larsson, Sollentuna, 50:-, Sven-Bertil Andersson, Fjärås, 50:-, Göran Elmqvist, Malmö, 50:-, Vilma Persson, Göteborg, 100:-, Anders Morath, Järfälla, 150:-, Jörgen Westin, Visby, 200:-, Krystyna Möller, Göteborg, 50:-, Carl-Gustav Hultgren, Växjö, 50:-, Curt Söderberg, Solna, 50:-, Nils Arozenius, Olofström, 100:-, Bertil Ölund, Arnäsavall, 100:-, Margit Jonsson, Gammelstad, 100:-, Adam Czartoryski, Knivsta, 100:-, Christina Pärq, Angered, 200:-, Margareta Preinitz, Nacka, 500:-, Bo Axelsson, Karlstad, 100:-, Bo Carlstedt, Mölnbo, 150:-, Anonym, 50:-, Kerstin Stina Carlsson, Skogås, 50:-, Ebba Svedelius, Uppsala, 50:-, Hasse Hellström, Sundsvall, 50:-, Carina Andersson, Billesholm, 100:-, Irja Pajunen, Göteborg, 150:-, Lena Broberg, Malmö, 50:-, Niklas Bergström, Hälleforsnäs, 50:-, Ann Cathrine Nording, Järfälla, 50:-, Gerhard Holm, Hjärupe, 50:-, Sigvard Strömberg, Karlstad, 50:-, Hanna och Tommy Westh, Skattkärr, 50:-, Teija Nilsson, Gislaved, 50:-, Margaretha Fällgren, Haninge, 50:-, Margareta Lind, Kvidinge, 50:-, Bil Center AB, Hisings-Backa, 100:-, Hans-Jörgen Gerloff, Helsingborg, 100:-, KH, 250:-, Barbro Lloyd, Malmö, 25:-, Anders Brundell, Falun, 50:-, Ramon Sjöberg, Örebro, 50:-, Anders Pålsson, Umeå, 50:-, Elsa Haaker, Kristianstad, 250:-, Conny Grimling, Trollhättan, 500:-, Denis Lindbohm, Malmö 50:-, Ilene Stenson, Ed, 50:-, Kenneth Borg, Nyhammar, 50:-, Astrid Mjärdell, Luleå, 100:-, Torsten Andersson, Romakloster, 50:-, Dan Waern, Bollebygd, 50:-, Birgit Eriksson, Vreta Kloster, 50:-, Björn Eriksson, Spånga, 250:-, Tommy Olsson, Uppsala, 100:-, Nils-Erik Fransson, Lindås, 50:-, Alf Forsén, Sävsjö, 50:-, Maj Östlund, Råda, 50:-, Kristina Bryngel, Gnosjö, 50:-, Curt G. Andersson, Luleå, 50:-, Marie Johansson, Vänersborg, 200:-, E. Modin, Gällivare, 50:-, Thomas Andersson, Oviken, 150:-, Bengt Holsby, Helsingborg, 100:-, Leif Engh, Filipstad, 100:-, Mona Eichenseer, Grödinge, 200:-, Ivan Pettersson, Södertälje, 50:-, Teresa Jönsson, Lund, 20:-, Kjerstin Stålnacke, Helsingborg, 50:-, Erik von Gruenewaldt, Skogås, 50:-, Sylvi Strömsten, Göteborg, 100:-, Karl-G. Häggström, Rosenberg, 100:-, Christer Frank, Knivsta, 100:-, Karin Nilsson, Linköping, 50:-, Nadja Ekwall, Farsta, 50:-, Jonas Lindström, Södertälje, 50:-, Kjell Jonsson, Avesta, 250:-, Kerstin Skov-Hansen, Vemb, Danmark, 50:-, Berndt Eriksson, Solna, 50:-, Sonja o Gunnar Vilson, Tavelsjö, 50:-, Inge Fahlstedt, Visby, 100:-, Birgitta Ljungberg, Västerås, 100:-, Bernt Pettersson, Uppsala, 50:-, Jouni Korhonen, Segersta, 50:-.

Fortsättning i nästa nummer.

Hjärtligt tack!
Red.

MASSAGEBÄNKAR & -STOL

HÖGA KUSTEN, BJÄRTRÅ

Härlig utsikt och inga mygg, lugnt läge. Fräscht f d Konsum-hus SÄL-JES på grund av dödsfall. Pris 248 000:-. Mycket arbete nedlagt, bl a nya golv, och tank med solfångare, stort badrum. Ring för mer info ägaren direkt 0612-520 25.

Det handlar om Ditt välbefinnande!

HYPNOSSPIRALEN

– Ett nytt terapeutiskt hjälpmedel –
Skriv, ring eller faxa efter

GRATIS

20-sidigt prospekt

Franz Schwabe Prod.

Åsgärdev. 43, 121 31 Enskededalen
Tel: 08-649 51 96 Fax: 08-649 54 56

Glöm inte att annonsera i
SÖKAREN1

INDIVIDUELL ASTRO - TERAPI

Vem är jag egentligen? Vilka **energier** låter jag bestämma i mitt djupaste inre? Vilken **rädsla** har skyddat mig alla år, men hämmar min utveckling nu? Hur är **balansen** manligt/kvinnligt? Vilket **temperament** är mest dominant i min personlighet? Hur **opererar viljan** i mig? Vilket är mitt individuella **livsmönster** och varför valde jag just det?

Varje inkarnation är ett arbete, ett **livsprojekt** som måste slutföras och jag hjälper dig att se det och nå fram till denna existentiella livsfråga.

Vänd dig med förtroende till:

Inga-Britt Lundqvist

Antroposof, waldorflärare och astro-terapeut med över 30 års erfarenhet.

Box 34021, 100 26 - Stockholm
Telefon 08/ 656 11 03

TILL MÄSTAREN

Jag ber att få klappa
på porten den höga.
Jag ber dig att öppna
mitt hemliga öga
och låta mig träda
i ljusgården in.

Jag ber att få vara
bland skådarnas
skara.

O, Mästare, led mig
den väg som är min!

Birgit Cars

EVANGELIUM

FÖR EN NY TID

Levi H. Dowling

Ett modernt och annorlunda glädjebudskap för alla människor med ett öppet sinne. Många läsare har uttryckt att de för första gången i sitt liv helt kunnat förstå Jesu budskap. Texten är ofta hänförande och etsar sig in i medvetandet genom sin förening av skönhet och visdom.

376 sid. häft 175 kr

Bokförlaget Ad Astra
Box 7179 • 250 07 Helsingborg
tel. 0701-502397

Det bästa jag läst

Lennart Lidfors väljer:

MITT LIV SOM YOGI av Paramahansa Yogananda (Natur och Kultur 1950). Utgången på svenska, finns alltid på engelska.

En bra bok som ger mig både kunskap och inspiration.

Yoganandas suveräna klassiska snubblade jag över redan som tonåring. Jag var helt bedövad, mitt liv förändrades över en natt. En ny värld låg framför mig.

Boken gavs resonsans till något djupt som fanns inom mig, kanske från ett tidigare liv.

Lennart Lidfors är forskare och författare. Utkommer till hösten med en uppföljare till "Gåvan från stjärnorna".

Nyktra grubblerier

Hej, min vän!

Du läser, liksom jag, Sökaren. Varför?

Kanske vill du se ljus spridas över vägen, se mänskors liv som en högtidlig färd mot ett mål – inte som en myrstack.

Kanske vill du bli glad och upplyft av vad du läser, få avgörande aha-upplevelser, någon andlig kick. Så är det för många av oss.

Är den urgamla vedanta-filosofin med enhetsmystiken det ljus som kan lysa över vår levnads stig? Eller reinkarnationsläran med karmatanken? Är Martinus med sin kosmologiska vision världens ljus? Eller Jesus, som vi finner på Bibelns blad? Eller Steiner med sitt seende?

Finns Gud? I så fall vilken Gud?

Finns själen? Fortlever den så fall efter kroppens död? Är själen rentav odödlig?

Något gott och fint kanske är livets innersta kärna. Kanske är Gud verkligen god.

Hur skall vi beskriva verkligheten?

Är vi alla som löv på livets träd? De enskilda löven vissnar och dör, men trädet, som är vår verkliga identitet, består?

Är vi som droppar i havet, avskilda från vår källa, som vi längtar att återförenas med?

Eller har ateisterna rätt? Är det trots allt slumpen som är mästaren? Har smaklökarna hos människan genom trial and error-metoden under eoner av ofattbart lång tid utbildats och sökt sig till gommen – i stället för att hamna under exempelvis fotsulorna? Har ögonen byggts upp till perfekt fungerande organ genom slumpens och mutationernas blinda effektivitet och hittat sin absolut rätta plats – i stället för att stanna på magen eller i armhållorna? Har hjärtat och blodomloppet blivit till genom fysiska och kemiska processer i naturen?

Har blommorna fått sin skönhet, som de själva inte ser, av medvetlös kraft i naturen?

Kan slumpen ha ritat upp ett universum där allting blott tycks ha till-

kommit efter ett ändamålstänkande: tändarna har inte blivit till för att vi skall kunna tugga maten, utan tvärtom kan vi tugga maten, eftersom vi har tänder...

Är universum otaliga materialklumpar, vars former byggts upp genom att endast det funktionsdugliga bestått?

Eller har medvetande med vilja, intelligens och skaparförmåga uppstått

avgörande bevis, som kan spika fast återfödelse med absolut visshet, då går man bet. Fast visst tycks resonemangen bestickande: Små barn börjar berätta om ett tidigare liv, som de levtt, och de personer och den miljö som barnet pratar om, påträffas ibland just där de skall vara. Födelsemärken och lyten hos en person visar sig ibland stämma med dödssättet hos den tidigare inkarnation, som personen minns sig ha haft.

Kommer intelligenser från världsrymden till oss? Kanske. Det förefaller inte kunna röra sig om jordisk teknik, när UFO:n observeras göra otroliga manövrer. Men en helt säker slutsats tycker jag inte man kan dra. Vi har dålig överblick över universum.

Vilka sanningar skulle vi vilja finna? Det vore väl kul om "Gud" finns och på något sätt bekymrar sig om oss, var och en, och hela sin skapelse. Och det skulle kännas fint om boten i mig och alla andra verkligen är världens grund. Det vore skönt om det finns ett slags rättvisa, så att illgärningar får sitt straff och goda gärningar sin belöning, gärna enligt karmalagen.

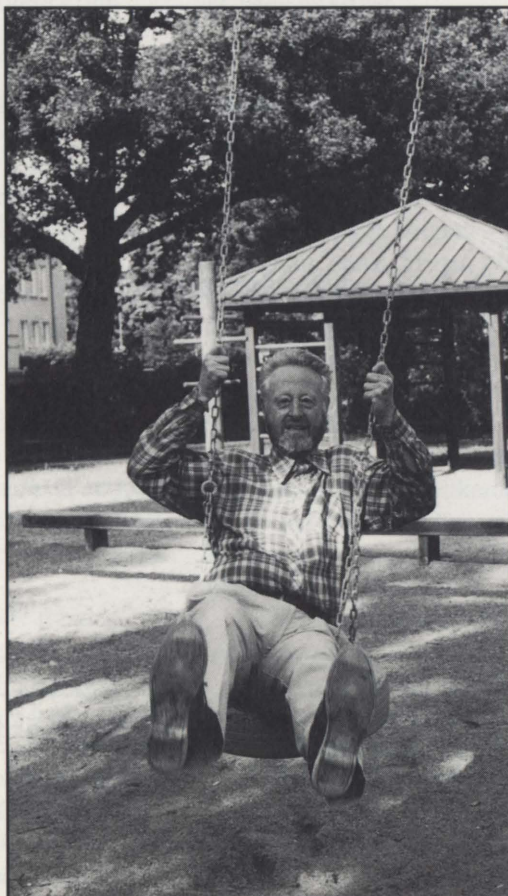
Det finns oräkneliga förklaringar av verkligheten. Över 2 000 religioner, sägs det, och dessutom många icke-religiösa filosofier. Hur skall man kunna bedöma dessas sanningshalt?

Det är inte lätt. Men det är nog inte dumt att försöka förena öppenhet med ett kritiskt ifrågasättande. Eller vad tror du?

Vill man ha en tro på något, så är metoden enkel: man sätter varligt all intelligent reflexion åt sidan och beslutar bestämt vad man tänker tror på.

Vill man veta, då skjuter man undan allt önsketänkande – och det är tusan så svårt.

Men till sist kvittar det kanske om man tror rätt eller fel. Livet är kort. Grubbla inte, ha kul – om du kan!

Sökarens nyktertänkande redaktör, här i gungan. Foto: Åsa Freij.

under evolutionen som en biprodukt av vissa materiella processer och sedan själv börjat styra utvecklingen på ett genomtänkt sätt?

Kanske är de skeptiker klokast som menar att vi inget vet?

Man kan ju acceptera okunnigheten och låta alla frågor vara, odla sin kål, gräva sin grav, samla ihop benknotorna och gå in i den stora tystnaden... Himmel och helvete tror jag inte på.

Så dum kan Gud inte vara!

Att Jesus skulle ha dött för våra synder. Nej, nej!

Reinkarnation? Tja, kanske det. Men söker man efter vetenskapligt

16 mars, Gaia Center, 19.00. Hildegard av Bingen. **Amanda Haworth.** Hildegard var en av de märkligaste kvinnor som någonsin levat, abedissa, mystiker, healer och profet. 65:-.

17 mars, Akal Center, 19.00. Gnosticism. **Johan Wretman.** Vad har gnosticism att ge vår tids sökare? Kyrkans resp. gnostikernas syn på den historiske Jesus? 65:-.

18 mars, Gaia Center, 19.00. Ditt liv är en gåva. **Bertil Kuhlemann.** Du kan leva och verka till 100 procent. Hur du finner din livsuppgift. Hur du kan vara den styrande kraften i ditt liv.

7 april, Akal Center, 19.00. Vad går det här livet ut på? **Ma Oftedal.** Ma samtalar utifrån sin livserfarenhet. 65:-.

14 april, Akal Center, 19.00. Kundalini – farlig ormkraft eller kreativ potential? **Tomas Frankell.** Vad är den mytomspunna kundalini-kraften, och finns det faror med andliga tekniker som sprids i västerlandet? 65:-.

16 april, Gaia Center, 19.00. Moder Jord slår tillbaka! **Ma Oftedal.** Om människan är det största hotet mot planeten, vad kan vi göra?

Foto: Anton Svedberg

5 maj, Akal Center, 19.00. Den obegränsade människan. **Stefan Demert.** En kväll i tal och ton, inspirerad av Ambres förmedling. 65:-.

Sathya Sai Center i Göteborg har program kring Sai Baba, såsom informationsföredrag, film om Sai Baba, lovsång, ljusmeditation, studiecirkel och undervisning för barn.

Adress: Rosengatan 6, 413 10 Göteborg. Tel. 031-42 29 90.

Akal Center, Väringg. 25,
113 33 Stockholm.
08-30 33 15.

Gaia Center, Dalagatan 30,
113 24 Stockholm.
08-32 42 02.